

*Vrasësi
i
qymyrit*

nga

Darien Levani

Pse s'ha bukë e pse s'pi verë, Ago Ymer Ago?

Këngë popullore shqiptare

*Pres një shenjë e pres një dritë,
Pres me vjet e pres me ditë. [...]
Se mbas dimrit vjen një verë,
se do kthehemi njëherë*

Fan Stilian Noli

*Kostandin, tre vjet vdekur,
çfarë bën? Pse s'je tretur?*

Ballada e Kostandinit.

Bëj një kafë dopjo. E pi me tre cigare.

Shfletoj gazetën e djeshme. Një aktor hollivudi është martuar me një aktore hollivudi.

Dhe këtë ma quajnë lajm.

Duhet të heq mendjen nga diçka. Kap fjalëkryqin. E plotësoj derisa kuptoj që është gabim, ja kanë futur kot në disa kuti dhe për ta plotësuar duhet të shkruaj edhe në tavolinë. Duhet t'a kishin quajtur fjalëtavolinë.

Dua të ndez televizorin por telekomanda është larg kështu që e le fare.

Gazeta ka edhe një sudoku po nuk e di se si bëhet dhe për princip nuk dua ta mësoj. Meqë kutitë janë gati luaj çç me veten time dhe fitoj disa herë rresht.

Pastaj Kampioni i Padiskutuar i Yçit ngre sytë nga piktura në mur dhe e vështron me kujdes. Ndez një cigare tjetër. Ata në pikturë janë don Kishoti dhe Sanço Panço. Nuk besoj se me një pikturë të tillë japim përshtypjen e një zyre serioze, unë s'do i drejtohesha kurrë një dedektiv që ka don Kishotin në mur. Nuk është shembull shumë i mirë.

Ndonjëherë i flas, kur nuk është Olti. S'dua që ai të mendojë që po rrëshkas komplet.

<< Eh dono, ti e ke mirë mër lal po çça të bëjmë ne thuj! >>

Nuk e thotë. Normalisht, është pikturë. Më sheh i habitur. Sanço Panço as që ma var fare, ka kthyer kokën nga ana tjetër dhe bën sikur nuk shikon. E kap prapë me don Kishotin.

<< Ça ke, pse shef? Eëëëë, ke noj gjë? Ik lufto me noj mulli e më le rehat.>>

Jam i përgjumur dhe më dhemb koka. Kam fjetur pak sepse kam fjetur në një divan të parehatshëm dhe më ka dalë gjumi që nga ora pesë e mëngjesit. Kam pirë dy kafë dopjo deri tani dhe jam munduar që të fle tre herë. Asnjëgjë. Dhimbja e kokës më heq gjumin, pagjumësia më shton dhimbjen e kokës.

Dëgjoj që hapet dera e jashtme dhe i them don Kishotit që do flasim prapë, nuk mbaron këtu.

<< 'Gjes. >> përshëndet Olti. Është i freskët ai, ka fjetur mirë.

<< Gjes një dreq. Është ora 11 e gjysëm. >> përgjigjem me inat. Pastaj kontrolloj orën për të qënë më i sigurt. << Biles biles qënka 12 pa një çerek. Nga më bredh? >>

Olti kthen kokën për një sekond dhe më sheh në sy. Kupton gjithçka. Kupton që jam i nevrkosur dhe kërkoj një arsye për t'u zënë. Pastaj hedh një vështrim në dhomë si për tu përqëndruar tek diçka tjetër: një tavolinë e disa karrige afër dritares, një divan i konsumuar mbështetur mbas murit dhe përballë dy kolltuqë, një televizor e dhjetëra gazeta të shpërndara mbi tavolina, karrige, mbi televizor e dyshe. Është një rrëmujë e vërtetë por kemi rënë dakord që 1) na pëlqen kështu 2) kush ankohet është automatikisht i detyruar që ta rregullojë vetë. Pastaj kthen sytë nga mua. Shikon një 35 vjeçar...okej, pak më shumë se 35 vjeçar por dreqi ta marrë, ai s'e di. I parruar dhe me një cigare në dorën e djathtë. Një këmishë që dikur ka qënë e pastër dhe e hekurosur, xhinse blu pak si të grisura – simbol i seriozitetit dhe e ambicjes, do tallej Elvira sikur të ishte këtu por nuk është këtu sepse unë nuk e shoh – dhe çizme të palustruara. Mbi të gjitha sheh sytë. Duhet të jenë të kuq dhe të fryrë duke qënë se më sheh me një shikim mosaprovues ndërsa ulet.

<< S'passe fjetur këtu mbrëme? >> pyet më në fund. Me sa duket ka vënë re dhe ishte e paevitueshme, që divani-krevat është i rregulluar, gjë e pazakontë për mua kur fle në zyrë.

<< S'kam fjetur fare mbrëme zoti Olti, punoj unë, jo si ti. Pastaj, pse, ke ndonjë ankesë ti meqë nuk rregulloj divanin unë? >>

<< Absolutisht jo. Edhe unë si ti mendoj që divani-krevat duhet të qëndrojë normalisht si krevat dhe duhet mbyllur vetëm kur kemi nevojë të ulemi. >>

<< Bravo, e shikon që i kupton gjërat. >>

<< Ti u këpute duke punuar më, mos e pyet. Hero të punës do të bëjmë, do ta dorëzojë vetë presidenti medaljen. Po...mbarove punë mbrëme apo jo? >>

<< Mbarova më në fund, mbarova. Mbrëme ai kishte ikur në Kosovë, tamam siç më pati thënë. Ndoqa gruan deri në një pallat të 9 katshet, duke fotografuar. E ndoqa deri para derës ku u fut. Këtu filluan problemet, normalisht. Burri i saj ka qënë i qartë, do fotografi kompromentuese, po unë brënda në apartament s'futesha dot. Nejse, shënova emrin e pronarit. >>

<< Kaq? Pastaj ça bëre? >>

<< E ça mund të bëja? >>

<< Mos më thuaj që u dorëzove. >>

<< Jo, nuk u dorëzova, jam nip partizanësh unë or Olt. >>

<< Të gjithë nipër partizanësh jemi po më thuaj ça bëre. Me grep duhet të ti nxjerr ato të shkreta fjalë? >>

<< Jo, ti je nip ballistësh. >>

<< Mos na fut në histori tani se kushedi kur mbarojmë por më thuaj...? >>

<< Je apo nuk je nip ballistësh? >>

E keqja e Oltit është që shpesh u shpëton kurtheve të mia, duke qënë që sapo e kupton që dua të zihem arrin të ruajë gjakftohtësinë e të bjeri dakord me mua.

<< Tamam nip ballistësh jam, si të duash ti se mos qan pastaj. Tani më trego çfarë bërë mbrëme? >>

<< Pallati përballë, trap. Kishte një pallat përballë, pallat demokracie, nga këta të rinjtë që po të zgjasësh dorën i vjedh rrobat që komshiu përballë ka nxjerrë për të thare. Po sipas teje Olt, ata përballë quhen komshinj apo jo? >>

<< Hëm, kjo është pyetje e vështirë. Besoj se jo. >>

<< E pse jo zoti Gjani? Këta i ke një meter përballë e s'janë komshinj, ata në kat të parë të pallatit tënd janë 10 metra poshtë e janë komshinj. >>

<< Hëm. S'e kisha menduar ndonjëherë. Por po qe se e merr kështu...po, besoj se edhe ata përballë janë komshinj. >>

<< Nejse, mos më ndërro muhabet se do e zgjidhim ndonjë ditë tjetër. Nga poshtë gjeta ballkonin më të përshtatshëm për të bërë fotografitë e u futa. >>

<< Si u fute? >>

<< Si futem gjithmonë.>> përgjigjem duke hapur portofolin e duke i treguar një dokument që në shikim të parë mund të duket si taser policie.

<< Do të kapin ndonjë ditë me këto truke Bardhyl djali. >> më qorton Olti.

<< Fotografitë janë vërtet kompromentuese.>> qesh unë duke përkëdhelur aparatën mbi tavolinë sikur të ishte një femër. Pastaj pres, pres që Olti të më kërkojë t'ja tregoj fotografitë kur ti kem zhvilluar. Unë do i them jo, nuk mundem, janë personale, Olti do më përgjigjet : Ça drej miku je ti, thjesht për kuriozitetin e dua, unë do e pyes nëse nuk i vjen turp, në moshën e tij akoma do të shohi këto foto të pista e do vazhdojmë kështu derisa të zihemi. Pastaj në fund do ja tregoj, vetëm për ta zhgënjyer. Mendon se bëhet fjalë për një rast tjetër që po ndjek, për një tradhëti bashkëshortore por s'është e tillë : është thjesht një grua që shkon e lë lek tek fallxhorja, natyrisht duke ja fshehur burrit.

Por Olti me sa duket ka gjëra të tjera ndër mend.

<< Do kafe? >> më pyet duke parë rreth e rrotull

<< Po e bërë ti dua, ndryshe jo. >>

Shfletoj gazetën që ka prurë Olti. Faqja e parë është e zënë nga kufoma e një farë Besnik Marku që më vështron i habitur. Përqëndrohem tek sytë, jam gati i sigurt që atë fytyrë e njoh, e kam takuar diku. Por sytë janë të mbyllur dhe pas dy minutash dorëzohem, mua të gjitha fytyrat më duken si të para. Pastaj, vështirë të shohësh e të dallosh fytyrën në një fotografi bardhë e zi në një

gazetë po aq bardhë e zi. Duke u zhytur në faqet e brëndshme mësoj se është gjendur i vdekur rreth orës 9 të mëngjesit diku mbrapa Shkollës së Bashkur, por duhet të kishte dhënë shpirt të paktën disa orë më para. Policia për momentin nuk pranon dhe nuk përjashton asnjë hipotezë për vrasjen. Strategji e mirë, s'ke çfarë të thuash. Artikulli vazhdon duke përshkruar karrierën e Markut por me sa duket gazetari nuk di asnjëgjë. Nuk thotë çfarë ka bërë Marku në jetën e tij, çfarë armiqësish e miqësish ka. Dhe për të mbushur kollonën, si të gjithë gazetarët në këto raste, flet më shumë për makinën e viktimës se sa për viktimën vetë.

Fotoja zë gati gjysmën e faqes së gazetës. Gjithmonë i njëjti problem dhe i njëjti truk. Duke vënë një foto të madhe ke më pak vend dhe është një mënyrë e mirë kur nuk di se çfarë të shkruash.

<< Po kjo çfarë është ? >>

Pranë kufomës vë re një copë guri të zi.

<< Gur! >> përgjigjet Olti.

Po, është një gur, natyrisht, por është afër viktimës. Dhe kam përshtypjen që ai gur është vënë aty mbrapa vrasjes. Nuk e di se nga më vjen kjo ide, duhet të jetë intuïta që kemi vetëm ne dedektivët, apo hetuesit, si të doni.

<< Po të kishe një lente, siç kanë të gjithë hetuesit e kësaj bote do e shikonim më mirë. >> thotë Olti.

<< Atëherë përse nuk mi dhuron një palë, si shok i mirë që je? >>

Olti qesh dhe shkon të heqi kafet në guzhinë. Pas pak kthehet me dy filxhana plot.

<< Kush është ky Marku, ti që i lexon gazetatat deri në fund? Mua ky artikull më lodhi, lexova vetëm pak rreshta dhe besoj se gazetari ja ka futur tamam kot. >>

<< E liron pak tavolinën time po pati mundësi të pi një kafe rehat! >> proteston Olti.

<< Oh, më fal, paskam vënë librat e mi sipër. >>

<< Po, i heq pak. >>

<< Më thuj kush është Marku. >>

<< Të vë kafet njeherë? >> përgjigjet Olti pak si me nerva. Jam në rrugën e duhur, edhe pak dhe do shpërthejë.

<< Po veji, kush të pengon? >>

<< Fakti që më ke zënë tavolinën. >>

Meqë asnjëri nga të dy nuk do të zbrasi tavolinën ulemi në divan dhe për nja dy minuta nuk flasim. Gjëja e keqe në këtë situatë është që i mban vetë të dyja kafet dhe të paktën njërin duhet t'ja marr. Për këtë arsye filloj të qesh dhe i zgjas një cigare si oferta paqe. Olti e ndez dhe më përgjigjet ndërsa më jep kafen.

<< Besnik Marku, i njohur ndryshe si Besua i Shkollës së Bashkume. Dihen pak gjëra për të, duket sikur nuk ka jetuar para fillimit të demokracisë. Dikur i përkëdhelur nga sistemi i mëparshëm për ndonjë spiunlluk të vogël, papritmas zhduket. Ndoshta ka kryer ndonjë vrasje, duhet të jetë fundi i 89-ës apo fillimi i 90-ës. I dënuar me 25 vjet burg, del në 90-tën si hero i demokracisë, historinë e njeh më mirë se mua. >>

<< Hero i demokracisë? >> pyes i habitur. << Si u bëke Hero a Pishtar kot, kandidatura shqyrtohet nga njerëz serioz. Pastaj, nuk ta japin mbas vdekjes këtë titull? >>

<< E di si shkojnë këto gjëra, për pak e dekorojnë Pishtar a ndonjë titull tjetër, ça të duash ti. Por, edhe pse ka marrë aministi të përgjithshme duket se dikush nuk e do Markun në plan të parë. Një vrasje ngelet një vrasje, si në komunizëm ashtu edhe në pseudo-demokraci. Në 92-shin është në krah të demokratëve, Z-ti e di sepse. Në 93-shin është në krah të socialistëve. Në 94-rën fillon të zhvillojë sferën e tij ; trafikë të vogla, kontrabandë cigaresh. I forti i lagjes, me fillimin e konsumimit të drogës në Shqipëri është nga të parët pionerë që furnizon rininë tonë. Deri në atë moment drogën thjesht e ka përcjellë nga Turqia në Evropë, tani e ndal edhe në atdhe. Ndërton rrjetin e tij të vogël, ndoshta me ndihmën e ndonjë polici apo politikani. >>

<< Këtë s'ma kishte marrë kurrë mendja lal. Kujdes, mos më prek shumë, kam akoma dinjitetin e një ish-polici unë. >>

<< Zërat e këqinj thonë që në 97-ën shet armë në Kosovë...>>

<< Diçka të mirë e paska bërë. >>

<< Varet se si e shef. Z-ti e di se çfarë bën ato muaj të çmendura të 97-tës, por natyrisht dikujt nuk i pëlqen fuqia e Markut. Dhe çfarë ndodhi dje në mëngjes e di, gazetën e lexove. E kanë gjetur kufomën nga ora 9, mendoje vetë, në një nga lagjet më të populluara të Tiranës. E mendon se sa e veta kanë kaluar aty afër nga ora 6 deri në 9, e kanë parë dhe kanë kthyer kokën nga ana tjetër..>>

<< E di që kjo kafja jote ta shpif! >>

Psherëtin i mërzitur.

<< Po më lë një shije të keqe në gojë që duhet ta heq. Po shkoj të pi një kafe tjetër poshtë. Edhe bëje pak më të mirë herë tjetër dreqin. >>

<< Bëje ti pra po ishe më i zoti. >>

<< Hë mo mos u nxeh tani, bëja shaka.>>

<< E di çka të them : historinë e Markut shko gjeje vetë, unë kam punë. >>

Çohet dhe futet në zyrën e tij duke përplasur derën. Unë qesh, fik cigaren dhe nisem për të dalë kur më vjen një dyshim : si ka mundësi që Olti di kaq shumë gjëra për Markun? Ndoshta, meqë është avokat e ka mbrojtur ndonjëherë? Duhet ta pyes. Hap derën e jashtme, gati për të dalë por pastaj ndalem. Jo se më intereson Marku, por nëse është vërtet një njeri që kam njohur, përse të mos e pyes. Kthehem mbrapsht dhe futem në zyrën e Olti duke harruar të trokas.

<< Nga i di të gjitha këto gjëra për Markun? >>

Në vend të përgjigjet, Olti troket lehtë mbi tavolinën e tij prej druri duke më parë shtrembët. E kuptoj, dal jashtë duke mbyllur derën dhe trokas. Asnjë përgjigje. Pres disa sekonda dhe trokas përsëri. Jam gati të futem dhe të provokoj një konflikt tjetër por për fat nga brënda arrin e thirrura Hyr!

Futem.

<< Më thuaj përse të intereson e ta them. >>

<< Kot më, për kuriozitet. Sa për të shtyrë muhabetin. Ti, ç'ne gjithë këto informacione? E ke mbrojtur ndonjëherë këtë plehrën? >>

<< Në radhë të parë, nuk flitet kështu për të vdekurit. >>

<< S'e di në tënden por në fenë time po, flitet edhe kështu. >>

Unë nuk kam ndonjë fe dhe ai e di.

<< Në radhë të dytë, unë nuk mbroj plehra : sikur të mbroja plehra nuk do rrija këtu në këtë zyrë të pistë me ty po nëpër hotele. >>

<< E di, e di. >>

<< Në radhë të tretë, unë historinë e Markut as e njoh e as dua ta njoh. Lexova gazetën ashtu siç e lexove ti, pjesën tjetër e imagjinova, ja futa kot domethënë dhe biles jam gati i sigurt që e kam imagjinuar shumë mirë.>>

<< Ashtu e mendoj edhe unë. Më duket se po kalon edhe ti në fenë time. Të presim me krahë hapur. >>

<< Pale po je edhe hetues ti. Hetuesi i këtij timit. >> më përshëndet Olti.

Viktima është në Tiranë, viktima frekuenton autobuzet tona, ha bukë nëpër menca studentësh dhe zhduket mes turmës. Viktima ka lënë disa çështje të hapura dhe janë punë të rëndësishme, punë që duhet të mbarojë. Punë burrash, u ka thënë familjarëve përpara se të niset.

Viktima kthehet në qytet. Ka kaluar një vit nga hera e fundit kur ka qënë këtu. Tirana nuk ka ndryshuar, as kasapët e tij nuk kanë ndryshuar. Askush nuk e njih fytyrën e tij, njohin vetëm bëmat kur i lexojnë në gazetën e mëngjesit. Viktima ka shumë urrejtje brënda por di edhe si të ruajë gjakftohtësinë. Nuk e humb kurrë durimin, nuk nxehet dhe nuk nxiton, di të godasi në vendin dhe

kohën e duhur. Viktima ka një emër, oh, më shumë se një. Viktimën e thërrisnin Curril. Ky është emri i një jete të mëparshme.

Ndjen viktimat e tij të ardhshme që vërtiten në të njëjtin qytet, thithin të njëjtin pluhur e përdorin të njëjtët autobuza. Dikush tjetër, në vend të tij do nxitohej, do kërkonte të mbaronte punë sa më shpejt dhe ndaj do bënte shumë gabime që mund të çonin në dështimin e misionit të tij. Por jo ai, ai është i ftohtë dhe i lodhur. Ja kanë mësuar mirë gjakftohtësinë në vite të gjata kur priste bashkë me miqtë e tij. Shume prej miqve kanë vdekur. Ka kohë, nuk do nxitohet. Ndoshta kjo është mundësia e fundit. Mund ti japi fund kësaj çështje një herë e përgjithmonë. Ndjen gjahun e tij, e ndjen nga era e frikës. Ka ardhur koha. Shokët kanë besim tek ai. I kanë dhënë sa e sa këshilla. Jo të gjithë do ishin dakord por shumica e tyre nuk mund të flasin. Ka shkuar e i ka takuar të tjerët, të gjithë një më një, e jo të gjithë do e ndihmojnë tani. Askush s'e ka ndjekur. Kuptohet. Disa janë me fëmijë tani, me gra dhe me shtëpi. Kanë shumë për të humbur. Edhe ai ka shumë për të humbur dhe shumë ka humbur. Kjo ka ndodhur shumë kohë më përpara, atëherë nuk e thërrisnin akoma Curril, atëherë lexonte libra që jo të gjithë ishin të aftë të lexonin dhe i interpretonte në mënyrën e gabuar. Por kjo ka qënë një jetë tjetër, komplet tjetër. Viktima humbet në kujtime. Por nuk duhet, nuk duhet, ndaj i largon me një shprehje trishtimi në fytyrë. Ka qëndruar gjallë vetëm për këto ditë.

Nuk ka as shumë kohë. Herë pas herë ndjen një therje në zemër dhe kur e kap është njësoj sikur bota ndalet dhe trupi i tij ndahet në shumë copëra të vogla nga dhimbja. Nuk ka shkuar tek shumë mjek. Të gjithë i thoshin vetëm të njëjtën gjë : Nuk e dimë, nuk e dimë. Evito emocionet e forta.

Por jo, nuk funksionon kështu : ai është Currili, ai ka vetëm emocione të forta. Por nuk ka frikë, ka vetëm besim. E di që do e kalojë edhe këtë verë, asgjë nuk mund të shkojë keq. Z-ti do që ai t'ja dali mbarë, do që të përmbushi misionin e tij. Sikur të ishte ndryshe, Z-ti do e kishte marrë shumë kohë më përpara. Por edhe ai ka besim tek Currili. E ka parë zemrën e tij dhe e di shumë mirë se çfarë misioni duhet të kryejë dhe do e ndihmojë. Nuk shpjegohet ndryshe fakti që avioni i tij është nisur në orar (*e bukur kjo Currili, e bukur tamam*, mendon dhe qesh me vete.)

Nuk ka shumë kohë. Infarkti tjetër mund të jetë fatal. Por nuk duhet të nxitohet. Çdo atak mund të jetë fatal dhe çdo gabim i vogël mund të prishi gjithçka. Një atak zemre është thjesht një gabim i vogël. E mbi të gjitha, nuk dëshiron të vdesi në këtë qytet. S' do duronte të vdiste në atë Tiranë që ka urreyer gjithmonë. Të gjitha të këqijat vijnë nga Tirana, u thoshin atëherë duke ngritur supet. Tirana ishte një Olimp i paarritshëm, vendoste fatin e tyre tek zvarriteshin nëpër fshatra të humbura. Jo, jo, nuk do vdesi këtu dhe nuk do e arrestojnë as kësaj here. Nëse Z-ti do i japi fuqi të kryejë misionin e tij, do marri avionin e parë për një shtet të huaj. Aty ka një djalë dhe shumë nipër që i mban në gjunjë dhe u tregon përralla. Preferojnë gjithmonë atë të Gjergj Elez Alias. E pyesin për plagët e heroit, për kalin e tij dhe për armet që shndrisin mbi oxhak. U përsërit shumë herë fjalët që trimi i thotë bajlozit përpara se të luftojnë. Ata mahnitën. Currili ka ndryshuar fundin e përrallës: nuk u ka thënë që trimi vdes por që nderohet nga të gjithë e njëri mbas tjetrit shemb bajlozët e detit me shpatën e tij. Gëzohen me këtë fund, qeshin të lumtur. Currili i mban në gjunjë, edhe pse fuqia nuk është më ajo e njëherë e një kohe. Shpreson të kthehet, ti shohi ndërsa rriten. Nejse, tani nuk ka më rëndësi. Edhe çuni i ka uruar rrugë të mbarë. Edhe nipërit, pa e kuptuar se ku po shkante gjyshi. Zemra duhet të rezistojë, duhet. Sepse nuk dëshiron të vdesi në këtë qytet, nuk dëshiron të vdesi pa mbaruar misionin e tij dhe ajo që është më e rëndësishme, nuk dëshiron të vdesi fare.

Currili reziston, akoma edhe një herë. Merr një akulllore afër qendrës dhe ulet në një nga stolat e rinj. Përpara tij një grumbull fëmijësh luajnë top.

Zbraz shkallët duke qeshur por në fakt jam me nerva me Oltin. Më tregoi një gënjeshtër mbi Markun, duke e ditur që ishte gënjeshtër, e pastaj më tha që ishte e vërteta vetëm sepse historia që tregoi do ishte normale për më se shumë njerëz. Ndoshta gjithçka që më ka thënë është e vërtetë,

s'është ky problemi. Problemi është që Olti është hakmarrë për mënyrën se si e prita sot në mëngjes. Dhe do hakmerret akoma për kafën që i shava. Edhe kafën kot ja shava, sa për ta nervozuar pak: tani, jo se ishte ndonjë gjë shumë e mirë, po ama as e keqe nuk ishte. Por e kam qejf kur arrij ta nervozoj, është një loja jonë personale dhe ndonjëherë duhet të paguaj.

Kur dal të Shallvaret harroj komplet se përse kam zbritur. Po rrija rehat në zyrë duke pirë kafe dhe duke bërë muhabet me Oltin dhe pastaj... Ah po, për kafën. E kush do kafe, më mirë të kisha fjetuar pak.

Futem në barin më të afërt. Conja – kamarier, pronar, banakier e trafikant i vogël cigareshe e alkoli – po vrapon nga një cep i lokalit te tjetri. Me sa duket edhe kamarieri i fundit që ka marrë i paska ikur. Mbështetem mbi banak vështroj atë burrë të ngathët e barkalug ndërsa mundohet që fill i vitëm të shërbëjë mbi dhjetë tavolina dhe më vjen për të qeshur.

Pas pak minutash mbaron së shërbyeri nëpër tavolina dhe rehatohet mbas banakut. I hedh një sy televizorit që tani transmeton reklama, pasaj më sheh mua.

<<Hë?>>ma bën. Duket si pa edukatë por nuk është kështu. Në fakt, me atë Hë po më pyet nëse dua kafe meqë lokali i tij nuk është lulishte publike ku mund të rrih pa pirë gjë.

<< Hë! >> ja bëj edhe unë. Hë- ja e dytë do të thotë Sipas teje Cone për fytyrën tende të bukur kam ardh këtu unë, për kafe pra kam ardh? >>

<< Kafe?>> më pyet duke fshirë duart mbas banakut.

<<Unë kafe do marr, po edhe ti merre një kamarier o t'u mbylltë e mendjes.>>

Shok i mirë është Conja, po edhe kurnac i madh ama. Kamarierët që merr i zgjasin një javë, dy maksimumi. I merr kur ka lakun në fyt, u premtun shumë lek meqë ka nevojë, por pastaj, ditë mbas ditë ua ul rrogën derisa ua sjell në majë të hundës e vendosin të ikin. Pjesën tjetër të rrogës që Conja nuk u jep e plotësojnë duke i vjedhur ndonjë shishe të vjetër rakie apo konjaku. Dhe, sipas meje, bëjnë shumë mirë.

<< Ça konjaku ke? >>

<< Si mër ç'a konjaku kam? Skëndërbe të vitit 80. >>

<< Lëre fare kafën, më bëj vetëm...je i sigurt që është i viteve 80? >> pyes me dyshim. Tani, batakçi hesapi është edhe Conja, i vë vitet si t'ja ketë qejfi sa për të bërë ndonjë lek më shumë. Dhe e di që poshtë banakut ka një kuti plot me etiketa të ndryshme që u ngjit shisheve anonime kur nuk e shikon njeri. E di sepse ja kam shitur unë.

<< E kam ruajtur si sytë e ballit Bardhyl, u bënë...>>

<< Ma mbush një gotë atëherë. >>

<< Kam pasur nja 12 shishe që i mbaja në kantinë tani e shtatë vjet. Shkova e i morra qëparë dhe e di sa gjeta? >>

<< Tre! >> ja bëj unë.

<< Jo, dhjetë. >>

Me sa duket kamarieri i fundit ose e ka qënë zemërbardhë dhe ka vendosur t'ja lejë ca shishe, ose nuk e ka ditur që Skëndërbeu i viteve 80 është një pije e rënë nga qielli, një kryevepër e fabrikës socialiste shqiptare. E pakrahasueshme me gjithçka që e njëjta fabrikë ka bërë mbas 93-shit. Conja më mbush një gotë dhe siç e kam zakon mbyll sytë duke kthyer gllënkën e parë. Ndërsa shkon poshtë falenderoj atë njeri që e ka prodhuar. Conja ka të drejtë kësaj herë, është vërtet prodhim i vjetër.

Shikoj rininë shqiptare kohët e fundit duke pirë ca pislliqe amerikane a skoceze, disa uiski pa ngjyrë e pa shije dhe ndihem krenar për konjakun tim shqiptar.

<< Si ka mundësi Cone? >>

<< Ça? >> më pyet ky nga mbrapa banakut. Po lan filxhanet e kafes ndërsa me një sy shikon lokalit se mos e thërret njeri.

<< Si ka mundësi që rinia jonë, e ardhmja jonë pi ato pislliqe amerikane? >>

Conja ngre supet sikur çështja nuk i përket fare.

<< Uiski, 200 lek, konjaku 100. Ç'a mendon ti se dua të shes më shumë? >>

<< Duke qënë se je bastard kapitalist revizionist filoamerikan, uiskin. >>

<< Bravo, ti po që je hetues i madh. Hetues i ka...>>

<< Po po, e kuptova. Ore, ç'a keni sot ju, të gjithë doni të ziheni me mua? >>

<< Unë s'dua të zihem me ty dhe as me ndonjë tjetër. Po ama po që se vjen këtu dhe e kërkon, Conja s'ta përton.>>

Qesh, me sa duket për faktin që bën edhe rimë.

<< Ti s'ma përton, e di. Ti nuk përton kurrë. Përveçse kur duhet të lash lokalin. >>

<< Pse, ç'a ka? >>

Përveç pluhurit që tashmë është bërë pjesë integrale e lokalit tamam si klientët, dyshemeja është mbushur plot me filtra e hi cigaresh, copa të një gotë të thyer e që gjendet aty që nga 1945, plus ndonjë pislilik tjetër i pa identifikueshëm tashmë.

<< Ndokush mund të thojë që ti Cone nuk e pastron shumë lokalin. Biles, ja, Olti atë po më thoshte tani. E pyeta Do vish të pimë një kafe tek Conja. Jo, më tha, se është shumë pis. >>

<< Olti? >>

<< Olti, Olti, ai Olt që ti mban për burrë të mirë. >>

Më sheh në sy dhe mundohet të kuptojë nëse po tallem apo jam serioz. Për fat të mirë në këto raste fytyra ime bëhet e padeshifrueshme. Mas pak Conja heq sytë mendueshëm dhe...tamam kur filloj të buzëqesh ma hedh duke kthyer vështrimin shpejt. Bëhem serioz por tashmë e ka kuptuar që po tallesha.

<< Kafja bën 50 lek Bardhyl. Dhe me 50 lek dashke edhe lokalin e pastruar pa le. Si tha ai, Me tre aspra dashka edhe verë të mirë miku. Ik ëre, shko nga blloku e futja me gjuhë dyshemesë. Këtu është mirë kështu. >>

<< Unë e them për ty lal. Ka filluar kontrollet Ministria e Shëndetsisë, po ta gjetën lokalin kështu...>>

<< Po, po. Ministria e Shëndetsisë mua ma rruan Bardhyl. Pak halle kam unë, të merrem edhe me ministrinë tani. >>

<< Ti jo, po merren ata me ty. >>

Kthej edhe gllënken e fundit. E di që kam dalë për të shkuar diku por tani nuk më kujtohet më se ku.

<< Po Olti nga bëhet? >> pyet Conja.

<< Po punon. Ore, po ky i fundit pse të iku nga puna? >>

<< Kamarieri? >>

<< Ëhë. >>

<< S'dun me punu mor Bardhyl, s'dun me punu. Se nga ka dalë ky brez muti se marr vesh. U'a ka marrë mendjen sinemaja. >>

Duhet të çoj për të zhvilluar fotot që kam bërë mbrëme. Përshëndes Conen dhe drejtohem tek fotografi më i afërt.

<< Të lanë një letër. >> bërtet Olti nga zyra e tij sapo dëgjon derën që mbyllet. << E ke mbi tavolinë. >>

Zarfë është në mes të tavolinës. Në një anë ka të shkruar PËR BARDHYLIN. Vetëm kaq. Nuk është shenjë e mirë. Me zarf në dorë rehatohem në zyrën e Oltit që më shikon me inat. Çështja është që kolltuku që ka Olti në zyrë është më i rehatshëm se ai që kemi në dhomën e pritjes.

<< Kush e solli? >>

<< Një çerr. >>

<< Tha gjë? >>

<< Po, tha Kjo është për xhaxhin që punon këtu. Në fakt këtu i vetmi që punon jam unë, po meqë qënka i shkruajtur emri jot. >>

<< Tha ndonjë gjë tjetër? >>

<< Tha që ja kishte dhënë një burrë dhe i kishte dhënë edhe 500 lek për ta sjellë këtu. >>

<< Kaq? >>

<< Kaq. >>

Vazhdoj të kaloj letrën nga një dorë të tjetra. E ngre drejt dritares dhe duke shfrytëzuar djellin e forte të Korrikut e kuptoj se çfarë ka brënda. Zhytem edhe më thellë në kolltuk dhe mbyll sytë : çka kuptimi ka?

<< Të reja apo të vjetra? >>

<< Çfarë të reja apo të vjetra? >>

<< Lekët them. >>

<< Nuk e di, nuk e pyeta. >>

Për pak sekonda nuk flasim. Është i shokuar nga pyetja ime e fundit dhe unë e shoh nga lart-poshte. Pyet veten se çfare rëndësie ka dhe sipas meje kupton edhe që këto janë pyetje që mund ti bëjë vetëm një hetues dhe jo një avokat.

<< S'je kurioz? >> pyet Olti.

<< Për çfarë? >>

<< Për çfarë thotë letra, për çfarë tjetër. >>

<< E di se çfarë thotë letra. Ne dedektivët jemi të paparë Olto, çka kujton ti, se kam nevojë ta hap.>>

<< E çka thotë? >>

<< Shihe vetë. >>

Olti nis ta hapi. Përfitoj nga momenti për të shpallur njohuritë e mia.

<< Çfarë ndeshje është? >> pyes me përtesë.

Kur e hap zbulon që është një biletë stadiumi.

<< Partizani – Lushnja. >>

<< Sot në ora 3, stadiumi Qemal Stafa? >>

<< Tamam. Dikush do të të takojë... >>

<< ...në një vend me shumë njerëz. Ndoshta po e ndjekin, ka frikë të dali haptazi. Në një stadium është ndryshe : mijëra njerëz që bërtasin e spotohen sa lart poshtë, askush s'do e ketë mendjen tek ne. >>

<< Pyetja është: çfarë do ky njeri? >> vazhdon Olti.

<< Jo. Pyetja është përse duhet të ndjek Partizanin unë që jam tifoz i Tiranës? Mund të më kishte çuar ndonjë biletë të Tiranës. >>

<< Prit një sekond. >> thotë Olti dhe merr një gazetë në korridor. E shfleton dhe kthehet nga mua. << Tirana luan jashtë këtë javë. >>

<< Ku luan? >>

<< Në Durrës. Por ai që të ka çuar biletën ka urgjencë. >>

<< Je bërë gjë hetues privat edhe ti ndërsa unë po çoja fotografitë? >>

<< Jo. >> pranon Olti me keqardhje.

<< Atëherë s'ke pse të arrish në përfundime, arrij unë në përfundime. >>

<< Pa hë, mi nxirr njëherë. >>

<< Dakord. Atëherë, pika një: ne kemi marrë një letër anonime. >>

<< Kot si thonë dedektiv tjetrit, dëgjon ti. >> thumbon pa mëshirë Olti. << Thotë gjëra që të tjerët s'do i kuptonin kurrë. >>

<< Hesht dhe dëgjo. >>

<< Po të dëgjoj. >>

<< Dërguesi do të më takojë në një vend me shumë njerëz sepse ka frikë...>>

<< Këtë besoj se e ka kuptuar edhe çerri që solli letrën. Meqë ra fjalë, nga e morre vesh se çfarë ishte pa e hapur? >>

<< Analizova zarfin... janë nga ai tip që shiten në një dyqan të vogël pranë stadiumit Qemal Stafa, ku ai ka blerë biletën. Pastaj vura re...>>

Për herë të parë që kur njihemi Olti po më shikon me admirim dhe respekt. Nuk zgjat më shumë se dhjetë sekonda sepse pastaj vazhdoj të flas.

<< Jo, po të gënjej. Në fakt e vura drejt llampës dhe pashë të shkruajtur Partizani – diçka tjetër. Nuk e kuptova çfarë ishte fjala tjetër por e kuptova që ishte biletë për stadium. >>

<< Por ama s'më the gjë që unë të kujtoja se ti je hetues i madh, një nga ata që e kupton vetëm nga zarfi... >>

<< Tamam. >>

<< Edhe gënjeshtar, pa le të tjerat. >>

<< Leji numrat tani po më thuaj sa është ora? >>

<< Nuk mund ta llogarisësh duke parë se ku bjen djelli? >> habitet Olti. << Thonë që ju jeni të paparë për këto gjëra, që përdorni natyrën në avantazhin tuaj. >>

<< Kuptoj. >>

Shikoj djellin. Si dihet, ndoshta sot natën ndërsa flija mund të kem fituar edhe këtë dhunti. Jo, asgjë.

<< Është ora në të cilën ti del e bashkohesh me tifozët e Partizanit.>>

<< Po shkoj atëherë Olto. Ti rri, puno, takohemi më vonë. >>

<< Shpresoj që jo por më duket se s'kam çfarë të bëj. Po punoj në një rast të komplikuar e do jem këtu deri vonë. >>

<< Shumë mirë. Kur të vij unë do tregojmë historira burash e do pimë konjak. >>

<< Ça të duash, vetëm ik e më lë të punoj. >>

<< Mirupafshim Olt beu, e punë të mbarë. >> e përshëndes me ironi pak para se të mbyll derën. Ndonjëherë e quaj edhe Zoteri apo Bej, sidomos që kur kam zbuluar që miku im ka bindje demokratike dhe prejardhje, me sa thotë ai, fisnike.

<< Vafsh në të sat'ëme e mos ardhsh më ishalla. >> përshëndet Olti.

Edhe pse e kisha dëgjuar se çfarë më kishte uruar Olti – që të mos kthehesha më – kthehem pas pak minutash për të marrë cigaret që kam harruar lart. Sytë më bjenë përsëri tek gazeta mbi tavolinë dhe tek Marku. Provoj mëshirë për atë trup të pajetë në mes të rrugës, për të gjitha kufomat e hedhura pa jetë për të gjitha arsyet. Kohët e fundit kanë qënë shumë, më shumë se sa duhet të jenë për një shtet të vogël si Shqipëria. Mendoj të shqyrtoj këtë problem bashkë më Oltin por pastaj kujtohem, jam vonë.

Një sekond më vonë po zbres shkallët me nxitim.

Në fakt nuk mendoj që do dal shëndosh e mirë nga ai autobus dhe sapo zbres pranë stadiumit ideja ime e parë është që t'i ofroj një kurban Z-tit – po cilit nga të shumtit? – që më ndihmoi të arrija gjallë.

Tani, sapo dal shoh që është një mbasdite shumë e ngrohtë dhe pendohem që kam lënë zyrën. Por ky nuk është gabimi më i madh i ditës: gabimi tamam i pafalshëm që bëj është fakti që marr autobuzin për të shkuar në stadium. Dreqi ta marrë, banoj afër stadiumit, por mendoj që jam vonë. Për më shumë, mendoj edhe që me autobus do arrij më shpejt. Gabim : autobuzi është bërë vetëm për ata që duan të humbasin kohë dhe, eventualisht, portofolin. Una dal mbas 10 minutash duke u betuar që nuk do hipi më as në këte jetë e as në atë tjetrën. Fatorinoja sheh me dyshim abonenë time – të fallsifikuar nga Juliani – dhe ankohet kundër shtetit që lëshon abone, më shtyjnë sa lart poshtë në çdo ndalesë dhe ndjej akoma erën e keqe të autobuzit mbi rroba. Për më tepër një fëmijë rreth katër-pesëmbëdhjetë vjeçar mundohet të më vjedhi portofolin dhe është çudi që s'ja del

mbarë. Për fat ndjej dhe kthehem drejt djalit, i cili më kthen shpatullat për të përqëndruar vështrimin drejt Lanës. Duke qënë që Lana nuk është bërë akoma aq e bukur sa të vleje vështrimin insistent të hajdutit të vogël, i indinjuar për këte mungesi respekti e kap fort nga veshi derisa tjetri kthehet nga mua. E di që veshi është pikë delikate, mbaj mend akoma se si profesorët ma kanë shkukur për vite të tëra dhe për një moment çuditem që mbas gjithë atyre betejave me përfaqësuesit e Ministrisë së Arsimit, veshi im është akoma në vendin e duhur, gjë gati e pabesueshme. Djali kthehet gati për të bërtitur por i bëj shenjë që të mos nxjerri zë, pa hequr dorën nga veshi. Fillon të më pëlqejë, mund të bëhem mësues nëse arrij të mashtroj njeri që jam i përshtatshëm për këtë mision fisnik.

Zbres me nerva duke sharë qeverinë hajdute, shërbimin e transportit publik, pastaj edhe atë privat se mos i ngelet hatri, e mbi të gjitha njeriun që më ka nisur atë letër për të cilën tani po shkoj në stadium. Pikërisht në rrugën e Elbasanit kur më duket se njerëzit që mund të shaj po mbarojnë, shoh ambasadën amerikane dhe më vjen përsëri frymëzimi. Shaj ushtarët e armatosur deri në dhëmbë që më ndjekin me duart në armë dhe me një vështrim të dyshimtë derisa zhdukem në horizont, ku kuptoj se nga nervat e tepërta kam ngatërruar rrugë. Ndalem për të pirë pak ujë dhe gjej rrugën për të arritur në stadium duke pasur kujdes të mos kaloj përsëri përpara ambasadës amerikane. Jo se kam frikë po, gjëja e vetme që kam mësuar nga filmat është që kur këta kanë armë, Allahu na ruajt, s'u rrihet dot pa i zbrasur. Plus që armët i kanë më të mira dhe karikatorët infinit. S'ka parë ndonjëherë ndonjë amerikan të ndërrojë karikator unë. Edhe gishtin në këmbëz e mbajnë gjithmonë gati për luftë. Nuk kanë as shumë faj, janë nervoz të shkretët. Po as unë s'kam faj, apo jo?

Jam i qetë, mendoj, jam i qetë dhe duhet të vazhdoj të rri i qetë. Ec Bardhyl Nini, mendoj, se kështu do jenë edhe ushtarët tonë në ambasadën shqiptare në Amerikë, s'ua bën syri tërr.

Tani boll, gjejmë stadiumin.

Shenja e parë që më bën të kuptoj që jam afër Qemal Stafës më terrorizon. Një grumbull policësh që bërtasin dhe dy furgona që më sjellin ndër mend kujtime të dhimbshme. Jam i qetë, dhjetë metrat e fundit nuk kam sharë askënd. Ajo që më tremb është mali me shishe uji i grumbulluar afër furgonit. Vazhdojnë akoma me këtë budallikun e shisheve, gati e kisha harruar. Kush karin mendon se gjuan me shishe me gjithë këtë diell? mendoj dhe për një moment vendos t'u komunikoj këtë idenë time edhe forcave të rendit. Jo, më mirë jo, fytyrat e egra ma heqin menjëherë këtë mendim gjenial. Jo gjithmonë e vlerësojnë humorin.

Futem në rradhë me tifozët e tjerë. Janë bërë rreth njëzet metra pa sharë. Rekord i mirë mendoj, tani mund edhe ta prish. Mallkoj përsëri atë që më ka dërguar letrën anonime e biletën për në stadium. Dakord, unë e ndjek me kënaqësi futbollin por ama ndeshjet e Partizanit janë torturë psikologjike. Drejt ta marrtë, s'mund të më çonte një biletë për Tiranën?

<< Xhaxhi xhaxhi, të futem me ty? >>

Ul sytë. Dy fëmijë rreth 12 a 13 vjeç më kanë kapur dorën dhe më vështrojnë gjithë shpresë. Ai që ka folur ul kokën si i turpëruar dhe pret përgjigje.

<< Ça? >>

<< Të futemi me ty në stadium me pa Partizanin pra? >> përsërit tjetri. Është shoku trim, më sheh në sy dhe më shtin pak frikë.

<< Jeni vëllezër? >> pyes. << Se ngjakeni. >>

<< Jo mër lal jo. >> përgjigjet trimi.

<< Hajdeni. >>

Disa metra para se të më vijë radha kthej shishen gati deri në fund dhe afrohem.

<< Fmijt e tu janë kta? >> pyet polici i parë të cilit i tregoj biletën.

Urrej tonin që përdor polici. Mendohem të kujtohem nëse edhe unë përdorja të njëjtin ton kur mbaja uniformën. Më pëlqen të mendoj që Jo, por më duket se gabohem. Ka diçka në atë vështrim dhe në atë ton që të shpjegon se ai polic në atë moment s'do t'ja dijë fare për kushtetutën (*për çfarë, kunshtetuten the?*), për të drejtat e njeriut (*jepi lal se po shkon mirë*) e për të drejtën për të pasur një avokat (*ku është Olti kur duhet?*). Janë të gjitha ide që kanë ndryshuar sistemin

nga komunizmi në demokraci(*po kjo si më erdhi, do jetë djelli që më bje në kokë?*) por nuk kanë arritur të ndryshojnë vështrimin e policëve.

<< Jo? >> përgjigjem thjesht. Dita ka filluar keq, e atëherë përse të mos ta mbaroj edhe më keq?

<< Atëherë s'mun ti futsh.>> vendos polici dhe kthehet nga ana tjetër për të folur me një kolegun e tij. Incident i mbyllur, mbaroi. S'mund t'i fus, tani duhet të shkoj të blej bileta të tjera.

<< A mund të më shpjegoni përse nuk mund t'i fus, ju lutem.>> pyes unë ngadalë. Do të doja ta prekja lehtë në shpatull që të kthehet, por instikti më thotë që të mos ta bëj.

Disa tifozë anash fillojnë të qeshin duke dëgjuar shqipen time të pastër e kombinuar me fytyrën më sinqertë që arrij të shpreh. Pushojnë kur polici kthehet dhe kthejnë kokën nga ana tjetër. Solidaritet tifozësh.

<< S'janë fmiyt e tu mër vlla, s'ke si i fut mren.>>

<< A mund të më shpjegoni përse nuk mund t'i fus, ju lutem zoti polic, unë nuk i njoh ligjet aq mirë sa i njihni ju, faleminderit.>> insistoj unë duke vënë theksin tek ligjet. Diçka që Olti më ka shpjeguar është që kur dua të tregohem bastard ja dal mbarë pa problem fare, më vjen natyrale.

<< Se qashtu a. >>

<< Ju kërkoi falje por nuk ju kuptoj kur flisni, a ka mundësi ti shprehni mendimet e tuaja në gjuhën e bukur shqipe, siç thoshte edhe Ndre Mjeda. >>

<< Kush a?>>

<< Ndre Mjeda zotëri. >>

<< E kush a ky? >> pyet duke më parë me dyshim.

<< Një futbollist i Partizanit i viteve 70, mesfushor i djathtë. >> e informoj unë me profesionalitet.

Fëmijët më shikojnë me shpresë ndërsa polici ul sytë përtokë, mbledh buzët dhe i bjenë sytë të shishja që mbaj në dorë.

<< Hidhe shishen e futu. >> urdhëron më në fund. << Se u gjuni lojtarve ju, e di un. Popull i keq. >>

<< Faleminderit zotëri dhe punë të mbarë. >> e përshëndes duke u largur me një fëmijë për çdo dorë. Popull i keq kishte thënë.

Kalec i shpifur, ik puno, mendoj duke hedhur shishen. Kush mund të jetë aq idiot sa t'u gjuajë futbollistëve në një ditë kaq të ngrohtë?

Sipas meje policët kanë ndërtuar ndonjë rrjet shitje shishesh plot. Ndryshe nuk shpjegohet. Në fund te ditës i mbledhin dhe i shesin. Kushedi sa lek fitojnë, miliona...

Një tifoz që po kalon afër më prek në shpatull e më shkel syrin.

<< Polic kara. >> thotë duke shpejtuar. Me sa duket ka ndjekur skenën. <<Problemi është që për një vit atë e ke komisar, ta them unë. >>

<< E di, e di. >> pranoj unë me keqardhje por nuk jam i bindur. Ndoshta do duhet edhe më pak se një vit.

Tifozët e vogël shkëputen nga duart e mia dhe ngatërrohen me turmën. Ai më i forti më shkel syrin, tjetri as nuk e kthen kokën fare. Edhe kjo më bën me nerva. S'jam shok i tyre që të më përshëndesin kështu, do kisha preferuar një Faleminderit xhaxhi, apo maksimumi Rrofsh xhaxhi. Dakord, fëmijët duhen dashur e edukuar por unë po krijoja super-tifozë të Partizanit 12 vjeçar.

<< Asnjëgjë. >> përshëndes ironikisht fëmijët që kishin harruar të më falenderonin. As që më dëgjojnë fare. Një tifoz anash që më dëgjon kujton se po flas me vete ndaj më largohet siç i largohesh një të çmenduri para se ky të bëjë ndonjë akt terrorist.

Dhe gjithçka për fajin e atij trapit që më ka çuar biletën. Ishalla është ndonjë gjë me rëndësi, them me vete ndërsa kërkoi vendin ku, me shumë mundësi, i panjohuri po më pret, e ishalla është ndonjë gjë me lek mbi të gjitha.

Currili nuk ka një fytyrë të veçantë, nuk ka një veshje që bje në sy, nuk i mban flokët në një mënyrë apo në një tjetër. Currili di si të fshihet, di si të eci dhe di ku të hajë drekë pa rënë në sy. Njeh shumë hotele dokumentet e tij fallco kalojnë pa problem. Askush nuk e shikon Currilin, Currili i shikon të gjithë. Askush nuk mban mend ta ketë parë, askush përveç viktimave të tija. Currili mund të vishet si një malësor që ka zbritur në Tiranë për punë urgjente, si një pensionist që mundohet të shtyjë ditën duke bërë xhiro në qytet, mund të vishet si një punonjës i ndonjë dikasteri të panjohur. Currili është kudo, sheh gjithçka. Askush s'mund ta ndali përveç zemrës së tij. Currili ndryshon fytyrë, ndryshon rroba, ndryshon këpucë dhe ecje. Vetëm dy gjëra nuk ndryshon.

Shpesh i mban duart në xhepin e xhaketës, aty gjen forcë. Në njërin xhep ka Objektin. Objekti e ka mbrojtur sa e sa herë, do e mbrojtë edhe kësaj herë ndërsa po mbaron misionin e tij. Në xhepin tjetër mban dy lista. Një shumë e gjatë dhe tjetra shumë e shkurtër. Lista e gjatë është e mirë, lista e shkurtër është e keqe. Në listën e shkurtër ka shuar shumë emra, nga viti në vit. I ka shuar me durim e me punë. Në një xhep ka edhe stilolapsin. Pret, nuk nxiton Currili. Kanë ngelur vetëm pak emra të pa fshirë, nuk duhet të dorëzohet tani. E di që nuk do kthehet më te djemtë, s'do i shohi më nipërit e tij. Kur e ndjen që po i vjen një atak, shtrëngon Objektin. Objekti i jep fuqi. Objektin e ka parë edhe Bashkimi pak para se t'i jepte lamtumirë jetës.

E ka ndjekur Bashkimin për ditë me rradhë dhe ka arritur në përfundimin që dyqani i tij ishte edhe vendi më i përshtatshëm për ta vrarë. Bashkim Hoxha nuk e ka njohur kur Currili është futur në dyqan. Currili gati është ofenduar kur ai s'e ka njohur. Por më mirë kështu. Currili ka pritur, ka pasur durimin e duhur. Është durimi që kanë vetëm ata që e dinë që vdekja është afër. Bashkimi e ka pritur si një klient i zakonshëm në dyqanin e tij abuziv në periferi të Tiranës. Currili ka pritur momentin e duhur dhe e ka qëlluar me grusht mbrapa kokës. Çudia dhe sytë e Bashkimit kur përtokë ziente nga inati dhe dhimbja! Currili ka qeshur dhe i ka lidhur duart. I është ulur afër dhe e ka parë tek humbiste gjak. E ka mbajtur në jetë dhe i ka lexuar listën e gjatë. Bashkimi i është lutur Z-tit e Dreqit nga tmerri por nuk shpëton njeri nga Currili. Currili i ka lexuar emrat një nga një dhe për çdo emër Bashkimi hapte sytë nga tmerri. Currili i ka thënë që ka një drejtësi përtej drejtësisë e një jetë përtej vdekjes. Që ai nuk vdes pa u hakmarrë dhe Bashkimi ka bërë titur e ka qarë nga frika. Ti s'mund të më vrasësh, ti je i vdekur, ka thënë. Currili e ka dënuar në emrin e tij dhe në emrin e shokëve. Dënimi : vdekje me litar. Egzekutimi: i menjëhershëm. Pastaj Currili i ka shpjeguar që për fat të keq nuk ka mundësi të zbatojë vendimin ashtu siç ja ka dhënë, që për moshën e tij e ka të vështirë ta ngrejë e ta vari. I ka shpjeguar që egzekutimi me plumb është një nder që Bashkimi nuk e meriton, por duke parë situatën nuk ka zgjidhje. Bashkimi ka kërkuar falje, ka thënë shumë gjëra por asnjë nga to nuk mund ta shpëtonte tashmë. Currili e ka dëgjuar me padurim dhe e ka pyetur nëse ka mbaruar. Pastaj Currili i ka gjuajtur një plumb mbas koke. Ka nxjerrë stilolapsin dhe ka shuar emrin e tij nga lista e keqe. Kanë ngelur edhe pak emra në atë listë, ka frikë se nuk do arrijë t'i shuajë por do përpiqet deri në fund.

Pastaj Currili ka dalë. Kalimtarët vraponin por askush s'e kishte kuptuar akoma se nga kishte ardhur e shtëna. Currili është larguar me hap normal. Në largësi dëgjoheshin sirenat e policisë. Currili nuk ka vrapuar, nuk ka shpejtuar. Ka ecur me hap normal. Pak më vonë, kur forcat e policisë ishin aty u është afruar disa pensionistëve që po luanin shah. E dinte që tashmë ishte i sigurt, nuk do e kapnin më. Currili lozte shah në jetën e mëparshme por tani gati e ka harruar. Ajo ishte jeta e mëparshme. Tani është jeta e tanishme, ka menduar. Dhe beson se nuk do ketë një jetë të ardhshme. Është një jetë që ja kanë marrë pa asnjë të drejtë dhe ja kanë kthyer kur ishte gati kufomë. Tani nuk kërkon më as paqe e as shpërblime. Tani kërkon vetëm që Z-ti ti japi fuqinë për të shkuar në kishën më të afërt për të kërkuar falje. Dhe e di që kur të paraqitet përpara altarit, nuk do jetë i penduar, do jetë thjesht krenar për atë që ka bërë. Ndoshta shkon në kishë vetëm për t'i treguar Zo-it që po bën punën që Ai duhet të bënte shumë kohë më përpara.

Do i kërkojë edhe forcë për të mbaruar misionin e tij. As kjo nuk do i refuzohet.

Dhe ndërsa studion lëvizjen e gurëve në fushën e shahut mendon që Bashkimi ka thënë shumë gjëra para se të vdiste por nuk ka kërkuar falje për njerëzit që ka masakruar. Jo se do j'a jepte, tashmë është vrasës dhe nuk ka kthim mbrapa. Por nuk ka kërkuar falje.

<< Duhet të bësh rrokadën. >> sugjeron Currili.

Kisha menduar se ai që më kishte nisur biletën ka blerë edhe një tjetër ngjitur me atë që tani kam unë në dorë dhe sapo shoh njeriun afër të cilit duhej të ulem e kuptoj që nuk jam gabuar. Është një burrë rreth 50 vjeç, me mustaqe të zeza e sy të egër. Një bark të madh, dhuratë nga kushedi se sa orë nëpër restorantet tiranase të dorës të fundit, flokë të prera shkurt, në mënyrë ushtarake. Është ai lloj njeriu që nëpër lokalet moderne të Tiranës adoloshentet quajnë trup polici në mendje polici. Por s' duhej të jetë polic, i mungon diçka edhe pse nuk arrij ta kuptoj se çfarë është saktësisht.

Edhe disa minuta e fillon ndeshja. Marr frymë sa më fort mundem dhe ndjej erën e barit të freskët. Skuadrat po përgatiten për të zbritur në fushë.

<< Bardhyli? >> pyet sapo i ulem afër, pa e kthyer fare kokën nga mua.

<< Po, unë jam. >>

Ka frikë, kjo duket haptazi. Ka blerë biletat në stolin e fundit për të mos pasur asnjëri mbrapa shpinës dhe vështron me kujdes të gjithë njerëzit që kemi afër.

<< Unë jam tifoz i Partizanit. >>

<< Mirë, shumë mirë. >> përgjigjem unë duke mos ditur se çfarë tjetër të them.

<< Kemi pasur një skuadër të mirë në vitet 70-80. Vija në stadium me kolegët e mi kur ndodheshim në Tiranë, na jepnin bileta falas. >> 15

<< Mirë, shumë mirë. >> përsëris.

<< Mbjaj mend një Partizani – Shtatmbëdhjetë Nëndori të...>>

<< S'më intereson fare, nuk jam Ahmet Shqarri. Nëse ke ndonjë gjë për të thënë fol, ndryshe më lej të iki. >>

Nuk e kuptoj përse por ai njeri më nervozon përtej mase. Ka diçka që nuk më pëlqen. Lëshon një erë të keqe dhe sapo kisha dëgjuar që merrte bileta falas për të parë Partizanin kisha kuptuar që ishte, apo kishte qënë vërtet polic apo diçka e afërt duke qënë se ishin të pakta ato kategori që kishin bileta falas dhe ishin, natyrisht, shërbëtorë besnik të sistemit.

<< Unë quhem Lulzim. >> prezantohet. Dhe Lulzimi më zgjat dorën.

<< Bardhyl. Unë Bardhyl. >>

I pyes gjithmonë klientët se si kanë dëgjuar për mua. Një hetues është gjë e rrallë për Tiranën e pas demokracisë dhe e di që në qarkullim kam pak apo aspak kolegë. Kur kam filluar këtë punë isha ndoshta i pari. Dhe problemi i parë që kam pasur ka qënë gjuha shqipe. Olti më thotë që mund të shtypi kartvizita dhe më pyet se çfarë dua të shkruaj në to. Unë hezittoj.

Nuk më pëlqen fjala hetues siç më quajnë miqtë herë pas herë dhe nuk më pëlqen as fjala dedektiv që të bën të mendosh për një njeri që gjuan me armë, shkon me shumë femra të bukura e i jep shpejt makinës. Faji i filmave amerikanë. Unë mund të gjuaj mirë me armë të ndryshme, duke qënë se vij nga ai brez i cili duhet të bënte dy vjet ushtri e ndonjë muaj zbor, (*përsëri amerikanët që duhet të na pushtonin po pastaj patën frikë*) por sa për makina të shpejta e femra të bukura as që bëhet fjalë. Arsye këto, për të cilat akoma nuk kam kartvizitë si gjithë të tjerët dhe klientët vijnë me të dëgjuar reklamën që më bëjnë klientët e tjerë. Figuroj edhe tek lista e telefonit me titullin Hetime private. Ky është një qytet në të cilin fjalët përhapen shpejt. Kurioziteti më bën që herë pas here ti pyes klientët se nga dreqin kanë dëgjuar për mua. Por e kuptoj që këtë gjë Lulzimit nuk do ja pyes kurrë dhe gjithashtu kuptoj edhe që do jetë shumë më mirë për mua që të mos përzihem në këtë histori, në çfarëdolloj historie që Lulzimi do më tregojë. Vjen erë problemesh me kilometra larg.

<< Dikush ka eliminuar shokët e mi. >> thotë papritmas.

<< Eliminuar? >>

<< Vrarë, më saktë. >>

<< Hëm. >>

Ky po që është problem i bukur, askush nuk duron që ti vriten shokët. Dhe impulsi që kam pasur që në momentin e parë – ai që të mos pranoj rastin që do më propozohet – bëhet akoma edhe më i forte. Nuk kam qejf të gërmoj në asnjë histori të pistë vrasësish duke pasur si klient një tip që thotë eliminuar për shokët e tij sikur të fliste për skuadra futbollit në kupën e Shqipërisë.

Nuk më ka shpëtuar fakti që Lulzimi ka përdorur fjalën eliminuar dhe jo vrarë. Është e njëjta fjalë që përdorja unë kur punoja akoma në polici. Kjo fjalë duket më e butë dhe ndonjëherë të jep përshtypjen sikur arrin të shmangi brutalitetin e gjestit. Është një fjalë e pazëvendësueshme, po ju këshilloj edhe neutralizuar.

<< Nji: je i sigurt që bëhet fjalë për vrasje? Dy: e di se kush i ka vrarë? >>

Në vend që të përgjigjet Lulzimi nxjerr paketën, tërheq disa cigare dhe më zgjat njëren prej tyre. E refuzoj, nuk dua ti kem borxh qofte edhe një cigare, të paktën tani për tani. Dhe për të nënvizuar faktin, me delikatesën time karakteristike nxjerr paketën që kam në xhep dhe ndez një edhe vetë. Për pak sekonda ndjekim ndeshjen në heshtje. Partizani luan me 4-4-2, formacion tip, me një para mbrojtjes dhe dy krahe të shpejtë. Njëri nga këta shkon deri në fund dhe para se të mund të krosojë rrëzohet nga një e rrëshkitur fantastike e mbrojtësit që arrin të mos e preki fare topin. Goditje këndi.

<< Tre. Sikur ta dija se kush i ka vrarë nuk të kërkoja ty. >>

Një me zero për Lulzimin. Paska edhe sens humori bastardi, pa le të tjerat.

<< E përse i kanë vrarë miqtë e tu? >>

<< Çështje hakmarrje e kanuni, me sa di. >> përgjigjet Luli.

Për një sekond kap një hezitim në zërin e tij dhe më duket sikur po gënjen. Kjo është gjëja më e keqe që të ndodh kur bën këtë lloj punë, njerëzit nuk kanë besim të ty. Mendojnë se unë nuk kam punë tjetër përveçse të shkoj lart e poshtë e të tregoj sekretet e klientëve të mi. Por nuk jam ai lloj njeriu. Edhe pse në karrierën time të lavdishme kam zbuluar shumë fakte që mund të jenë argumente të mira për të shtyrë një bisedë në kafene apo në autobus. Kam zbuluar, bie fjala, që një ministër i rëndësishëm i qeverisë është homoseksual : e çfarë pastaj? Duhet të shkoj e ta përhap këtë lajm derë më derë? Di që kombëtarja shqiptare e futbollit ka shitur dy ndeshje të parëndësishme. Jam i zhgënjyer por nuk mund të bëj asgjë. Kam biseduar vetëm me Oltin, e te ai kam besim. E vetmja gjë që Olti ka thënë është : Paskan marrë pak, vetëm 50 mijë dollarë. Sikur ti kisha bërë unë bisedimet do kishin marrë më shumë.

Dhe historia është mbyllur atje. I shoh akoma ndeshjet e kombëtares me qejfin e mëparshëm, nëse j'u intereson.

Një shtyllë e goditur nga sulmuesi i Partizanit dhe ulërima e stadiumit më shkund nga mendimet.

<< Do të kushtojë një mijë lek dita...të reja. Pesë mi lek paradhënie. Nëse mbas një jave unë nuk arrij të gjej asnjë element të rëndësishëm, nëse nuk arrij të eci në ndonjë fare mënyrë në këtë rast, heq dorë...>>

<< Dakord. >>

<<...dhe nuk t'i kthej lekët mbrapsht. >>

<< Dakord. >>

Lulzimi gjen portofolin dhe fillon të numërojë lekët pa i nxjerrë. Kur zgjedh shumën e duhur nxjerr një zarf nga xhepi dhe i fut brënda, pastaj ma kalon.

<< Kush ishin shokët e tu? >>

<< Njerëz të mirë, me familje e me punë të ndershme. Nuk e di përse dikush tani po bën këtë gjë. Po bjenë me rradhë. Para pak ditësh kufoma e një miku tim u gjet në periferinë e qytetit, para një jave një tjetër...>>

<< Marku, quhej Marku, apo jo? >>

<< Quhej Besnik! >>

Besnik Marku, njeriu që kam parë atë mëngjes në gazetë.

<< Dhe unë dua hakmarrje për miqtë e mi... >>

Luli – jemi shok tani, e thërras shkurt, janë miqësi që arrin të krijojë vetëm Partizani në stadium – më duket kujtoka se unë jam vrasës. Unë s’jam i tillë dhe është më mirë sikur të sqaroj që në fillim. Por ndoshta, mendoj, sikur ta ndihmoj për të gjetur, eliminuesin, apo neutralizatorin, vrasësin domethënë, drejt ta marrë, Lulzimi do gjejë dikë tjetër për të bërë punën e pistë. Dhe në këtë rast nuk dua ta ndihmoj.

<< Vrasja do të të kushtojë shumë më shumë se një mijë lek dita. >> them për ta provokuar.

<< Çfarë? >>

<< Vrasja kushton shumë.>>

Lulzimi mendohet për një sekond.

<< Edhe pse do më pëlqente... >> thotë duke pështyrë përtokë. << ..nuk kam ndër mend të vras njeri. Dua vetëm prova sa për t’i futur në burg. Dhe më duhen prova të mira, prova...>>

<< Kuptoj. >>

Të paktën miku im i ngushte nuk ishte një sherif nga ata që bëjnë drejtësi vetë. Një pikë tjetër për të. Por akoma nuk arrij të heq nga mendja ndjenjën që po bëj diçka të gabuar, që po futem në një histori më të madhe se sa ajo që po më tregon Luli. Instikti, dhe unë instiktit i besoj. Nuk i bindem por ama i besoj.

<< Para ca kohësh më treguan që ishin zënë me dikë. Nuk e di se si, më thanë vetëm që kishin pasur probleme. Me një grup gangsterësh më duket. Ky vend është bërë i tmerrshëm. Policia do thotë që është ndonjë shlyerje hesapësh midis bandash por nuk është kështu. Ndoshta i kanë shkëlur këmbët dikujt. Në këtë qytet ka shumë trapa që mendojnë se nderi mbrohet me një pistoletë a me një thikë. Ka nga ata që nuk falin, pastaj janë të gjithë të armatosur tani. Në kohën time mund të ziheshe me lloj lloj njerëzish por ama me grushta e mbaronte aty. Se kishe frikë. I merrnin të gjithë, kush ishte e kush s’ishte e i rrasnin në rajon, pastaj kishe probleme të tjera. Nuk është trimëri të vrasësh njerëz mbas shpine. >>

<< E di se më kë mund të jeni zënë? >>

<< Nuk e kam idenë fare. Por nuk ishin tipa që hapnin rrugë. Nuk i hapnin rrugë budallait, duke kundërshtuar fjalën e urtë. >>

<< Të gjitha problemet tona vijmë ngaqë nuk zbatojmë fjalët e urta. >> them unë. Nuk e di se si më doli kjo, po më pëlqen. Them ta shkruaj e ta ngjis në zyrë. Vetëm se Luli, me sa duket, as që nuk e ka dëgjuar fare.

<< Mund të rri i qetë, unë nuk kam gisht fare. Por ama, nëse miqtë e mi vdesin unë dua të di përse. >>

<< Pse nuk shkon në polici? Kjo është punë për policinë, jo për mua. >>

<< Kam shkuar. Natyrisht, edhe ata po punojnë por nuk kam shumë besim tek ta. Preferoj ti bëj gjërat sipas mënyrës sime, se po të ishte për policinë, aha... >>

Nxehem si bishë kur dikush më shan policinë, vërtet. Domethënë, kur e shaj unë është okej, sepse unë e shaj me dashuri, unë e qortoj me mirësi por nuk duroj që ta shajë dikush tjetër në prezencën time.

<< S’është se policia ka shkopin magjik me të cilin i zgjidh të gjitha ë! Mundohen edhe ata, bëjnë hetime, bëjnë aq sa munden. Shpesh ja dalin mbarë. Po kshu është kur njerëzit informohen vetëm nga barcaletat. >>

Ngre supet. Nuk i intereson shumë mendimi im mbi forcat e rendit.

<< Ajo që më intereson të kuptoj është nëse...si ta them, nëse ka ndonjë fare lidhje midis këtyre vrasjeve apo është thjesht rastësi. Kaq. >>

<< Kaq? >>

<< Kaq, kaq. >>

<< Kuptoj. >>

Nuk paguaj qeranë e zyrës prej disa muajsh dhe i kam edhe ca borxhe Oltit. Dilema e vjetër, rasti më frikëson por lekët më pëlqejnë.

<< Më jep disa ditë kohë, pastaj më kontakto. >> them mendueshëm. Ja kam mbyllur gojën me argumentet e mia mbi kolegët policë.

<< Në zarf do gjesh gjithçka. Besoj se kanë një fare lidhje por s'jam i sigurt. Domethënë, e di që kishin një çështje gjaku, ndaj mendova se...>>

Tund kokën në shenjë aprovimi.

<< Por kohët e fundit kam dyshime. >>

<< Dhe frikë. >> e ndërpres.

<< Po. Edhe frikë. Nuk i shoh prej shumë vitesh, nuk e di nëse ata janë takuar më prej asaj kohe. Kaq. >>

Tund përsëri kokën në shenjë aprovimi. Nëse dështoj këtu, mund të bëhem psikolog.

Më shikon. Pret që unë ti bëj ndonjë pyetje, të them ndonjë gjë inteligjente. Edhe unë e shoh. Pres të dëgjoj nëse ka për të më thënë ndonjë gjë tjetër. Heshtje në stadium.

Çohem. Kërkoj ti marr numrin e telefonit. Më informon që do më kontaktojë vetë. Largohem pa i dhënë dorën, i përcjellë nga të sharat e tifozëve që nuk shohin kur u kaloj para. Edhe unë i përshëndes në të njëjtën mënyrë.

Olti është akoma i mbyllur në zyrë dhe për një moment dyshoj se mos është akoma i nxehur për kafën. Nëse Olti ishte ofenduar do e shpërblej duke i ofruar fotot e gruas së klientit tim. Ai do e pranojë këtë si shenjë paqeje dhe pastaj unë nuk do ja tregoj duke i përrallitur ndonjë gjë për sekretin profesional. Në fund do dorëzohem vetëm për të parë fytyrën e tij kur të shohi fallxhoren. Nëse as kjo si mjafton atëherë mund të vazhdojmë të zihemi akoma. Pastaj, kemi lënë pa zgjidhur renditjen e pesë heronjve më të mëdhenj të Shqipërisë, një lojë me klasifikime që bëjmë shpesh kur nuk kemi asnjë punë urgjente, apo edhe kur kemi punë por jo vullnet.

Kam takuar Oltin për herë të parë kur sapo kisha marrë zyrën me qera. Në ato kohë – ishte 95 apo 96, nuk e mbaj mend fare – kisha lënë punën pak para se të më përjashtonin nga policia. Gjithçka shkonte mirë, pastaj papritmas isha zënë me shefin. Një trap idiot. Nuk arrin ta kuptosh Bardhyl? më bërtiste në zyrë. Kanë ndryshuar kohët, ndryshon edhe policia. E do troç: jemi kapitalizëm, mbrojmë pronat.

Por unë nuk arrija ta kuptoja dhe nuk e e kam kuptuar akoma. Mbi të gjitha, nuk po mbrojmë as pronat, në fund të fundit, dhe kjo më ngatërron më shumë.

Po, ishte 96, prill i 96. Prilli është muaji më mizor i viti. Kush e kishte thënë? Eliot më duket, po ndoshta gabohem. Nejse, s'ka rëndësi : Prilli është vërtet mizor. Por ama Marsi është shumë, shumë më mirë. Mbas një muaji në të cilin shtoj 12 kile, boshatis shumë Skënderbe e Porti vendos që s'mund të vazhdoj më kështu. Pa qëllim, pa asnjë mënyrë për të shtyrë ditën. Duhet të kërkoj një punë por e ndjej që s'do ketë punë të përshtatshme për mua. Dhe si romantik që jam vendos të hap një zyrë hetimi. Dhe sa më shumë shokët më shkurajojnë, aq më shumë bindem që kjo është ideja më e mirë që kam pasur në gjithë jetën time. Dhe kur shkoj për të marrë zyrën me qera njoh Oltin, avokat i sapodiplomuar jashtë që kthehet në atdhe gjithë shpresa. Meqë askush nga ne të dy nuk ka mundësi ta paguajë komplet qeranë e apartamentit vendosim të punojmë e të ndajmë qeranë bashkë. Mbas disa ditësh Olti vjen me objektin e parë të shtëpisë se re, një portret me dy kalorës që vrapojnë në perëndim të diellit, njëri me armaturë të argjenditë mbi kalë, tjetri plot rreca mbi një gomar.

Olti.<< Janë don Kishoti e Sanço Panço. >>

Unë << E kisha marrë vesh. Po më duket më shumë sikur jemi unë e ti. >>

Olti << Nëse është kështu unë jam don Kishoti. >>

Olti duke parë që nuk jam dakord nënvizon idenë: << Jam don Kishoti e pikë. >>

Por muhabeti s'është mbyllur aty.

<< Pse duhet të jem unë fshatari, Sanço Panço? >> protestoj herë pas herë kur ngre sytë mbi pikturë.

<< Se unë e kam thënë i pari. >>

<< Pse kështu bëhet ë? Kush e thotë i pari ? >>

<< Kshu re, pse, çka kujton ti?>>

Përveç këtyre problemeve të vogla ja kalojmë mirë bashkë. Olti është shok i mirë, unë njëherë i kam shpëtuar jetën – 97-ta – dhe më pëlqen t'ja kujtoj herë pas here. Shpeshherë Olti më gjen edhe ndonjë punë të vogël që ka të bëjë me klientët që mbron.

Kur nuk kemi punë diskutojmë mbi historinë e Shqipërisë, hartojmë lista me heronjtë, shkrimtarët, politikanët e futbollistët më të mirë apo më të këqinj, bezdisim Conen.

Por punën e don Kishotit e Sanço Panços nuk e kemi zgjidhur akoma.

Ulem në kolltuk dhe nxjerr zarfin. Ndez një cigare dhe mendoj. Olti del nga zyra duke shfryrë nga inati dhe më shikon me habi. Me sa duket nuk më ka dëgjuar kur kam ardhur.

Vazhdon të më shikojë si i nxehur edhe kur ulet përballë meje dhe bën sikur nuk më ka parë fare. Po, ka akoma pak inat.

<< Një pyetje Olto. >>

<< Eëë! >>

<< Një pyetje...si ta them, sa sociale aq edhe filozofike. >>

<< Eëë. >> Po tregon pak interes.

<< E mbështetur nga statistika të shumta të shpikura nga unë vetë, një problem të cilit nuk i gjej dot zgjidhje dhe shpresoj që edhe me...>>

<< Fol të shkretën se më hëngre. >>

<< Nëse në këtë vend nuk ka edhe aq shumë kurva, si ka mundësi që bijt e kurvave janë me bollëk? >>

E qeshura e Oltit thyen akullin. Për fat të mirë mendon që ta thyejë akullin akoma edhe më shumë, ndaj kap një Skëndërbe që ruan për raste të veçanta, mbush dy gota dhe i vë mbi tavolinë.

<< Pesë heronj? >> them unë.

<< Pesë heronj. >> përgjigjet Olti duke tundur kokën.

Mendohet pak, pastaj flet. Klasifikimi i Oltit fillon gjithmonë me Ismail bej Qemalin. Unë e aprovoj dhe i shtoj Gjergj Kastriotin. Olti thotë që është mirë kështu, deri këtu shkojmë gjithmonë pa probleme.

Kontradiktat fillojnë kur ai mundohet të fusi ndonjë që unë s'e kam dëgjuar kurrë. E kundërshtoj, për princip. Atëherë tërhiqet dhe thotë Çerçiz Topulli. Unë them Bajram Curri dhe tundim kokën në shenjë aprovimi. Çudi në fakt. Ai zakonisht kundërshton dhe propozon gjithmonë të atin, Curr Currin por kësaj herë hesht. Emocionohem. Ndoshta, për herë të parë mbas sa e sa vitesh do arrijmë një klasifikim zyrtar. Propozoj Mustafa Gjinishin. Refuzon, po sipas meje nuk e di fare se kush është. Kundërshtoj me forcë por nuk i mbushet mendja. Thotë që vendi i pestë i takon Azem e Shote Galicës. I shpjegoj që janë dy dhe do kalonim në gjashtë heronj. Të ishte për atë punë mund të kisha propozuar vëllezërit Kryeziu dhe kishim mbaruar punë. Nxehet. Thotë që mund të marrim një Galice dhe të leme jashtë tjetrin.

<< Kjo s'është e mundur! >> vendos unë.

<< Pse jo. Morrëm Çerçiz Topullin dhe lamë jashtë Mihal Gramenon që ndoshta e meritonte. Ishin dy edhe ata. >>

<< Po jo burrë e grua ama. >>

<< Ore, do vazhdosh ti apo si e ke hallin? >>

Asnjë shpresë edhe kësaj herë. Nuk mund të shkojmë me penallti, heshtim.

Ndërron muhabet.

<< Çfarë donte partizansi? >>

<< Tani do e shohim. >>

Zbraz zarfin dhe mbi tavolinën bosh. Përhap copëra gazetash ku të dy njohim trupin e pajetë të Markut dhe atë të një njeriu tjetër në një gazeta që ka datën e para një jave. Por ka dhe gazeta akoma më të vjetra, disa të përpara një apo dy vitesh dhe disa foto në bardhë e zi.

<< Po lexoj gazetën, ti shiko fotot. >> propozoj unë.

<< Dakort. Të pagoi? >>

<< Kush? >>

Bëj sikur nuk kuptoj se për çfarë e ka fjalën.

<< Kush? Vefa, kush tjetër? >>

<< Nga Vefa po pres akoma. >> përgjigjem. << Po kam shpresë. U bënë dhjetë vjet që kur i kam futur lekët aty, kushedi se sa do marr kur të shkoj t'i tërheq. >>

<< Mirë, mirë, lëri edhe ca pastaj shko tërhiqi. Partizansi them, të pagoi? >>

Nxjerr lekët dhe i numëroj.

<< Po. >>

<< Më duket se ke harruar që duhet të paguash qeranë. Po për çfarë duhen shokët, për të kujtuar këto gjëra të vogla.>>

<< Kapitalist katil, shtëpitë janë të popullit. >>

<< Po, po, dakord. Kështu e mendon edhe pronari i shtëpisë, me kusht që një herë në muaj ta paguajmë. Kështu që këto, >> thotë drejtuar tufës me lek << i marr direkt unë e ja jap atij. >>

Dhe duke qënë se Olti i mban premtimet që bën gjatë fushatës, po j'u dridhur dora fare i merr, i numëron dhe i fut në portofol.

<< Më lej lekët për kafe të paktën. >> protestoj. << Unë jam i vetmi që sjell lek në këtë shtëpi.>>

<< E di që ato i ke mbajtur, mos më bëj si i ndershëm. >>

Më njeh mirë.

E shoh me inat dhe përkulem mbi gazetën. Ai bën të njëjtën gjë, po mbi fotografitë. Kalojmë disa minuta në lexim.

<< Kjo po që është interesante >> them duke lënë një copë gazetë mënjanë. << Ja një gjë që nuk e dija. >>

<< Çfarë është interesante, çka zbulove? >> pyet Olti

<< Presidenti jonë i republikës nuk ka shkuar kurrë në vizite zyrtare në Kosovë. As kryeministri. Të paktën nuk kishte shkuar deri para pak vitesh, gazetën janë të vjetra...>>

<< Atë e di, po për Markun thuhet? >>

<< Leje Markun, po më thuaj pse presidenti nuk shkon në Kosovë? >>

<< Po ku e gjete? >>

<< Këtu, tek faqja mbrapa. >>

I tregoj artikullin. Nuk lexohet i gjithi, Luli e ka prerë tamam tek pjesa më interesante.

Olti ngre shpatullat.

<< Ndoshta s'i pëlqen klima. >>

<< S'ka mundësi. Klima është e njëjta që kemi këtu.>>

<< E kush tha që këtu i pëlqen? >>

<< Ndonjë arsye tjetër, përveç klimës? >>

<< Nuk e di Bardhyl, çështje politike. Çështja është që Shqipëria sillet si një shtet që nuk e njeh shtetin e Kosovës, punë politike. E vetmja gjë që na bashkon është gjuha...>>

<< Dhe kombëtarja e futbollit. >>

<< Dhe kombëtarja e futbollit. >>

<< Ça thonë fotot? >>

<< Foto në bardhë e zi, asgjë më shumë. Janë nja pesë a gjashtë veta që dalin gjithmonë, duhet të jenë një grup miqsh >>

Njoh Lulzimin, të paktën nja 20 vjeç e 30 kile më pak. Shumë prej tyre janë bërë në natyrë, diku në një zonë të shkretë mbushur vetëm me gurë.

<< Gazetat? >>

<< Flasin për katër krime të ndryshme, të kryer të gjithë në verë. Sipas Lulzimit, duhet të kenë një farë lidhje njëra me tjetrën përderisa na i ka vënë bashkë. Por nuk e di se sa qëndron teoria e tij e hakmarrjes. >>

<< Hakmarrje? >>

I shpjegoj atë që më ka thënë Luli.

<< Le të themi që Besniku ka një çështje hakmarrje të hapur me ndonjë familje tjetër. Ne çfarë mund të bëjmë? >>

<< Të zbulojmë me kë ka, me kë kishte... hakmarrje Besniku...si e ka mbiemrin? >>

<< Marku, Besnik Marku. >>

<< Marku, Marku, Marku. Sipas teje ku mund të gjej informacione për të. >>

<< Nëse ka vdekur për hakmarrje...>>

<< Sinqerisht besoj se Lulzimi më ka gënjyer por duhet të kontrolloj. Në fakt...nuk më kërkoi që të zbuloja arsyet për të cilën kishin vdekur, por thjesht të gjeja vrasësin, apo ndonjë lidhje të mundshme.>>

<< Dhe Lulzimi mendon që vrasësi është i njëjti. Vetëm se ti...>>

<< Po po, duhet t'i bëj disa pyetje të tjera...>>

<< S'të kanë mësuar që nuk duhet ti ndërpresësh të tjerët kur...>>

<<..flasin. Po, ma kanë mësuar por...>>

<< ...je kokëgdhë e s'të ka hyrë kurrë në kokë. Dëgjo tani : Shoqata e Pajtimimit te gjaqeve. >>

<< Zyra e Pajtimimit. >> bërtas duke qëlluar ballin me grusht aq fort saqë fillon të më dhemb.

<< Rrofsh. Je njish. >>

<< Dhe mendo që nuk jam as detektiv si puna jote. Imagjino...>>

<< Ku do të dalësh? S'më shkoi mendja për arsye të ndryshme, që s'kanë të bëjnë me profesionalitetin tim. >>

<< Aty dua të dal : fakti që nuk të shkoi fare mendja tek Zyra e Pajtimimit kur duhej të hetosh për një njeri të vrarë për gjakmarrje...>>

<< Pa hë, vazhdo vazhdo! >> e kërcënoj.

<< ...tregon qartë fare që ti je detektiv i lindur. >> përfundon Olti duke qeshur.

<< Ik qihu. >>

Por Olti s'po më dëgjon më. Tani po i dalin lot nga e qeshura e shumte. Edhe pse batuta nuk është shumë e fortë, pas pak filloj të qesh edhe unë. Konjaku bën efektin e tij.

Nuk ka ndonjë arsye të veçantë për të cilën bëj punën që bëj dhe nuk ka pasur as shumë kohë më parë, kur vendosa të bëja këtë zana. Nuk e bëj as për hakmarrje kundrejt forcave të rendit, në të cilat kam shërbyer për shumë vjet dhe as për ndonjë ndjenjë romantike apo patriotike. Është thjesht një punë si një tjetër, ashtu si ka qënë edhe ajo në polici.

Kam filluar shërbimin në 1991 dhe s'ka qënë një vendim i lehtë. Në kohën kur bijtë e shqiponjës po e braktisnin për rrugët e mjera të Evropës, të qëndroje në Shqipëri donte të njëjtin guxim që donte ikja, biles edhe pak më shumë. Qëndrova. I mërzitur kam ulur kokën drejt Tiranës dhe kam vendosur të ndërtoj këtu të ardhmen time.

Në fillimin e viteve 90 dikush, një gënjeshtar me shumë mundësi, kishte hapur fjalën se policia po ndërronte, do bëhej një institucion më afër popullit e të tjera e të tjera. Si shumë të tjerë jam paraqitur në dyert e saj e kam filluar punë. Nuk kam punuar keq, biles shumë njerëz më përshëndesin akoma kur më takojnë. Si Vasili, kolegu im polic.

Por në 1996-tën policia vendosi që nuk kishte më vend për mua. Më lanë të jepja dorëheqjen, më detyruan. Një mëngjes normal, një mëngjes si gjithë të tjerët, kam dalë me kokë ulur. Pas pak do vinte Marsi i Zi i shqiptarëve, ndoshta kam qënë me fat, jam larguar në kohë. Gjëja që kujtoj akoma me çudi është që në mes të asaj rrëmujë Conja nuk mbyll kurrë. Dakort, në Tiranë

atmosfera është relativisht e qetë edhe gjatë grushtit të shtetit, por ama përsëri rrëmujë është. Njerëzit mbyllën nëpër shtëpi duke pritur që situata të qetësohet, unë e Olti mbyllemi te Conja. Nuk ka edhe shumë punë, kjo kuptohet. Por përsëri njerëzit fillojnë të dalin. Mbjaj mend mirë se si ndërsa tankset kalojnë me shpejtësi në sheshin Skëndërbëj, afër tyre bredhin të dehur, studentë, prostituta e njerëz që hyjnë e dilnin nga kazinotë e pista, ndërsa unë me Oltin kërkojmë një vend hapur për të blerë cigare e raki. Jo për vetë po për lokalin e Cones që ka mbaruar furnizimet. Na kërkon t'i bëjmë këtë nder duke thënë që tani që njerëzit janë të depresuar – fjalë që përdor vetëm Conja dhe nuk e di se çfarë do të thotë saktësisht – parashikon një rritje të shitjes së alkolit edhe cigareve në lokalin e tij, por cigaret sapo i kanë mbaruar dhe pika e furnizimit është nga ana tjetër e qytetit. Na premtan kafë falas për një muaj dhe bjemë dakord menjëherë. E dimë që rrezikojmë jetën sepse në fund të fundit herë pas herë dëgjohen krisma edhe pse të veçuara por pranojmë. Dhe, edhe pse nuk flasim, e dimë të dy që po shkojmë jo për Conen apo për cigaret por vetëm për të vërtetuar që nuk ka ndodhur asnjëgjë, që jeta mund të kthehet normale dhe duhet të kthehet e tillë sapo qyteti të gjallërohet. E dimë që mundësia e vetme për të shpëtuar është që njerëzit të bëjnë sikur s'ka ndodhur asgjë, të vazhdojnë jetën e tyre normale. Dhe kështu e mendojmë derisa shohim tankset. Por ata kalojnë shumë, shumë shpejt dhe unë nuk arrij ta fiksoj mirë atë imazh në mendje, më kalojnë përpara si ëndrra e fundit përpara zgjimit. Dhe pas një sekondi ikin sikur të mos kishin kaluar kurrë aty. Me para ishim zënë me Oltin mbi shpejtesinë që mund të arrinin tankset. Kjo për faktin që Olti i kishte konceptuar gjithmonë si breshka të fuqishme por të ngadalta. Jo atë ditë ama, atë ditë, edhe pse për pak sekonda dominojnë sheshin Skëndërbëj me gjithë metalin e tyre. Para se ti shikonim kishim vënë bast me mbi shpejtesinë që mund të arrinin makinat e metalit në gjendje normale. Unë, natyrisht fitoj. E di që në raste urgjence – dhe një grusht shteti është rast urgjent – mund të arrijnë një shpejtësi mahnitëse. Kur na kalojnë përpara, heshtim të pafuqishëm përpara atij spektakli të tmerrshëm, pa lëvizur derisa zhduken drejt presidencës. Unë pastaj i kërkoj lekët që më takojnë por Olti proteston duke thënë që ecnin shpejt sepse nuk kishte trafik. Si përfundim nuk më paguan.

Tani që lashë policinë do hap një zyrë personale për të bërë hetime private. Këto janë fjalët që kam përdorur për t'u shpjeguar qëllimet e mia.

Disa nga reagimet më të famshme të thënë dhe të menduar, mbasi unë kam thënë fjalët fatale:

Ime më : Është punë e rrezikshme mor bir? (*Kur do gjeshe ndonjë nuse e të mbledhësh mendjen?*)

Im atë : Nëse bën të njëjtën gjë që bëje më përpara, përse nuk ndenjte në polici? (*S'ke moshë për të bërë filma ti, kur do shtrohesh?*)

Vasili (polic) : Po dridhem i tëri : do na bësh konkurrencë tani, do na falimentosh. (*Më vjen keq që po ikën por nuk mund të bëj asgjë.*)

Olti : S'thonë kot që shqiptari e shpik vendin e punës. (*S'thonë kot që shqiptari e shpik vendin e punës.*)

Elvira : Hëëëëm. (*Tani po çohem , po bëj valixhet dhe po të përshëndes. Biles biles, po iki kur të mos jesh, të mos qajmë fare.*)

Është dita e madhe, e hëna që presim prej disa muajsh. Zgjohem shpejt, që në ora shtatë. Lahem dhe nisem për në zyrë. Tirana zgjohet dhe del bashkë me mua. Nënpunës, prostituta,

studentë e kamarier më shoqërojnë për në zyrë. Shmang me vështirsi skambistët e dollarit. Here tjetër duhet të ndërroj rrugë, të mos kaloj më këtej.

Përgatis kafe dhe i çoj një. Olti ka fjetur në zyrë, me sa duket. Është i humbur nëpër libra, shqyrton edhe njëherë ligjet e ripërsërit atë që do thotë në gjykatë. Udiencia fillon në ora 10. Çuditërisht është i qetë, shumë më i qetë se normalisht. Ulem në zyrën e tij dhe e shikoj ndërsa punon. As nuk e vë re fare që jam aty.

Shikoj orën. Tetë. Hap gojën nga pagjumësia, pastaj ndez dy cigare dhe i kaloj një.

<< Dëgjo, sinqerisht Olto, sa mundësi kemi sot? >>

<< Kemi shumë, shumë mundësi Bardhyl. Unë do e rras në burg dhe deri në fund të jetës së tij do bindet që djelli është katror e jo i rrumbullakët. >>

Mendoj pak derisa arrij të kuptoj se për çfarë e ka fjalën

<< E bukur kjo e djellit. E ke fjalën për mënyrën se si shikohet djelli nga burgu, apo jo, nga fakti që dritaret janë të mbyllura me hekura? >>

<< Po. >>

<< Dhe nga fakti që zakonisht hekurat kanë formë katrore dhe jo të rrumbullakët. >>

Tund kokën në shenjë aprovimi dhe më thotë që jam shumë inteligjent. Vendos të mos ta ngacmoj.

<< Provat janë, apo jo? >>

<< Provat janë të gjitha. Më vjen inat të ta them por kjo është puna më e mirë që ke bërë ndonjëherë. >>

<< Faleminderit. >>

Sot kam menduar shumë për Julianin që paraqitet në zyrën tonë duke thënë që ka nevojë për ndihmë dhe pastaj mbytet në lot. Thotë që e kanë akuzuar padrejtësisht për përdhunimin e vrasjen e një vajze të gjorë trupi i së cilës është gjetur në konviktin e qytetit Studenti dhe që ka nevojë të dëshpëruar për një hetues. Çun i mirë, një student nga provinca e Shqipërisë që hidhet në kryeqytetin tonë për të ndërtuar një të ardhme së bashku me shumë të tjerë. E ndihmoj. Brënda pak javësh jo vetëm që gjej provat që Juli s'ka qënë fare aty kur është kryer fakti por edhe se kush e ka bërë. Problemi është që ai që e ka bërë quhet Klejdi Hasbelliu, dhe Hasbelliu është një mbiemër i rëndësishëm në industrinë dhe politikën e këtij vendi. Unë i sjell provat, Olti pranon rastin. Sot është udiencia e parë. Olti më ka shpjeguar që drejtësia funksionon në mënyrë komplet ndryshe nga si e mendojmë ne njerëzit e thjeshtë. Sot gjykatësi vetëm do shqyrtojë provat dhe do vendosi nëse ka material të mjaftueshëm për të filluar këtë proces. Dhe nëse ka, procesi do fillojë kushedi se kur. Ndërkohë që policia, nuk e di se pse, ose më mirë, e di por refuzoj ta pranoj, heton Klejdin por ai është akoma i lirë.

Pas pak arrin dhe Juliani. Është veshur sa më mirë që mundet, me një kostum të vjetër. Ndoshta i njëjti që i ati ka mbajtur për martesë. Më kap një trishtim i papritur që mundohem të largoj duke pirë gotën e fundit të shishes se fundit. Ja dal mbarë pa problem.

Sot nuk do ketë asnjë dëshmitar e asnjë pyetje, thjesht një rit burokratik por e ndjej që është i tensionuar.

<< Le të leme shefin të punoje. Dalim nga dhoma tjetër. >> i them.

Kërkoj ndonjë gjë për ta qerasur por nuk kemi karamete e as pije duke qënë se Olti ka filluar të ma fshehi edhe konjakun. I ofroj cigare dhe ulemi.

<< Sa për lekët... >> më thotë.

S'më ka paguar akoma dhe nuk ka paguar as Oltin.

<< S'ka problem lal. E njëjta gjë edhe për Oltin, mos ki merak. >>

Më vjen keq për Julin. Ndoshta sepse më kujton rininë time, kur isha akoma një trap i ri që donte të ndryshonte botën. Tani, siç do thoshte Olti, jam akoma trap, por i vjetër ama.

<< Në këtë moment nuk...>>

<< Shiko Julio. Kur ti kesh lekët do më paguash, dakord. Bje fjala, do i kesh lekët kur të dalësh në punë e kur të të vijë dikush për të korruptuar, nëse punon në shtet. Mi jep atëherë, s'ka problem. >>

Juli lëshon një psherëtime liruese dhe unë ndihem i mirë dhe fisnik.

<< E kam pasur shumë problem, vërtet. Im atë nuk di akoma asnjë gjë dhe do të doja të mos e merrte vesh. Kam ardhur për të studjuar dhe jo për...>>

<< Mos u shqetëso. Kjo histori do përfundojë shpejt. Dhe shiko, si burri burrit, nëse ke nevojë për diçka do të ndihmoj, më thuaj. Mendo vetëm për të studjuar. >>

Jepini një medalje Bardhylit zoti president. Ku është komisioni në momentin kur duhet të më dëgjoje?

<< Ke pasur probleme? >>

<< Me Klejdin? >>

<< Po. >>

<< Jo. Domethënë po, por më vonë është zhdukur. >>

<< Domethënë çfarë. >>

<< Kam frikë. Në fillim erdhi dikush, njëri me xhakëtë e kollare.>>

<< Njerëz të të atit? >> pyes unë.

<< Po, besoj se po. Më tha që nëse pranoj që e kam bërë unë do më paguajnë mirë dhe nuk do bëj fare burg. Tha që do i rregullojnë të gjitha me gjykatësin, që nuk do bëja një ditë burg. >>

<< Kur ky muhabet? Përse nuk më ke thënë gjë? >>

<< Sepse nuk jemi parë, e sepse të kam sjellë gjithë ato probleme. Nuk doja të të rëndoja edhe më tepër. Sidoqoftë, kisha frikë dhe i thashë që nuk do pranoja diçka që nuk e kisha bërë. Pastaj iku. >>

<< Ke bërë shumë mirë. >>

<< Po. Vetëm se dy ditë më vonë, pardje në darkë, erdhen dy gorilla. >>

<< Ça donin? >>

<< Të njëjtat gjëra, vetëm se këta ishin më të egër. Më thanë që nëse nuk pranoja mund të më ndodhte diçka e keqe. Unë refuzova përsëri. Po ishin tamam si në filma. E ke parasysh, njëri bënte si i mirë, tjetri si i keq. I miri thoshte : Do pranojë ky, përse e kërcënon kot? I keqi : Po natyrisht që do pranojë, se ndyshe mund t'i ndodhi ndonjë incident. Po jo, thoshte tjetri, mos fol kështu se sjell ters. Edhe flisnin midis tyre më shumë se sa me mua. >>

<< Shif, shif. Tha tamam kështu, që mund të të ndodhi ndonjë incident?>>

<< Tamam ashtu. Në fakt mua më bënë për të qeshur por nuk qesha se kisha frikë. >>

19 vjeç Juliani. Moshë e bukur, nëse nuk vjen nga një fshat i humbur i Mallakastrës. Nëse prindërit mund të të japin vetëm lekët e udhëtimit nuk është shumë e bukur. Por nëse pastaj një bir kurve mundohet të të dënoje për një vrasje që ka bërë vetë, duke u fshehur mbas shpatullave të të atit, bëhet moshë vërtet e shëmtuar.

<< Do dalim nga kjo histori Julian, mos ki merak. Do kthehesh tek studimet e tua sa më shpejt dhe do na stamposh përsëri abone fallco.>>

Qeshim trishtueshëm.

<< Nuk fle dot gjumë. >>

<< S'ka pse të kesh frikë. >>

Bje përsëri dera dhe shikoj orën. Ka kaluar ora tetë dhe e di se kush mund të jetë. Nëntëmbëdhjetë vjeç, moshë vërtet e bukur. Shkoj të hap derën dhe takoj Nduen. Është një plak malësor, i ndershëm dhe i urtë. Mbas tij qëndrojnë dy djemtë, të dy rreth dy metra të gjatë, vetëm muskuj dhe buzëqeshje. Nuk kanë më buzëqeshje në fakt, që kur Klejdi u ka vlarë motrën. Më patën thënë që do vinin ditën e procesit dhe i takoj përzemërsisht. Shtangen për një moment kur shohin Julianin. E dinë se kush është edhe pse nuk e kanë takuar kurrë. I prezantoj. Ndueja ulet duke psherëtirë. Djemtë, Blerimi dhe Lefteri, qëndrojnë në këmbë. Olti është akoma duke punar në dhomën e tij.

Ndueja interesohet për Julianin. E pyet se si shkon me mësim. I kam shpjeguar që çuni nuk ka gisht, dhe edhe ai ka vendosur që në një mënyrë a në një tjetër, Klejdi duhet të përfundoje brënda.

Juliani i thotë që shkon mirë.

Mundohem të shoh Nduen pa rënë në sy. Duket që ka qarë. Djemtë e tij janë prej akulli. Shikojnë vetëm drejt dhe nuk marrin pjesë në diskutim. Rrinë akoma në këmbë.

Kalojmë një gjysëm ore të çuditshme, secili duke menduar për problemet e për jetën e tij. Mundohem të thyej akullin por askush nuk ka dëshirë të flasi.

Dhe papritmas Ndueja shkrihet në lot. E shohim duke qarë pa lëvizur fare, sikur të ishim statuja mermeri. Djemtë nuk ndryshojnë pozicion, as Juliani dhe as unë. Nuk ndërhyjmë duke e ditur që çdo fjalë që mund të themi është e kotë. E respektojmë në heshtje. Më thyhet zemra të shoh atë burrë plak teksa qan si fëmijë. Betohe me vete që Klejdi do e paguajë por kjo s'është të thotë asgjë. Vajza e tij tani është nën dhë, dhe gjithçka që mund të bëjmë është e kotë përpara varrit të saj të freskët. Nuk mund të them asnjëgjë për t'u munduar ta ngushëlloj, do ishte e tepërt dhe ofenduese. Ndez një cigare dhe mundohem të mendoj për ndonjë gjë tjetër.

Për fat pas pak hyn Olti. Takon mysafirët dhe nisemi për në gjykatë.

Olti ecën përpara me një çantë në dorë dhe me Julianin në krah. Dëgjoj që djali po i tregon për problemet që ka pasur këto ditë me njerëzit e Klejdit. Olti dëgjon me vëmendje, kërkon sqarime dhe e pyet nëse do ishte i aftë t'i identifikonte sikur t'i shikonte. Pastaj shkëputen dhe nuk arrij të dëgjoj më se për çfarë po flasin.

Unë eci afër Ndues dhe ky është i heshtur, fale Z-tit. Mbrapa ecin dy djemtë e tij, me kokë lart e si gjithmonë të tensionuar. Shohin me çudi rreth e rrotull, nuk janë praktik me kryeqytetin dhe do dëshironin të mos bëheshin.

<< Thua do e dënojnë? >> më pyet Ndueja.

Mendoj për herën e parë kur e kam takuar. Shkojnë në polici dhe Vasili i nis tek mua, duke e ditur që po merrem me këtë rast. U shpjegoj se përse nuk ka mundësi që ta ketë bërë Juli dhe u jap të gjitha provat që vërtetojnë që e ka bërë Klejdi. Ndueja flet pak, flet rrallë dhe flet vetëm kur ka diçka të rëndësishme për të thënë. Kaloj një ditë të tërë duke i shpjeguar të gjitha arsyet, duke i treguar se kush është Klejdi dhe përse e ka bërë.

Në fund më falenderon me gjysëm zëri dhe më përshëndet.

<< Kemi një avokat të mirë dhe unë kam besim tek ai. >>

Herën e fundit kur takohemi i shpjegoj që ndoshta do jetë pak më e vështirë se sa e mendonim në fillim. Klejdi është akuzuar edhe herë të tjera për probleme fëmijësh por deri atë ditë ja ka hedhur gjithmonë. Ndonjëherë një mbiemër vlen më shumë se sa provat dhe, edhe pse nuk dua ta pranoj, me lek mund të blesh heshtjen e shumë njerëzve. E paralajmëroj që ndoshta do vijnë t'i kërkojnë që të mos bëhet procesi, duke i paguar. Si përgjigje Ndueja qesh në mënyrë të hidhur, ndërsa djemtë e tij – gjithmonë mbrapa të atit, gjithmonë në këmbë e gjithmonë të nevrikosur e gati për të masakruar këdo që u dilte përpara – zjejnë nga zemërimi.

<< Nuk guxuan të vinin dhe bënë mirë. Nuk besoj se do dilnin të gjallë nga shtëpia ime sikur të kërkonin të më paguanin vajzën. >>

Jemi në rrugën Myslym Shyri dhe gjykata është afër. Tani Olti ecën ngadalë duke menduar, ndërsa Juliani ndez një cigare. Nuk shoh se çfarë bëjnë djemtë mbrapa por e marr me mend.

<< Kam ndjekur këshillen tënde Bardhyl, sepse kam besim tek ty. Të ishte për mua e për djemtë tani atë djalin do e kishim ngrënë të gjallë. Por ke të drejtë, nëse dënohet me burgim të përjetshme do vuajë më shumë. >>

Që herën e parë që e takoj, kuptoj që Ndueja kërkon prova vetëm për të qënë i sigurt për vete. Por nuk dua që ta pësojë për një plehër si Klejdi. E marr me mend se çfarë do të bëjë dhe mundohem t'i mbush mendjen që t'ja lëri këtë çështje drejtësisë. Më dëgjon dhe më premtan që do ndjeki procesin. Kam frikë se edhe nëse ja mbush mendjen atij djemtë nuk do e dëgjojnë por mjafton një fjalë e të atit për tu hequr nga mendje çdo lloj ideje që mund të kenë.

<< Por durimi im nuk ka fund Bardhyl. Kam duruar deri sot, për hirin tënd, por ama...>> dhe ngre supet duke më parë në sy.

Nuk ka nevojë që të thotë asgjë tjetër, ndaj ndalet. Unë nuk di se çfarë të them.

Gjykata është një godinë katër katëshe me ngjyrë gri. Tek hyrja ka të gdhendur stemën e shtetit shqiptar dhe atë të drejtësisë që mundohem të deshifroj por më duket se nuk ka asnjë kuptim. Olti na lë tek shkallët e gjykatës dhe futet sepse duhet të sqarojë ca gjëra. Përtej xhamit shikoj Oltin që po pyet diçka në sportelin e informacionit. Pastaj spostoj vështrimin në xham dhe shoh të reflektuara katër makina të zeza që njëra pas tjetrës ndalojnë përpara gjykatës. Në pak sekonda zbresin mbi 15 njerëz. Avokatë, truproja, shoferë, të gjithë të veshur me kostume të zinj. Kthej kokën dhe në mes asaj turme sytë e mi kapin disa flokë bjond. Është Klejdi. Kërkoj përsëri dhe ja që e shoh: quhet Mustafa, është një burrë me bark të madh dhe i shkurtër, një gjë katrore. Shpërndan buzëqeshje edhe pse nuk po e sheh asnjëri dhe jep urdhëra të shkurtra e të sakta.

Ndueja më afrohet dhe unë e kuptoj se çfarë do. Ndërsa grupi na afrohet dhe fillon të ngjisi shkallët, ngre dorën drejt Klejdit. Pastaj drejt të atit.

Të gjithë na shohin me çudi. E di që nuk është me edukatë të bësh me gisht në këtë mënyrë. Ndueja shikon dhe është gati për të qarë. Djemtë e tij nuk lëvizin, ndërsa Olti del nga ndërtesa dhe stepet kur shikon ushtrinë e Muçit.

Mustafai na shqyrton të gjithëve nga koka tek këmbët. Pastaj u bën me shenjë disa zagareve të tij që të qëndrojnë tek makinat, dyve që të qëndrojnë në shkallë ndërsa të tjerët rrinë me të, pak metra larg nesh.

<< Janë ata të dy. >> thotë Juliani duke bërë me sy nga ana e armikut. Shoh se për cilin flet : janë dy djem të rinj që rrinë pak të ndarë nga grupi..

<< Unë atë e quaj Bisha. >> më shpjegon Juliani. Dhe ka të drejtë, është vërtet një kafshë. Tund kokën në shenjë aprovimi.

<< Kurse atë tjetrin Gjarpëri. >>

<< Përse gjarpëri? >>

<< Prej syve. Shikoji sytë. >>

Përqëndrohem tek sytë dhe Juliani ka të drejtë. Duken vërtet si sytë e një gjarpëri, të qetë por vrasës që studion për të gjetur pikën e dobët dhe momentin e përshtatshëm për të helmuar. Tani po flet me Bishën por shikon tek ne. Përqëndrohet tek djemtë e Ndues dhe i studion me kujdes.

Mustafai shkëputet nga grupi dhe na afrohet. Sikur të ishin të telekomanduar Bisha dhe Gjarpëri e ndjekin. Mustafai shpreh buzëqeshjen e tij që zakonisht ruan vetëm për ditë votimesh.

<< Si jeni zotërinj? Shpresoj mirë...>>

<< Dëgjo : këtë kostumin ja kam marrë me qera një miku. >> them unë. << Nëse vazhdon me atë të qeshme besoj se do vjell, dhe nuk do doja të të bëja pis, e të bëhesha pis edhe vetë. Përse nuk e mbyll pak gojën? >>

Buzëqeshja i ngrin në fytyrë. Më shikon me inat dhe sikur shikim të mund të vriste do kisha vdekur në këtë moment. Pas pak e rimerr veten dhe i drejtohet Ndues.

<< Mund të zgjidhim këtë çështje pa u futur aty brënda. >> thotë duke bërë me shenjë nga ndërtesa. << Edhe unë edhe ju e dimë se si funksionojnë gjërat në gjykatë. Mund të ndodhi që përshebull një dokument të humbasi dhe procesi shtyhet për disa vite me rradhë. >>

Mustafai ndodhet përballë Ndues. Njëri është një njeri që po mundohet të bleji drejtësinë me lek, tjetri një fshatar i ndershëm dhe i pafajshëm. Unë ndodhem djathtas Ndues, Olti vjen dhe zë vend majtas. Mbrapa qëndrojnë djemtë e Ndues, si gjithmonë të palëvizshëm, dhe me ta Juliani.

<< Çfarë propozon? >> pyet Olti.

Mustafai nuk arrin të mos buzëqeshi, duhet të ketë ndonjë problem me buzët. Apo ndoshta që në djep i kanë mësuar që duke qeshur merr shumë vota dhe mban pushtetin.

<< Le të harrojmë këtë histori, që të gjithë, e le të qetësohemi. Nga kjo do kemi veç probleme, si unë ashtu edhe ju. Nëse tani ktheheni në shtëpitë tuaja, unë do bëj në mënyrë që të gjithë ju të keni disa lehtësi në jetë...>>

Klejdi ka hapur derën e makinës dhe është mbështetur aty. Mundohet të dëgjoje por nuk besoj se arrin të kapi ndonjë fjalë. Por imagjinoj se e di shumë mirë se çfarë po ndodh.

<< Përshembull, çfarë lehtësish zoti Mustafa? Personalisht kam disa probleme seksuale. Mendoni se mund të më çoni gruan tuaj për të bërë pak praktikë? Besoj se kjo do ishte një lehtësi e madhe për mua. >> them unë.

Muçi buzëqesh dhe më sheh në sy. Mundohet të kuptojë nëse jam në rregull psikologjikisht, po këtë se di as vetë unë, e kam vite me radhë që pyes veten.

<< Unë po mundohem të bëj një diskutim serioz zotërinj. Nëse ju keni dëshirë që të bëni humor...>>

<< Po unë nuk po bëja humor more bir kur... >>

Nuk e mbaroj fjalinë por e kupton se çfarë po thoj. Besoj që nuk do arrij t'ja heq atë buzëqeshje edhe sikur të përdorja të gjithë të sharat që njoh, dhe ju siguroj që nuk janë pak. I vetmi reagim është ai i gorillave të tij që sikur shkunden nga gjumi dhe bëjnë të ecin përpara drejt meje. Por Mustafai i ndal – Z-ti e di se si, nuk flet, nuk bën shenja, thjesht ata ndalen – dhe shikon Nduen në sy. Gjëja e parë që do bëj sapo të shkoj në shtëpi është të zbres tek Conja e ti thyej ndonjë shishe. Nëse nuk e mbaj mend keq, Conja e ka votuar këtë, kur vite më para donte të zgjidhej nuk e di se çfarë si kandidat i një partie të vogël. Por nuk është politikan, është ndërtues në radhë të parë, nga ata që hanë me politikanët e shpesh ngatërrohen me ta. Z-ti e di se çfarë është realisht ky njeri.

<< Në një diskutim midis njerëzish civil secili duhet të ruaje gjakftohësinë, ti zgjedhi fjalët e tij me kujdes zoti Bardhyl >> thotë Mustafai. << Ky qytet është i madh: nesër një makinë mund t'ju shtypi aksidentalisht, një i çmendur mund t'ju sulmoje me thikë...>>

<< Të gjithë kemi rreziqet tona zotëri. Unë, ju, Klejdi, të gjithë. >>

Zbehet kur dëgjon emrin e fëmijës se tij. Ashtu siç është zbehur Ndueja kur ka varrosur Vjollcën.

<< Do të arrish një akord. Po të dëgjoj por duhet të na ofrosh diçka serioze.>> thotë Olti.

<< Çfarë? >>

<< Vrasje me paramendim. Nga 20 deri në 40 vjet. Besoj që ky është minimuni që do kërkoj prokuratori, dhe ne si pjesë civile mund të...>>

<< As që bëhet fjalë. >>

<< Në këtë rast, kemi mbaruar punë. >>

<< Akoma jo. >> thotë Ndueja, dhe është hera e parë që flet.

<< Shpresoj që të jesh pak i arsyeshëm. Këta çunat janë pak si të nxehur për të bërë një diskutim normal me mua. >>

<< Mendon se mund të blesh aprovimin tonë por nuk i ke aq lek. Vjen këtu si në pazarin e kafshëve. Do të bësh edhe pazar : unë të jap kaq, ti më jep kaq. Më dëgjo tani: ai çuni duhet të shkojë në burg. Jemi dakord deri këtu? >>

<< Këtë e vendos gjykatësi dhe jo unë. >>

<< Dhe nëse ti e do vërtet djalin tënd, të këshilloj që të mos e ndihmosh. Dhe tani hiqmu sysh. >>

Mustafai ngre një gisht kërcënues kundër Ndues dhe nis të thotë diçka por djemtë i tij i dalin përpara dhe e shtynë derisa e përplasnin tek truprojet. Ka më shumë se disa minuta që Bisha e Gjarpëri nuk presin veçse të zihen me ne dhe nisin të reagojnë por Mustafai i ndal.

<< Për çdo veprim ka një kohë të duhur trima, dhe kjo kohë nuk është tani. >> u thotë me qetësi. Flet sikur të ishte aktori kryesor i ndonjë filmi të huaj, bën lëvizjet e duhura dhe përdor një ton të qetë. Pastaj rregullon kollaren dhe futet në gjykatë i ndjekur nga turma e palaçove që ka me vete. Olti na thotë që duhet të futemi edhe ne. U japim disa sekonda avantazh në mënyrë që të mos i takojmë përsëri në shkalle dhe pastaj i ndjekim në heshtje.

Kur luaja futboll, në rininë time, gjëja që urreja më shumë ishin ndeshjet në transfertë. Unë isha mesfushor krahu dhe avancoja shpesh për të nxjerrë kroset. Gjëja që nuk ndryshonte në asnjë ndeshje ishin mbrojtësit kundërshtar. Sapo vihesh në pozicion dhe prisja të merrja topin më vinin nga mbrapa dhe kur arbitri nuk e kishte mendjen – apo më keq, edhe kur e kishte – më pëshpërisnin të gjithë gjërat e zakonshme që thonë mbrojtësit në këto raste. Do të thyej këmbët po preke top, do kthehesh në Tiranë me paterica shpirt, gjynah, se çun kaq i ri, përse duhet të përfundosh në karrocë, ja shih, nëse të qëllon një shkelm të mirë këtu, mu mbrapa pulpit mund ta harrosh fushën derisa të jesh gjallë, edhe gjuri është pjesë e mirë por ti nuk më dukesh aq budalla sa të rrezikosh thjesht për një ndeshje kot...

Zakonisht, që mbas kërcënimit të parë unë kthehesha nga ta dhe bëja fytyrën më të pafajshme e idiote që mundja dhe me gjithë sinqeritetin e mundshëm i pyesja se përse donin ta bënin këtë gjë. Shpesh ngeleshin me gojë hapur dhe nëse nuk e bënin, kisha vërtet kujdes. Por zakonisht çuditeshen dhe fillonin të më shpjegonin që nuk donin të humbisnin. Bënim një dorë muhabet dhe shpesh arrija që të kthehesha në shtëpi me këmbët e mia.

Është e njëjta gjë që bën Bisha me mua ndërsa presim jashtë derës. Jemi të gjithë bashkë, në një korridor të gjatë. Nga një anë qëndrojnë Ndueja, fëmijët e tij dhe Juliani e Olti që çojnë pëshpërisin. Nga ana tjetër i gjithë klani i Mustafait. Unë jam në mes. Ngjitur me mua është Bisha. Para pak minutash është mbështetur afër një dritareje dhe më flet me zë të ulët.

<< Do pendohesh rëndë për ato që i the zotit Mustafa. Do të thyej këmbët e do të të...>>

<< Që i thashë bir kurvë apo që i kërkova lehtësi në fushën seksuale? >> e pyes unë, me sinqeritet e pafajësi.

<< Për të dyja. >>

<< Por ti nuk ke se si ta dish. Ndoshta kam thënë të vërtetën, ndoshta nëna e tij është vërtet kurvë. >>

<< Nuk...>>

<< E mo, se s'mund të mohosh tani. Nuk ke prova për të kundërtën. Apo ke? >>

<< Nuk kam. >> pranon ai.

<< E shikon. Por ja se çfarë ndodh kur dikush në këtë vend thotë të vërtetën. Gjithmonë dikush tjetër tenton ta ndali. Pastaj, ai Klejdi...ai çuni nuk është në rregull. Duhet të kenë probleme si familje ata, s'ka mundësi tjetër. >>

<< Kjo është puna e tyre. >>

<< Është edhe puna jote, mos mendo se shpëton. Nëse Klejdi përfundon brënda, një truproje i mirë duhet ta shoqërojë në burg e të sigurohet që është i sigurt edhe aty. Dhe mos kujto se do i dhimbesh Muçit, një anonime edhe ty, e në qeli me Klejdin. >>

<< Nuk, nuk...>> belbëzon Bisha i hutuar.

<< Nuk nuk ç'a? Nuk e bën Muçi këtë gjë? Burrë i mirë ti, duhesh jashtë ti, për të ndihmuar popullin shqiptar. Po frika më e madhe që kam është që në qeli do e bësh ti femrën e ai mashkullin. >>

<< Kjo kurrë. >>

Unë ngre supet.

<< Ndoshta mund të bëni edhe me rradhë, si të doni vetë. Unë nuk dua të ndërhyj në çështjet tuaja si çift, këto janë probleme brënda familjes. >>

Paksa i tronditur ngul sytë tek xhami, ndërsa vështrimi i humbet në sfond, sikur të ishte duke llogaritur e peshuar fjalët e mia. Belbëzon. E kisha kuptuar që ishte pak budalla por që të ishte deri në këtë pikë!

Kthehem nga Olti që tani duhet të futet në salle. Më ka shpjeguar që do paraqitemi si pjesë civile në këtë proces, do kemi të drejtë të kërkojmë dëmtime morale e fizike. Ndueja nuk e ka duruar dot idenë e pjesës civile, i duket shumë e poshtër që të kërkojë dëmshpërblim për vajzën e

tij. Por Olti j'a ka mbushur mendjen që është mënyra më e mirë për të marrë vesh se çfarë po ndodh. Tani topi është i prokuratorit, e vetmja gjë që mund të bëjmë është të shohim se si ka ndër mend që ta luajë këtë lojë.

Olti futet ndërsa në qëndrojmë jashtë. Klejdi, Muçi dhe avokatët e tyre e ndjekin.

Bisha më thotë diçka por nuk po e dëgjoj. Njëri nga djemtë e Ndues më pyet nëse Bisha po më shqetëson por unë i them që jo. Gati me keqardhje pranon këtë përgjigje timen dhe pozicionohet përsëri mbas të atit.

<< Mendoja se ishte memec. >> thotë Bisha.

<< Jo, e ka gjuhën brisk. Nuk është aq inteligjent sa ty por prapëseparë është djalë i mirë. Shpreh pjesën e tij më të mirë në...do të doje që ta takoje një ditë ballë për ballë, apo jo? >>

<< Nuk do më vinte keq. >>

<< Në këtë rast duhet të më tregosh se cilat janë lulet e tua të preferuara. >>

<< Përse? >> pyet i çuditur.

<< Si përse? Për varrin pra. >>

<< Çfarë varri? >>

<< Varrin tënd. Apo më mirë, mos ma thuaj fare. Nuk kam ndër mend që të të sjell lule. Le të të rritet bari.>>

S'kalon shumë dhe hapet dera. Mustafai del duke mbajtur celularin në vesh. Dëgjon pak, buzëqesh, pastaj mbyll telefonin, na sheh, buzëqesh përsëri dhe largohet drejt njerëzve të tij. Flasin por nuk arrij të dëgjoj se çfarë thonë.

Gjarpëri më afrohet ngadalë dhe nuk e shikoj deri kur e kam përballë.

<< Duke mos u futur në atë dhomë ke lënë Klejdin vetëm lal. Kam frikë se mos fillon e qan, ky është një vend ku policët vijnë shpejt kur shohin kalamajtë duke qarë. >>

Më shikon në sy me urrejtje dhe nuk flet.

<< Punët tuaja. >> i them duke ju drejtuar Bishës. << Mos fol po deshe por kur të kërkoje akullore pastaj mos më thuaj që nuk të pata thënë. >>

Tani Gjarpëri po mendon se cila është mënyra më e mirë për të më tortuaruar. Kam pak frikë.

<< Po ky çuni është kaq i heshtur edhe në krevat? >> pyes Bishën.

<< Mund të kesh shumë probleme! >> flet Gjarpëri më në fund dhe unë gëzohem shumë që i kemi dhënë emrin e duhur. Edhe e folura e tij më kujton tamam zhurmën e një gjarpëri.

<< E di por çfarë ti bësh? Nuk më hyn që nuk më hyn në tru që ju jeni dy të fortë, sidomos ti. Ti dukesh që je më i fortë, sipas meje në krevat ti bën mashkullin.>>

Gjarpëri nuk flet. Bën një hap përpara dhe zgjat dorën e mbyllur grusht drejt meje, ngadalë.

<< Më fal, qënkam ngatërruar. U nxehe sepse të thashë që bën mashkullin? U gabova, ndoshta bën femrën. >>

Nuk arrin të lëviz dorën ashtu siç do donte sepse në një sekond përpara meje materializohet njëri nga djemtë aleatë dhe ja bllokton. Shikohen në sy.

<< Do doja vetëm që shefi të më linte disa minuta me ty. >> thotë Gjarpëri.

<< Lere fare Nikolin, nuk j'a vlen, dëgjome mua.>> ndërhyt Bisha.

<< Edhe një minutë do mjaftonte. >> thotë Lefteri. Është djali më i vogël. Nuk e di nëse do arrinte të mposhte Gjarpërin që na u quaka Nikolin. Ky është shumë më i madh se Lefteri, por më duket se është edhe më i ngadaltë. Lefteri është i shkathet, është një fabrike muskujsh që në këtë moment janë të gjithë të tensionuar.

<< Jo këtu. >> i them unë dhe ai i lëshon dorën. E di që Nikolinit po i dhemb por mundohet të mos ta shprehi.

<< Mustafa, mblidh qentë se do të kafshojnë njeri. >> i bërtas unë. Bën sikur nuk dëgjon.

<< Shiko, mblidhen kështu. >> Plas dorën lehtë tek këmba e djathtë, duke fërshëlyer e duke thirrur. << Nikolin, hajde të padroni, mos bëj budallalliqë se ndryshe s'do të të jap asnjë kocke. >>

<< Ne të dy do takohemi. >> thotë Gjarpëri.

<< Unë do sjell vazelinën por kam frikë se mos...si quhesh...>>

<< Alfred. >> thotë Bisha.

<< Kam frikë se mos Alfredi këtu bëhet xheloz. >>

<< Atëherë do marr edhe Fredin me vetë. >>

<< Kështu jam dakord. >>

Largohen ngadalë duke më bërë gjeste kërcënuese. Unë kthehem nga ana e miqëve të mi.

<< Probleme? >> më pyet Lefteri.

Unë ngre supet.

Ka kaluar rreth gjysëm ore që kur janë futur dhe durimi po na mbaron. Ndueja më pyet si është e mundur që nuk na lejojnë që të futemi dhe unë shpall njohuritë e mia juridike duke i shpjeguar që kjo është vetëm seanca e parë në të cilën gjykatësi sigurohet që ka prova të mjaftueshme për të bërë një proces. Ngre supet sepse nuk arrin ta kuptojë dhe thotë që nuk i mbushet mendja. Por nuk e kuptoj as unë dhe i them që kur të dali Olti mund ti bëjë të gjitha pyetjet që do.

<< Më duket se nuk ju kam falenderuar akoma për atë që po bëni. >> thotë Ndueja.

<< Jo, nuk e ke bërë. >> përgjigjem unë. << Por nuk ka nevojë. >>

<< Ky çuni ka shpëtuar mirë. >> thotë për Julin.

<< Po, po. I kishin përgatirur një kurth të mirë për këtë...>> Hezitoj të them “vrasje” dhe më duket se ai e kupton. << ...për këtë rast por për fat të mirë shpëtoi. Kishin programuar gjithçka, duke fshehur edhe prova në dhomën e Julit. Kështu, kot. E dinin që ishte në vit të parë, që vinte nga fshatrat dhe që nuk kishte asnjë përkrahje, nuk ka as familjen këtu. Pastaj i kanë telefonuar policisë dhe u kanë treguar që kanë parë Julin duke bërë...>>

Përtypem dhe fjalët më janë bërë të rënda, sikur nuk duan të dalin.

<< ...duke bërë. Pjesën tjetër të historisë e njeh pastaj. Juliani që vjen tek ne, ti që shkon tek Vasili e vjen tek ne. E ke trembur ish-kolegun tim atë ditë, kishte frikë se mos bënit ndonjë gjë. >>

<< Unë? Unë jo, ndoshta djemtë. >>

<< Ti, djemtë, njësoj është. >>

Po i shpjegoj Ndues që pritja mund të zgjasi shumë, me orë të tëra, kur hapet dera dhe Olti del duke na thënë që kanë mbaruar punë. Unë përshëndes përzemërsisht Gjarpërin dhe Bishën duke u ngritur gishtin e mesit dhe pastaj largohemi. Por para se të dalim, na arrijnë dhe përzihemi përsëri. Mustafai i afrohet Ndues dhe ndalemi për të dëgjuar.

<< Oferta ime është akoma e vlefshme. >> thotë, pa hequr atë buzëqeshjen e neveritshme.

<< Nëse më del edhe një herë përpara duke më ofenduar në këtë ofertë të betohem që do jetë hera e fundit. >> përgjigjet Ndueja.

Ata ndalin, ne ecim përpara.

<< Çfarë ndodhi? >> pyet Ndueja duke ju drejtuar Oltit.

<< Mirë, kemi filluar mirë. Nuk e njihje gjykatësin por fitova direkt respekt të madh. >>

<< Hë të shkretën, fol. >> ndërhyj unë.

<< Filloi duke parë dokumentet e duke u siguruar që procesi do jetë i rregullt. Pastaj na kërkoi që të bënim deklaratat e fillimit, një farë prezantimi. E bën prokuratori, e bëj unë dhe pastaj, kur e kishin radhën ata, çohet Muçi. Gjë që nuk mund ta bëjë sepse, teorikisht nuk ka asnjë rol në proces. Fillon të bëjë politikë si gjithmonë, se ça thotë për faktin që të rinjtë jetojnë një periudhe konfuze në atë moshë dhe që është detyra e më të mëdhenjve që ti edukojnë e kështu. Gjykatësi e

shikon pak me habi e me mosbesim dhe pastaj i thotë : Të dukem gjë si budalla unë ty? Muçi i thotë : Jo zotëri, e kërkon tip falje. Gjykatësi i thotë që të bëjë punën e tij si avokat e të mos bëjë moral. Këtu vjen e bukura. Muçi thotë që nuk është avokati i Klejdit, është i ati i tij dhe është zëvendës-deputet i nuk e di se çfarë partie. >>

<< Nuk egzistojnë zëvendës-deputetët Olto. >> e korrigjoj.

<< Ku e di unë, kujton se e kisha mendjen te Muçi. Nejse. Atëherë gjykatësi e sheh dhe i thotë : Nëse nuk jeni avokati jeni i lutur që të mbyllni pak derën...dhe Muçi shikon që dera është e mbyllur dhe fillon të qeshë dhe e informon që dera është e mbyllur mirë dhe gjykatësi i përsërit : Mbylle pak derën nga jashtë zotëri i dashur. Atëherë Muçi kupton, zbehet në fytyrë dhe është gati të bërtasi, fillon të flasi duke u dridhur, që kjo nuk është drejtësi por gjykatësi e ndërpret direkt duke u drejtuar policëve që ka aty. U thotë, shoqërojeni këtë zotërinë jashtë, nëse ju bën probleme, shoqërojeni brënda. Muçi zbëhet në fytyrë komplet, nis për të kërcënuar apo për të bërë moralin e zakonshëm por kur i afrohen dy policët ndalet dhe thotë që do e gjejë vetë daljen. Dhe kështu del. >>

<< Po biri i kurvës po bënte sikur fliste në celular kur doli. >> them unë duke qeshur. << Po bënte kot domethen, për tu hequr sikur kishte dalë vetë...>>

<< Po, besoj se po. >> thotë Olti.

<< Po pse, mund ta fusnin brënda. >> pyet Lefteri.

<< Nuk e di lal. Po ai gjykatësi aty s'ja kishte frikën. Oh, dhe të shikonit Klejdin kur i doli i ati. Ngeli si qëni pa të zotin, shikonte rreth e rrotull dhe kishte frikë. Dhe para se të dilte Muçi i tha "Mos ik", se unë isha aty afër e dëgjova. >>

<< Pastaj? >> pyet Ndueja.

<< Pastaj prokuratori kërkoi që Klejdi të shoqërohej brënda, domethënë ta arrestonin por gjykatësi refuzoi. Nuk e di përse por besoj se është një njeri shumë i kujdeshëm. Tha që do kujdesej personalisht që Klejdi të mos linte vendin – ndoshta do i ngjisi ndonjë polic mbrapa, i tërhoqi pashaportën natyrisht – por tha që për momentin nuk e shihte të arsyeshme që ta raste brënda. Pastaj foli edhe avokati i tij,tha një dy gjëra pa rëndësi. Pyeta prokuratorin pastaj dhe tha që do kërkonte minimuni 20 e ca vjet por se kishte vendosur akoma. Pastaj, kaq më, fiksuan udiencën tjetër mbas. Atëherë do fillojë procesi i vërtetë. >>

Ndueja përsërit datën e udiencës tjetër dhe thotë që është shumë vonë. Olti ngre supet në shenjë pafuqie dhe thotë që nuk varet nga ai. Ndueja premton që do jetë dhe thotë që tani duhet të iki. E përsërit tek dera e gjykatës, atë dhe djemtë e tij. Na thonë që të bëjnë kujdes dhe ti lajmërojmë nëse kemi ndonjë problem. Unë u them që do i lajmëroj patjetër, Lefteri më thotë që të kem kujdes nga Bisha e Gjarpëri dhe unë u them që do kemi kujdes patjetër. I shohim tek largohen dhe kam përshtypjen e keqe që nuk do i shoh më. Nuk e di përse por i ndjek me keqardhje tek përzihen me turmën e Tiranës. Tani djemtë nuk ecin më mbrapa, ecin përkrah të atit dhe e kuptoj që po diskutojnë për diçka.

Duke i parë ashtu arrij të përjashtoj atë ndjenjën e keqe që nuk do i shoh më. I them vetes që do i shoh mbas një muaji dhe s'do më këtë marrë malli fare.

Largohemi në këmbë. Mbasi kemi bërë disa qindra metra shikojmë makinat e Muçit që na kalojnë afër. Ecin si të çmendur apo si të dehur. Mundoshem që të shikoj brënda makinave por xhamat janë të errët dhe pastaj zhduken shpejt. I tregoj Oltit për kërcënimet që më bënë dhe e pyes nëse sipas tij rrezikojmë ndonjë gjë.

<< Sa herë të kanë kërcënuar kur luaje futboll? >> më pyet.

<< Nuk i kam numëruar kurrë por besoj nja dy-treqind herë. >>

<< Dhe sa herë ta kanë thyer vërtet këmbën. >>

<< Jo këmbën Olto, legamentet. S'kupton hiç nga futbollit. Nejse, një herë vetëm. >>

Në fakt nuk ma kanë thyer kurrë. Ka qënë faji im që e kam vënë keq por më vjen turp t'ja them dhe i tregoj gjithmonë historinë e disa mbrojtësve të keqinj e të ashpër të cilet më kanë vrarë mbasi unë kisha bërë tre gola.

<< Atëherë përse ke frikë? >>

<< Unë nuk kam frikë...trap. Doja vetëm të dija mendimin tënd. Po atëherë po pyes Julin më mirë. Si thua ti Julian? >>

<< Besoj se po. >> thotë ky. << Por duhet të shohim. Në fund të fundit, çfarë mund të na bëjnë tani? >>

<< Asnjëgjë. >> them unë.<< Si thua ti Olt? >>

<< Nuk e di. Por duhet të kemi kujdes. >>

Ndahemi me Julianin afër zyrës sonë. I ofrojmë që të pijë një gotë por na thotë që duhet të mësoje. Atëherë e përshëndesim, i themi që të mësoje shumë e të na nderoje, ai qesh dhe pastaj ikën. E shoh tek zhduket derisa bëhet një pikë e largët që lëviz ngadalë dhe përsëri unë kam atë ndjenjën e mallkuar që mbi në po afrohet një fortunë. Ja them Oltit por më shpjegon që është vetëm një ndjenjë, e ndjenjat e mia historikisht kanë dalë të gabuara. Pastaj më kujton që unë kam edhe një rast tjetër për të ndjekur, atë të zotit Lulzimi dhe të hakmarrjes se tij.

Shoqata e Pajtimimit të gjaqeve që rëndom ne quajmë Zyra e Pajtimimit edhe pse ky nuk është emri i saj zyrtar ndodhet në katin e parë të një pallati të vjetër në zemër të Tiranës. Meqë nuk do duroja dot një udhëtim tjetër me transportin publik, përshëndes Oltin dhe nisem drejt rrugës se Kavajes. Si ekspert rrugësh mendoj të mos marr atë kryesoren ku do takoja lloj lloj adoloshentësh të cilet më japin dhimbje koke vetëm me kontakt viziv. Bërtasin gjithmonë edhe kur janë një pëllëmbë larg njëri tjetrit, lëvizin gjithmonë në grup për të treguar që janë shumë dhe nuk janë aspak të edukuar.

Diku midis 21-shit dhe rrugës Myslym Shyri ka disa rrugica të ngushta dhe shtëpi me qiraç, të gjitha një katëshe, një ndër shembujt e fundit të një Tiranë që po zhduket. Vendos që të hyj aty për të kursyer kohë.

Dal mbas 20 minutash, me mendimin popullor që rruga më e thjeshtë është edhe më e mira. Qyteti po ndryshon dhe po ndryshon aq shpejt saqë qytetarët nuk po mësohen dot më të. Nuk e di nëse është një gjë e mirë apo jo, nuk kam asnjë opinion mbi këtë pikë. Është shumë qesharake të mendosh që mbas shumë vitesh në Tiranë arrij të humbas akoma rrugën por në fund të fundit është një shenjë e mirë. Nëse arrin të humbasësh akoma në qytetin tënd, do të thotë që atëherë ky të ruan akoma surpriza.

Ajo që urrej më shumë në Tiranë (përveç grataçelave moderne që bjenë në kontrast me lagjet historike, e përveç lagjeve historike që bjenë në kontrast me grataçelat moderne) është shiu, shiu i papritur i kryeqytetit. Duke mallkuar kohën e çuditshme të Tiranës ndalem për të blerë një çadër dhe vazhdoj drejt qendrës. Rrugës mundohem të kujtoj raste të tjera kur ka rënë shi në verë por nuk ja dal mbarë. Unë nuk jam si shumë njerëz të tjerë që dinë të thonë : Po ra shi edhe para *gjashtë* ditësh, apo *Pardje* në drekë bënte shumë vapë. Mua ditët më ngatërrohen me njëra tjetrën, kujtimet zbehen. Nuk mbaj mend cigaren e parë, Skëndërbeun e parë, puthjen e parë dhe as shiun e parë. E vetmja gjë që më kujtohet janë disa rreshte të një këngë të vjetër që këndoj gjatë gjithë rrugës.

*Shiu i verës, shiu i ngrohtë i dashurisë,
ma kujtoi atë puthjen nën çati.*

Arrij në qendër por Zyra duhet të jetë pak më e komplikuar se sa e mendoja, apo Olti ma ka shpjeguar keq. Mbasi sillem rreth e rrotull për një gjysëm ore duke mos e gjetur, vendos t'u drejtohem shitësve të gazetave që më drejtojnë në rrugën e drejtë. Mallkoj rrugët pa emër e pa numër dhe bekoj shitësit e gazetave. Për solidaritetet blej një rivistë që nuk më duhet.

Kam një farë eksperience me këto shoqata të vogla dhe e di që zakonisht gjenden nëpër cepet më të fshehura por jo sa kjo. Kap rastin për të shfryrë kundrejt shtetit që nuk e ndihmon Shoqatën e Pajtimimit i cili është një institucion i rëndësishëm për këtë vend.

E kam lexuar Kanunin në fillim të viteve 90, kur libri filloi të qarkullonte përsëri. Si shumë shqiptarë, përpara leximit dija për Kanunin – libri legjendar që rregullonte hakmarrjen midis shqiptarëve – vetëm atë që kisha lexuar tek Prilli i thyer i Kadaresë, një libër i mirë. Por versioni i at Gjergj Fishtës më ka hapur sytë. Si shumë të tjerë, gjithë jetën e time e kam konceptuar Kanunin thjesht si një institucion barbar që fliste vetëm për vrasje të rregullta, taksa e kufinj. Kurse libri i vërtetë flet edhe për shumë, shumë gjëra të tjera. Praktikisht dishiplinon të gjithë jetën e fatkeqëve që në më shumë se pesë shekuj kanë rënë nën juridiksionin e tij. Nga lindja deri në vdekje, përfshirë fejesë, martesë, mikpritje (*Shtëpia e shqiptarit është e mikut dhe e Z-tit*). Aty është Shqipëria e mistershme, Shqipëria e mëparshme, përpara osmanëve e përpara komunistëve. Shtëpia e shqiptarit është e mikut dhe e Z-tit. Kjo më pëlqen. Tregon për shqiptarët më shumë se sa mund të tregojnë shumë libra historie e kronika të zeza. Shqiptarët në rradhë të parë janë mikpritja, në rradhë të dytë janë besa dhe vetëm në rradhë të tretë janë njerëz, të mirë e të këqinj si shumë rracat të tjera.

Apo të paktën, mua më pëlqen ta mendoj kështu.

Është një zyrë e thjeshtë me njerëz që hyjnë e dalin, një korridor i gjatë me makina për të bërë fotokopje e disa kompjutera të vjetër. Pres për disa minuta në një korridor të zhurmshëm. Shfrytëzoi rastin për të shfletuar revistën e panevojshme që kam blerë më parë. Është gjithë ngjyra, jep optimizëm. Lexoj për disa kengetare e showman që janë martuar/fejuar/lënë/divorcuar me njëri tjetrin. Intervista të kota. Përtoj ta gris ndaj e lë mbi një karrige.

Për fat të mirë mbas pak më thërrasin në një zyrë të vogël ku prezantohem me Fatmirin. Është një burrë i ri që mban një cigare të pandezur në dorë, me një fytyrë të trishtë por në një farë mënyrë fisnike. Duhet të jetë rreth 40-45 vjeç. Njoh shenjat e një duhanpirësi që po mundohet të lëri cigaren. Fytyra e ashpër dhe rrudhat e parakohshme janë një shenjë tjetër e plakjes se shpejtë të Fatmirit. Është ajo lloj plakje që vjen nga puna e lodhshme, kur dikush këtë punë e bën vërtet duke i dedikuar asaj të gjithë kohën e energjinë që ka në dispozicion. Dhe këto më mjaftojnë për të respektuar njeriun me të cilin flas.

<< Sa ditë pa pirë? >> e pyes.

Kupton pak me vonesë se për çfarë e kam fjalën dhe buzëqesh duke parë cigaren nga afër.

<< 43 sot. >>

<< Duhet shumë forcë vullneti. >>

<< Po, duhet. >> pranon ai me thjeshtësi.

I shpjegoj se çfarë po kërkoj. I jap me rradhë të gjitha mbiemrat që Luli më ma shkruajtur në një listë. Për të parët nuk gjej më asgjë. Ndal kërkimin vetëm kur i përmend Markun.

<< Marku, po ka mundësi. >>

<< Duhet të jetë një mbiemër shumë i përhapur, ndoshta do keni ndonjë vështirësi. >>

<< Mos u bëj merak...kemi probleme të tjerë akoma më serioz.>>

Ndihem pak si i huaj në atë ambjent. Ndjej solemnitetin e situatës dhe imagjinoj procesin që kanë kaluar informacionat mbi hasmit, nga një krismë e saktë në bjeshkët shqiptare – Bjeshkët e Namuna? – deri në kompjuterat e vjetra të kryeqytetit.

Fatmiri shkruan diçka mbi kompjuter dhe fillon të lexojë.

<< Kemi informacione mbi të paktën pesë familje me mbiemër Marku që kanë apo mund të kenë hakmarrje...>> thotë duke më ndërprerë nga mendimet.

<< Keni edhe një listë të meshkujve të familjeve? >>

<< Po, natyrisht. >>

<< Mund të ma shtypni, ju lutem? >>

<< Jo, nuk punon shtypesi. >>

Kthen ekranin nga mua dhe thotë që mund të lexoj. Humbem në ato emra, mbiemra, data lindjesh e vdekjesh për më shumë se një çerek ore. Rezultati është ai që kam dyshuar gjithmonë : Besnik Marku nuk ka asnjë hakmarrje.

Pas më shumë se dy orësh muhabet mbi Kanunin e shqiptarët braktis zyrën duke premtuar që do të kthehem për të vazhduar diskutimin.

<< Kanuni është për nderin Bardhyl. Jo për vëllain, jo për kushëririn por vetëm për nderin. Për të mos marrë kafën nën gju e për të mos mbajtur pushkën me grykë poshtë. Nuk është për besën e këto gjëra që më thua ti. >> përgjigjet Olti.

Mallkoj veten që kam nisur këtë diskutim me mikun tim. Dakord, e di shumë mirë që është diplomuar me një temë tamam mbi Kanunin por mendova se mund ta kontrolloja e biles t'i bëja ballë çdo lloj argumenti mbi Kanunin mbas informacioneve që kisha marrë nga Fatmiri.

<< Është për familjen...>>

Nuk arrij ta mbaroj frazen sepse kuptoj që Olti ka të drejtë. Mundohem të gjej ndonjë argument tjetër.

<< Nuk është për familjen. As për hakmarrjen dhe as për ndonjë gjë tjetër. Është vetëm për nderin. >>

<< Është për hakmarrjen. Ndryshe nuk ka mundësi që në 1990 shumë kanë filluar të hakmerren për vrasje të bëra që përpara luftës së dytë. >>

<< Ajo që nuk kuptojnë është fakti që nuk ka trimëri në vrasjen e dikujt mbasi i ke zënë priten. Trimëria është tek falja e gjakur, jo të derdhja. >>

Kishim menduar se e kishim hequr Kanunin nga mendjet e shqiptarëve. Gati gati e kishim radhitur këtë në një nga sukseset e paktë të komunizmit. Por me sa duket nuk është kështu.

<< Sidoqoftë miqtë tani nuk kanë hakmarrje. Në arkiva nuk rezulton asgjë për këta emra. Ashtu siç e parashikoja, më ka gënjyer. >>

Marr përsëri fotografitë që më ka kaluar Lulzimi dhe i përhap mbi tavolinë. Janë gati të gjitha njësoj, qoftë fotot e qoftë gazetat e prera. Njerëz serioz në një ambjent të ngurtë, diku në ndonjë mal të humbur, ndoshta në kufi. Shumë nga njerëzit në foto veshin një uniformë të çuditshme që nuk kam parë kurrë. Nuk është një uniformë ushtrie dhe as policie.

Edhe gazetat janë njësoj. Vrasje anonime, asnjë fajtor, asnjë arsye. Dhe asnjë lidhje midis viktimave.

<< Tani fillon puna e hetuesit, shef. >> thotë Olti.

Përkulem përpara fotografive dhe mundohem të gjej atë shenjë të vogël që do më bëjë të kuptoj se çfarë dreqin janë njerëzit në foto dhe përse kanë vdekur. Dakord. Luli më ka dhënë një listë. Lexohet emri i Agron Priskut dhe ai i Besnik Markut. Marku ka vdekur para një viti, në Gusht. Shikoj faqen e gazetës se para një viti. Fotoja është e njëjtë me atë të Markut, një trup i pajetë që dukej sikur flen. Nuk duket në fytyrë. Por sipas Lulit njeriu në gazetë është edhe në fotot bardhë e zi që më ka dhënë ai. Asnjë informacion i nevojshëm në fund të fundit.

<< Mund të themi disa gjëra gati të sigurt në fund të fundit. >> them unë pas pak minutash.

<< Psh. >> thotë Olti, tamam kështu, psh.

<< Që Marku, Lulzimi dhe Agron Prisku ishin miq. Dhe që tani dikush kërkon t'i eliminojë për arsye që nuk i dimë dhe që Lulzimi nuk më tregon. >>

<< Bukur, deri tani ke të drejtë...>>

<< Lulzimi nuk më tregon sepse ka bërë diçka shumë të shëmtuar që nuk dëshiron që të merret vesh, tip vrasje apo ku e di unë. Apo ka frikë që sikur t'ma tregojë unë nuk do pranoj rastin. >>

<< Bukur. Ai nuk e di që ti pranon çdo lloj rasti nëse të paguajnë sepse nuk ke asnjë ideal. >>

<< Po po, si të duash. Luli gënjen, apo më mirë, nuk më thotë të gjithë të vërtetën. Dhe urrej kur më gënjejnë. Ndaj, ose po e lë këtë çështje dhe i them që kam dështuar, kështu që mund të mbaj edhe lekët, ose vazhdoj edhe pse kjo histori s'më pëlqen aspak. >>

<< Unë e di që bën kot, që kjo histori të pëlqen pikërisht sepse po mundohen të të fshehin diçka. Këto gjëra zgjojnë kuriozitetin tënd të sëmurë, ndaj lëre diskutimin e dështimit dhe përqëndrohu këtu. Vë re ndonjë gjë të përbashkët në dy kufomat. >>

<< Kanë një gur afër, apo jo? >>

<< Po. >>

Në fakt afër të dyja figurave qëndron një gur pak më i vogël se një grusht.

<< Kjo duhet të jetë firma e vrasësit. >> komenton Olti.

<< Ose rastësi. Do më pëlqente më shumë sikur të kishte lënë emër e mbiemër si firmë. >>

<< Edhe policisë. >>

<< Po, policia. Kam akoma ndonjë shok atje. Tip Vasili. Duhet të bëj një telefonatë. >>

<< Merrni për të pirë çfarë të doni por ama merreni vetë e mos më lodhni. >> thotë Conja sapo ulemi. Por pas pak minutash duke parë që asnjëri nga ne të dy nuk ka ndërmend të lëviz, dorëzohet dhe afrohet. Po shohim akoma fotografitë dhe nuk e veme re fare.

<< Po përshëndesni more njerëz të zënë se si keni fjalët me lek! >>

<< Olti i ka po ta vesh re me kujdes. >> e informoj unë. << E kemi avokat çunin. >>

<< Avokat i madh, po. >>

<< Paguhet me fjalë çuni. I kam thënë trapit: kot u ktheve në Shqipëri. Është kthyer për të mbrojtur shtresën e varfër djali. Në vend të gjente ndonjë punë andej nga mbaroi donte të vinte këtu, të rrinte me mu e me ty o Cone. >>

<< Të isha diplomuar unë si ky e shihje ti Bardhylo, po ç'a ti bëj që vetëm gjimnazin kam bërë. >>

<< Ou, ke bërë gjimnazin ti Cone, >> ndërhyjnë më në fund Olti. << Nuk duket. Po do na sjellësh dy kafe e konjak apo si e ke punën? >>

<< J'ua sjell, j'ua sjell. Lokal jemi, pije shesim. Menjëherë. >>

Por në vend që të shkojë në banak ulet në tavolinë me ne dhe fillon të shqyrtojë fotot.

<< Ku janë? >> pyet mbas pak.

<< Ta dinim ku janë nuk i shikonim kështu Cone. >>

<< Edhe kjo është e drejtë. >> pranon dhe i pezmatuar çohet për të përgatitur kafet.

<< Pa hë shef, çfarë bëjnë dedektivet e mëdhenj si puna jote kur nuk ecin dot përpara. Normalisht duhet tu vijë ndonjë ide gjeniale, apo jo. >>

<< Besoj se dorëzohen. >> përgjigjem unë.

<< Domethënë s'ke asnjë ide gjeniale? >>

<< Po të kisha pasur s'do isha këtu me ty lal. >>

<< Dorëzohu atëherë. >>

<< U dorëzova. >>

<< Jo jo, ngri duart lart. >>

<< Dakord. >> them duke ngritur duart.

Mbas dy orësh tek Conja arrij të sistemoj pak idetë dhe kufomat. Në një foto të vjetër që klientit tim gjej gjashtë emra. Katër prej tyre kanë vdekur

Fillon me Agron Priskun, vrasësi më Gusht të 2005 në një lokal në qendër të Tiranës, në mes të ditës. Më shumë se 20 klientë në lokal në atë moment, dhe asnjë dëshmitar. Askush nuk ka parë se nga janë nisur plumbat, askush nuk ka parë ndonjë vrasës të mundshëm duke u larguar. Pronari i lokalit ankohet sepse mbas konfliktin klientët kanë ikur pa paguar.

Asgjë tjetër.

Bashkim Hoxha. I gjetur i vrarë në dyqanin e tij vetëm para një jave. Kur ka mbërritur policia nuk ka vdekur akoma, por as nuk ka mundur që të thotë asnjëgjë që mund të ndihmonte për të kapur vrasësin, të paktën këtë thotë gazeta. Dhe përsëri asnjë dëshmitar, asnjë provë, asnjë gjë prej gjëje. Askush nuk shihte, askush nuk dëgjonte. Vetëm se, egzekutimi i Agronit ishte më i ftohtë dhe dukej më i programuar se të tjerët. Një plumb mbas kokës në mes të ditës, dhe shkretëtira kur arrin policia.

Besnik Marku, i gjetur në para dy ditësh pranë zonës së Shkollës së Bashkuar. Pesë plumba e kanë kaluar tej për tej. Edhe këtu asnjë dëshmitar.

Të gjithë raste që Lulzimi ka lidhur me njëri tjetrin. Dhe të gjitha raste për të cilet shpresoj se mund të marr ndonjë informacion nga Vasili, sepse, deri tani, nuk ka asnjë provë konkrete që ti lidhi vërtet këto vrasje. Mund të jetë ashtu si thotë Luli por mund të jetë edhe vetëm rastësi. Askush s'mund të vrasë sistematikisht duke shpëtuar gjithmonë.

Nëse duhet ti besoj klientit tim, nga ajo foto e vjetër janë gjallë vetëm dy veta. Luli dhe një farë Përparim Behrami. Dhe Luli ka frikë. Gënjenje kur fliste për hakmarrje sipas Kanunit, kjo nuk është e tillë. Ka thjesht frikë dhe do të shpëtojë kokën e tij.

Drejtoria e Policisë në Tiranë ndodhet afër rrugës Myslym Shyri. Është një ndërtesë e trishtë, dhe është e çuditshme se si nuk stonon në një nga zonat e Tiranës që më shumë i afrohet idesë se një kryeqyteti evropian. E rrethuar nga internet kafe, dyqane moderne dhe lokale të sapondërtuar, Drejtoria është e njëjta prej shumë vitesh. Kryen edhe një funksion për dhënjën e pashaportave dhe dokumenteve të tjera. Është edhe një nga vendet ku kam punuar shumë kohë më përpara, ndaj edhe e njoh mirë.

Ndalem pak përpara derës dhe kuptoj që nuk dëshiroj të kthehem në atë vend në të cilin kam një seri kujtimesh negative. Nga ana tjetër nuk jam as i sigurtë që Vasili është brenda dhe e di që do humbas kohë nëse i kërkoj ndokujt që të thërrasi mikun tim, këtu nuk të marrin kurrë seriozisht. Bëj të futem pastaj ndërroj ide. Ndalem përpara derës për disa sekonda dhe pa e pasur mendjen, fiksoj një nga policët e shumë që bëjnë roje. Mbledh buzët. Nuk dëshiroj të futem.

Si përfundim ndalem më shumë se një minutë duke hezituar derisa disa roje fillojnë të më shohin me dyshim dhe më afrohen. Gjëja e vetme që do doja të evitoja tani janë pyetje nga ana e disa policëve tepër të zellshëm, ndaj marr djathtas duke shpresuar që të arrij në kohë për tu ulur në një nga lokalet ngjitur e të humbas midis pemëve. Por është tepër vonë : një polic tjetër po më vjen përballë, dhe një tjetër nga mbrapa. Atëherë ndalem dhe shikoj në fytyrë atë që po më vjen drejt, derisa gjendemi përballë, vetëm pak hapa nga njëri tjetri. Arrij të lexoj emrin që ky ka të shkruar në uniformë : Hyka.

<< Shok! >> thotë ndërkohë polici që më ka arritur nga mbrapa dhe më prek me gisht në shpatull.

Kthehem dhe lexoj edhe emrin e tjetrit : Hasani. Ndërkohë vë re që edhe një polic i tretë është shkëputuar nga dera e Drejtorisë dhe po afrohet me përtesë.

Edhe thonë pastaj që policia nuk punon, mendoj, një sekond hezitim e ja ku erdhën.

Kujtohem për çfarë më ka thënë Olti. Sot në Tirane vjen një përfaqësues i rëndësishëm i një shteti të huaj mik, frika për atentate është e lartë. Ndryshe nuk shpjegohet gjithë ky kujdes për mua.

<< Dokumentet zotëri. >> thotë Hyka.

Është një djalë i ri, jo më shumë se 25 vjeç dhe gjithçka tek ai, nga mënyra se si mban uniformën dhe deri tek mënyra se si flet, tregon që nuk ka më shumë se disa muaj në polici.

<< Urdhëro? >>

<< Dokumentet ore. >> flet me egërsi Hasani.

<< Patjetër. >> them duke nxjerrë portofolin, ndërsa me bishtin e syrit shoh që edhe polici i tretë tashmë është afruar dhe po më shikon në sy. E shikoj edhe unë.

<< Ça ka? >> më pyet ky.

Vendos që mund ta luaj këtë takim në një mënyrë tjetër.

<< Ka që duke u larguar nga porta zoti...>>

<< Isa. >> thotë ky.

<< Duke u larguar nga porta zoti Isa keni lënë rrugën e hapur për çdo njeri që do të hyjë, e mbi të gjitha të dali. Keni lënë vendin e detyrës, kur nuk ishte e nevojshme duke qënë se unë isha i rrethuar nga dy kolegët tuaj, që janë edhe tepër për një kurioz që ndalet një sekond. Ndoshta duke menduar se ka harruar në shtëpi një dokument që i duhej për pashaportën, ndoshta sepse nuk ka cigare. Kjo e juaja nuk është përmbushje e detyrës, është thjesht kuriozitet i sëmure në një ditë të mërzitshme. Por një roje nuk ka kuriozitet zoti Isa, ka vetëm sy për të parë kush hyn e kush del. Ndaj, mbrapa kthehu e shko në vend sa më shpejt të mundesh por duke bërë sikur s'ka ndodhur asgjë. >>

Isa shtang dhe është gati të buzëqeshë por shikimi im i egër e ndalon. Atëherë kërkon ndihmë duke parë nga kolegët e tij që gjithashtu kanë ngelur të habitur. Nuk u jap kohë që të reagojnë.

<< Ti pastaj. >> vazhdoj duke u kthyer nga polici më i ri. << E sheh veten në pasqyrë kur del nga shtëpia? Nëse nuk ke pasqyrë do impenjohem personalisht të të dhuroj një. Dy kopsa të zbërthyera, pistoleta të ka rrëshkitur mbrapa dhe nuk do e kapje as për njëmijë vjet. Dhe të mendosh që kisha ardhur këtu vetëm sepse dyshojmë që një i kërkuar do paraqitet të tërheqi një pashaportë me dokumente fallco. E shiko tani se çfarë duhet të bëj? Duhet t'ju shpjegoj se si bëhet puna e policit. Edhe të gjithë kolegët më thoshin që nuk ishte e nevojshme të vija këtu sot, sepse çunat e Drejtorisë janë çuna të zot, që do e kuptonin menjëherë nëse kishte ndonjë gjë që nuk shkonte. Për fat të mirë ne të Shik-ut mund të bëjmë edhe sipas qejfit tonë. Por në vend të kap të kërkuarin tim ju kap juve dhe intuita ime më thotë që nuk do e ndalnit të dyshuarin tim. Ti. >> them duke u kthyer përsëri nga Isa. << Sikur të thashë diçka, apo jo? >>

<< Po...unë nuk marr urdhra nga Shik-u.>> përgjigjet ky.

<< Shyqyr Z-tit jo, edhe ti na mungon. Të them vetëm që dy njerëz që përkojnë me të kërkuarin janë futur këto minuta në atë ndërtesë, ndërsa ti loz karrierën tënde me mua. >>

Isa largohet duke nxituar dhe pa thënë asnjë fjalë.

<< Dhe tani pjesa më e bukur. Pjesa më e bukur është që njeriu që kërkojmë nuk është budalla, përkundrazi. E dini se ku ndodhet tani? I ulur në ndonjë lokal nga i cili mund të na shikojë, me shumë mundësi aty përballë. >> U tregoj me sy një godinë të lartë përballë policisë. << Është një njeri që vëzhgon, që natyrisht ka vështruar me orë të tëra se si lëvizni, si punoni, që studjon gjithçka përpara se të paraqitet këtu vetë. Dhe tre polic që mblidhen rastësisht për një kalimtar të rastit janë një arsye shumë e mirë për të mos u paraqitur. Vite e vite hetime që shkojnë për kurva. Nejse, tani ka mbaruar. Kthehuni në punën tuaj. >>

<< Dakord...vetëm se sot do vijë për vizitë ministri ndaj edhe janë dyfishuar masat e...>>

<< Kuptoj, kuptoj. Mund të rrini të qetë, ministri ka ndryshuar program për sot. Dhe ti...kur të futesh brënda më thirr pak Vasilin. Po e pres këtu tek Elisa. >>

<< Patjetër zotëri. >> thotë Hyka duke u larguar.

Pendothem. Nuk doja të tallesha me ta dhe pendothem sapo shoh që të heshtur e me përtesë kthehen në vendin e tyre. Do i kërkoj Vasilin që t'u kërkoje falje nga ana ime. Kam respekt për policinë, shtetin, demokracinë, prokurorinë, gjykatën. Kam besim tek to si institucione, jo aq shumë si njerëz. Por nuk mund t'i ndash të dyja gjërat, nuk është aq e thjeshtë. Istitucionet janë njerëzit që i bëjnë dhe jo e kundërta. Janë kështjella jonë e fundit kundër barbarisë, kundër drejtësisë personale dhe sistemeve të tjera. Me sa di një shtet mund të organizohet vetëm në dy mënyra: në diktaturë apo në demokraci. Nuk ka asgjë përtej këtyre dy sistemeve. Si shumë të tjerë nuk jam një mbështetës i

madh i kësaj demokracie, nuk është ashtu siç e prisja para 15 vitesh. E megjithatë, do bëj gjithçka që kam mundesi që ta mbroj. Tani jemi një vend demokratik, nuk ka dyshime për këtë. Dhe, edhe nëse nuk na pëlqen, nëse na ka zhgënjyer ndonjëherë, duhet ta mbrojmë për atë që është dhe mbi të gjitha, për atë që mund të bëhet. Nuk është një proces i ndarë, është e njëjta gjë. Nuk ka një luftë midis shtetit dhe qytetarëve, s' duhet të ketë. Janë e njëjta gjë dhe besoj se është detyra e secilit të mbrojë sistemin si një e mirë e përbashkët, si fitore e të gjithëve. Nuk egziston një "ne" dhe një "ata". Jemi të gjithë në të njëjtën barkë. Shteti nuk mund të jetojë larg qytetarëve dhe e kundërta. Urrej cinizmin kur votohet. Është e drejta më simbolike që kemi fituar, nuk më pëlqen kush e shpërdoron. E kuptoj, e justifikoj, por nuk më pëlqen. I kuptoj problemet, jam edhe unë pjesë e tyre. Por askush nuk duhet të dorëzohet. Nuk ka beteja. Duhet të nisemi prej këtej dhe të shohim se sa përpara mund të ecim. Jemi një gjë e vetme. Jemi shteti, jemi demokracia, jemi policia, jemi politika. Nuk mund t' u besosh barcaletave aq sa u beson rezultateve. Është një rrugë e vështirë. Ashtu si thoshte princi i Arbërit, vetëm nëse jemi të bashkuar...

Porosis një kafe dhe një shishe uji natyral duke pritur Vasilin dhe shfletoj shtypin e përditshëm. Në një cep flitet edhe për miqtë e Lulzimit por nuk ka ndonjë gjë të re. Policia kërkon vrasësit, vrasësit ikin në drejtim të paditur, viktima ishte i respektuar nga të gjithë. Policia ka një pistë por për momentin nuk preferon të flasi nga frika se mos kjo kompromenton hetimet. Së shpejti do japin edhe informacione të reja dhe shpresohet që për pak kohë ky krim të zgjidhet.

Kërkoj faqet e fundit, ato mbi futbollin. Këto janë gjërat e zakonshme që thuhën kur nuk kanë asnjë ide se ku të hetojnë, e njoh mirë stilin.

<< Shif shif konkurrenca. >> tallet një zë mbas meje.

Vasili ulet pa pritur që ta ftoj. Është një nga ata njerëz pa moshë, me uniformën si gjithmonë në rregull, të hekurosur e të pastër, me shumë yje në shpatull – tashmë është inspektor krimi – dhe me një fizik që do j' a kishte zili edhe një njëzet vjeçar. Askush nuk guxonte të sfidonte Vasilin në boks apo mundje gjatë viteve të stërvitjes në akademinë ushtarake. Përveç meje, kjo kuptohet, por humbja rregullisht.

<< Tallu tallu, po ma ke frikën. >>

<< Ça thu ti re, dridhem se mos humbas vendin e punës që kur ke zbritur ti në fushë. Nejse, lëri këto. Mos më thuaj që je ti ai i Shik-ut. >>

<< Pse, nuk ta mbush mendjen? >>

<< Ha ha. Jo, nuk ma mbush mendjen.>>

<< Çfarë të thanë çunat? >>

<< Që kanë një problem me një të Shik-ut jashtë dhe që ky donte me më taku. >>

<< Të kanë thënë shumë mirë. Edhe pse nuk jam i Shik-ut dua të të takoj. >>

<< Si ke qënë njëherë? >>

<< Mirë lal, mirë. Po ti? >>

<< Mirë më, ja, duke punuar. >>

<< Pse ke filluar të punosh kështu? >>

<< Unë kam punuar gjithmonë, dhe kam bërë gjithmonë punë serioze, jo polic privat.>>

Kamarieri pozon një kafe tjetër në tavolinë dhe një gotë bosh që Vasili mbush nga shishja ima. Pastaj hap sheqerin dhe fillon të përzziejë kafën. Kamarieri ikën pa thënë asnjë fjalë.

<< Helbete, duhet të punojmë. Sidomos tani që ti na bën konkurrencë duhet të punojmë akoma edhe më shumë. >>

<< Duket se sa shumë punoni edhe ju, policët publik. Vjen këtu e nuk porosit asnjëgjë, kamarieri të shërben automatikisht. >>

<< E shikon Bardhyl, e shikon? >>

<< Çfarë? Nuk shikoj asgjë. >>

<< E shikon që je polic i lindur. Vë re gjëra të cilave askush tjetër nuk ua vë veshin e as nuk di t' i interpretojë. Arrin në përfundimet e gabuar, sepse unë punoj dhe ti e di. Kjo s' do të thotë që nuk vij edhe këtu për të pirë kafe apo për të takuar ndonjë informator...>>

<< Prapë me spiuna ju ore? >>

<< E si t'ja bëjmë ndryshe? Kujton se provat rriten nëpër pemë? >>

<< Jo, nëpër pemë jo. >>

<< Se për të kritikuar jeni të parët, po për të bashkëpunuar të fundit. E çuditëni pastaj që policia nuk është efikase...po kot flisni,vetëm sa për të na prishur punë...>>

<< Më fal më fal. >> e ndërpres. << Kush jemi ne e kush jeni ju? >>

<< Ju jeni qytetarët, ne jemi forcat e rendit. >>

<< Dakord, jam qytetar. Tani, lëri këto e le të flasim për probleme serioze. >>

<< Po të dëgjoj. >> thotë Vasili duke u rehatuar në karrige.

Si shpjegim hap gazetën dhe i tregoj artikullin që kam lexuar ndërsa prisja.

<< Çfarë mund të më thuash për këtë rast Vasil? >>

<< E çfarë të të them. Le të jemi të sinqertë. Shoku që po merret me këtë rast është njeri i mirë dhe polic i zoti. Por, nuk e kemi idenë fare se çfarë ka ndodhur. E kanë gjetur në mes të rrugës diku lart nga Oxhaku po me sa di unë deri tani nuk ka asnjë pistë të vlefshme. Një plak nga një dritare thotë që ka parë Markun duke ecur përkrah një të panjohuri. Në një pikë janë ndaluar, kanë folur pak, pastaj i panjohuri i ka qëlluar. Krismat janë dëgjuar herët në mëngjes. Pastaj vrasësi është zhdukur, sikur e ka përpirë dheu. >>

<< Gëzhojat? >>

<< Asnjë gëzhojë.>>

<< Asnjë gëzhojë? >> pyes unë i habitur.

<< As edhe një. Nuk e përjashtojmë mundësinë që gëzhojat të jenë akoma aty, në kemi arritur shumë vonë në skenën e krimi, kur kjo ishte, si me thënë, kompromentuar. Rreth trupit të Markut kishte gjithçka të mundshme : copa gazetash, pakëta bosh, një shishe raki por gëzhoja jo. Copa qymyri. >>

<< Portofolin, e kishte? >>

<< Po, dhe edhe kjo është e çuditshme, sipas meje. >>

<< Sepse, nëse në errësi je aq i aftë dhe i zgjuar sa të mbledhësh pesë gëzhoja...>>

<< Gjashtë...>>

<< ...gjashtë gëzhoja, si një profesionist, gjëja tjetër më e mirë që mund të bësh është t'i marrësh dokumentet në mënyrë që të vonosh identifikimin e trupit dhe të fitosh kohë. Nëse je aq i mirë sa të dish se nga gëzhojat arrihet në identifikimin e pistoletës, e di edhe që s'mund të lësh dokumente.>>

Mendoj që alternativa më e arsyeshme është ajo që vrasësi dëshironte që viktimat të gjendej dhe të identifikohesh. Nuk ka marrë portofolin sepse donte të ishte e qartë që nuk po vriste për lek. Nuk them gjë për momentin, janë vetëm hipoteza.

<< Marku ishte i dehur. Vetëm pak orë më përpara kishte qënë në një darkë me miq. Kishte më shumë alkool Marku në trup sesa fabrika Skëndërbej. Në atë orë po kthehej në shtëpi. Vrasësi duhet ti jetë afruar diku pranë gjimnazit Çajupi dhe të ketë ecur me të disa qindra metra. Pastaj e ka parë në sy dhe i ka qëlluar.>>

<< Po pistoleta? >>

<<Mendojmë të jetë një TT. Po pa gëzhoja s'ke asnjë mundësi për të gjetur diçka nga pistoleta. >>

<< Me kë kishte armiqësi Marku? >>

<< E di se si është ky vend Bardhyl. Të gjithë janë miq derisa nuk të qëllonjë mbas shpine. >>

<< Nuk e kanë qëlluar mbrapa shpinë. >>

<< Nejse, kuptimi është po ai. Sa për Markun, besojmë se ka qënë polic, apo hetues gjatë komunizmit, gjatë demokracisë është aktivizuar si simpatizant në ndonjë parti. Në portofol i kemi gjetur nja katër tesera partish. Nga vitt 1997 deri në 1999 zhduket. Papritmas e gjejmë në Tiranë, është i pasur dhe i vetmuar. Nuk ka miq të vërtetë në Tiranë, nuk ka armiq, nuk ka familje. Dhe më

e keqja, në jetën e Markut mungonin nja 10-12 vjet. Nga fillimi i 1970-tës, deri në 1983-shin. Thjesht, janë zhdukur, sikur nuk i ka jetuar kurrë. Hajde e merr vesh se çfarë ka bërë ato vjet. >> >>

<< Herët a vonë do thoni që ishte një shplarje hesapësh midis bandash kriminale domethënë? >>

<< Nuk e di se çfarë do thotë kolegu që po ndjek rastin. Di që nëse ka një mundësi do e gjejë. Por deri tani duket si një rast i pamundur për ta zgjidhur. >>

<< Le t'ja bëjmë kështu: unë të lidh disa raste dhe ti më lejon që të shikoj dosjet, biografinë, gjithçka që keni për disa raste. >>

<< Nuk e kuptova mirë. Policia, çfarë fiton në këtë mes? >>

<< Informacione Vasili. Lidhni disa raste...>>

<< Më thuaj çfarë di e e pastaj flasim. >>

<< Dakord. Një fare Agron Prisku e mban mend? >>

<< Agron Prisku? Jo. >> përsërit Vasili mendueshëm.

<<Gusht 2005, në një lokal nga rruga e Durrësit, natën vonë. Edhe aty asnjë dëshmitar. >>

<< Kanë ndonjë lidhje me Markun? >>

<< Një klient i imi mendon që po. Lëre edhe Priskun për një moment. Para ca ditësh në Kombinat : Bashkim Hoxha. E njëjta mënyrë egzekutimi. Ç'a mund të më thuash për të? >>

<< Bashkim Hoxhën po, e mbaj mend. Në Kombinat, brënda në dyqanin e tij. Asnjë dëshmitar. Dhe këtu arritëm vetëm mbas 10 minutash, viktimia ishte akoma e ngrohtë. >>

<< Gëzhoja? >>

<< Asnjë. Por këtu nuk ka mundësi që të kenë humbur. I ka qëlluar nga jo më larg se dy metra. Tani më thuaj përse mendon se këto tre raste janë të lidhura. >>

<< Arma? >>

<< TT besojmë por s'do të thotë gjë. >>

<< Arma edhe koinçidon. Kishte lek në dyqan? >>

<< Kishte disa dhjetëra mijëra lek në arkë. Por nuk i kanë prekur fare. >>

<< Le të themi, të bëjmë një hipotezë që vrasësi është i njëjti. Nuk i merr portofolin Markut dhe nuk i merr lekët Hoxhës. Por ndalet që të mbledhi gëzhojat. Tani, nëse do kishte marrë atë portofol, do kishte dy avantazhe. Një, ju do mendonit se bëhej fjalë për një grabitje e cila ka përfunduar keq dhe dy, do e kishit më të vështirë të identifikonit viktimën. E njëjta historia edhe në Kombinat. Nëse boshatis arkën do mendoni përsëri për një vjedhje të ndonjë adoloshenti apo të droguari. Por as këto nuk bën gjë. Vret, mbledh gëzhojat dhe ikën. >>

<< Gjithmonë sikur të jetë i njëjti vrasës. >>

<< Po, gjithmonë sikur të jetë i njëjti. The që pistoleta është e njëjta, apo jo?>>

<< Nëntëdhjet për qind e pistoletave që qarkullojnë këtu janë TT, kështu që nuk do të thotë gjë. >>

<< Por nëse është si them unë, është i njëjti vrasës që vret në të njëjtën mënyrë dhe për të njëjtat arsye. Më ler që të shikoj dosjet. Apo më thuaj, çfarë dini për Bashkim Hoxhën? >>

<< Akoma pak gjëra dreqi ta marrë. E mban mend akoma besoj që këtu për të kërkuar mbi dikë duhet të bashkosh tokën me qiellin. Do na duhen të paktën disa ditë që të gjejmë biografinë e tij. >>

<< Ça vitesh the që i mungonin Markut? >>

<< Shtatëdhjet deri tetëdhjet e tre.>>

<< Atëherë, mund edhe të mos kërkoni mbi jetën e Hoxhës. Këto vite nuk egzistojnë edhe tek ai. >>

<< Po ja fut kot. >>

<< Po, po ja fus kot me intuitën time. Por ama jam i sigurt, vëmë bast çfarë të duash. >> insistoj pak i ofenduar në sedrën time profesionale prej polici privat.

<< Çfarë të duash, propozo. >>

<< Nëse fitoj unë do më kalosh të gjitha dokumentet mbi këto vrasje dhe do më kërkosh gjithçka për jetën e dy personave të tjerë. >>

<< E di që ato dokumente mund të më kushtojnë shumë, po nejtë. Nëse fitoj unë...>>
 << Ti s'do fitosh gjë...>>
 << Dëgjo Bardhyl. Më dëgjo pak të shkretën e mos më ndërprit. Fola me shefin dje...>>
 << Me kë nga shumë shefet që keni aty? >>
 << Me shefin e madh. Kështu më, duke folur për gjëra të ndryshme, ra muhabeti tek ty. Po flisnim për ato problemet e vjetra, përplasjet që ke pasur me njerëz të caktuar dhe më tha që tani do të merrte me gjithë qejf sikur të doje të ktheheshe. >>
 << Kështu, rastësisht fare ta tha? >>
 << Jo, ma tha se ka frikë nga konkurrenca edhe ai. Po rastësisht pra. Edhe pse, besoj se e di që unë e ti jemi shok, dhe e di edhe që unë do ta thoja sapo të takoheshim. Merre si të duash Bardhyl, merre si kuriozitet apo si ofertë punë, po mendohu ama. >>
 << Do e mendoj, do e mendoj patjetër. >>
 << Jo, nuk do e mendosh. Nëse fitoj unë një ditë do shkojmë bashkë e do takojmë shefin. >>
 << Dakord. Do humbasësh që do humbasësh. >>
 << Do e shohim. >>
 << Mirë atëherë. Pres të më marrësh në telefon këto ditë për të thënë që kisha të drejtë. >>
 << Dakord. Do të telefonoj por do të them gjëra të tjera. >>
 << Meqë e kam të sigurt që do fitoj, e meqë të kam shok, nxirr stilolaps e shkruaj. >>
 << Fol. >> thotë duke nxjerrë një laps e duke kapur faturën.
 << Lulzim Gjini dhe Përparim Behrami, sa më shpejt që të mundesh. Gjithçka që gjen mbi ta. Dhe meqë e ke faturën në dorë, na paguaj pak edhe kafet. >>
 << Je mysafiri im këtu, pijet i paguaj unë. Po më trego...ke zgjidhur ndonjë rast të rëndësishëm këto kohët e fundit? >>

Shtangem kur hyj tek lokali i Cones. Ul sytë për tokë dhe i habitur vë re që dysHEMEJA është e pastër. Fërkoj sytë për ca sekonda. Jo, nuk është iluzion, është vërtet e pastër. Zakonisht është e mbushur me pluhur e filtra cigaresh që Conja bën sikur nuk shikon dhe i fut nën tavolinë për të mos pastruar. Arsyet për të cilën unë e Olti shpeshherë lëvizim këmbët për t'i nxjerrë përsëri në qendër të lokalit.

Ulur në një nga tavolinat e cepit qëndron një çift adoleshentësh, me sa duket të dashuruar. Pëshpërisin fjalë të ëmbla, e di dhe pse nuk arrij t'i dëgjoj. Pak më tej një burrë me kostum e me suze djelli të errëta lexon gazetën. Në banak një tjetër klient i rregullt diskuton me Conen mbi inflacionin. Olti është ulur afër banakut dhe krijon rrethë tymi me cigare, operacion që unë s'bëj dot sikur të bashkohet qielli me tokën. Zë vend afër tij dhe përshëndes Conen me një shikim sysh.

<< Një tjetër biletë lal. >> thotë Olti.
 << Ça bilete? >>
 << Lulzimi besoj. >>
 << E di, po ç'a ndeshje? >> pyes ndërsa i bëj shenjë Cones që të më përgatisi një kafe të shkurtër.
 << Partizani - Dinamo. >>
 << Nuk shkoj. >> them unë i vendosur.
 << Si ore nuk shkon? >>
 << Nuk shkoj ore. >>
 << Pse? >>

<< Se do bëhej ndeshja e dytë e Partizanit në një javë. Është tepër. E për më shumë, fituan me Lushnjën përpara një jave mbas një dy muajsh që nuk bënë gol. Kjo është edhe arsyeja pse ika pa folur mirë me Lulzimin. Imagjino të fitojnë edhe këtë javë, do bëhem njeriu që i sjell fat Partizanit. Pastaj, ky Partizani, nuk luan ndonjëherë jashtë ky, vetëm në Tirane luan?>>

<< Lëri karlliqet po mendo për rastin. Ça do Lulzimi? >>

<< Po hë mor Cone se na hëngre. Do na e sjellësh atë kafen apo jo? Lere inflacionin se ka punën e vet.>>

<< Erdha zoti hetues, erdha. E rrëfej po deshe, u vonova duke të bërë kafe, do më fusësh në burg...>> qesh Conja. Le kafen dhe më sheh në sy. E kuptoj që ka dëshirë të tallet me Oltin. Është një lojë që bëjmë herë pas here, kështu që i tund kokën në shenjë aprovimi. Mundohemi të gjejmë arsyen për të cilën miku im është kthyer në Tirane, duke mos pranuar faktin e thjeshtë që do atdheun e tij dhe dëshiron të realizohet këtu.

<< Ke vrarë njeri? >> pyet Conja << Ndryshe nuk shpjegohet. >>

<< Jo. >> përgjigjet Olti i bezdisur.

<< Okej, okej, e gjeta : ke lënë ndonjëren me barrë dhe je kthyer nga frika. >> ndërhyj unë. Tund kokën në shenjë mohimi.

<< Transportoje drogë dhe gati po të kapnin, ndaj u ktheve. >>

Bën akoma shenjë që jo.

<< Cone, tani po e tepron. Ça e kujton Oltin ti, s'bën kështu gjërash ai. Ta them unë, ta them unë? >>

<< Thoje ti. >>

<< Trasportoje armë apo femra dhe gati po të kapnin, ndaj u ktheve. >>

<< Ju s'e dini se çfarë është dashuria për atdheun, palla. >>

Qeshim. Olti më shan. Unë e shaj. Pastaj të dy shajmë Conen që nuk di të bëjë kafe. I kërkoj edhe ujë. Kur pushojmë Olti bëhet melankolik. S'e duroj dot kur është kështu. Conja largohet duke qeshur. I shpjegon klientit të rregullt që Olti është diplomuar jashtë shtetit por pastaj është kthyer. Klienti na sheh me admirim dhe i bëj me shenjë që Olti jam unë.

<<Rasti i Julit, si ecën? >>

<< Po shikoja qëparë dokumentet. Na kanë sjellë shumë deshmimtare të fuqishëm e duhet të studioj ca gjëra. >>

<< E kur the që do jetë udiencia tjetër se s'e kisha mendjen kur shkuam në gjykatë? >>

<< Normal që s'e kishe mendjen. Po bëje miqësi me truprojet e Muçit. Në 13 Tetor. >>

<< Kur? >>

<< Në Tetor të thonë, nuk dëgjon. >>

Nuk e përmbaj dot një fërshëllimë habije. Jemi në fund të Korrikut dhe e kanë shtyrë për dy muaj e ca. Drejtësia punon shumë ngadalë. Ashtu si Conja që më në fund, pas më shumë se dhjetë minutash kujtohet të më sjelli ujin.

<< Rrofsh Cone. >>

<< Asnjë gjë. >>

<< E ke vënë re që kanë filluar të pastrojnë lokalitë ca e ca. >> pyes Oltin.

<< Ndaj kam gjysëm ore unë që pastroj nën tavolinë e s'po nxjerr gjë. >>

<< Po dihet ajo Olto. Ne si lokal tani kërkojmë të afrojmë një klientelë të re, njerëz shik që nuk duhet të shohin pluhur sepse ndryshe nuk ulen. >> vazhdoj duke parë me bisht të syrit Conen që mbasi ka vendosur ujin rri në këmbë duke dëgjuar me interes.

<< Epo biznes hesapi Bardhyl djali. Ore, ç'ne që nuk ka gjimnazistë tani. Më ka marrë malli. Se normal, kur vijnë ata lahet lokali, për mua e për ty jo. >>

<< S'do mend, s'do mend. Ua shet gotën e vodkes 300 lek atyre. Futua se këta e mbajnë. Ore, po neve do na mbash kur të bëhesh lokal...si i thonë Olto...>>

<< Eskluziv. >>

<< Po neve do na mbash akoma kur të bëhesh lokal eskluziv Cone, apo do na mbyllësh derën? >>

<< Do ju mbaj po më zutë derën, nga e keqja, ndryshe jo. >> flet më në fund Conja.

<< E sheh Olto. Po i zumë derën. Se kush e mbrojti këtë farë burri kur nuk kishte cigare, e se kush e morri policinë kur po i vidhnin lokalitë.>>

<< Kush i solli cigaret kur s'kishte? >> pyet Olti.

<< Unë e ti. Po policinë kush e thirri. >>

<< Ti. >>

<< Hë mo boll tani se po bëheni qesharak. >> thotë Conja me zë të dobët duke marrë tavullën për ta zbrasur.

<< Lere se plot e dua. >> e ndal Olti.

<< Po unë s'e kam shumë hallin tek lokali o Olto por tek pronari. Si thua ti, do vijë më borgjezia tiranse këtu kur ta marri vesh që ky e ka emrin Cone? >>

<< Heeem. Vështirë është vallahi. Se, bje fjala, una zbres nga Mercedezi im që mezi e kam blerë, duke shitur armë e drogë, e ça u them shokëve : Hajde u them se do t'ju çoj në një vend të bukur. Ku ore? pyesin ata. Tek Conja, u them unë. Po s'është evropiane fare, thonë ata, e nuk vijnë më me mua. Kështu humbas shokët, lekët që mezi i kisha bërë duke vjedhur lekët e popullit të shkretë, humbas respektin e buçave që marr me vete e të shumë të tjerëve, po aq të respektuar. >>

<< Eja shkojmë tek Xhoni. Si të duket, më mirë kështu. Apo : Eja shkojmë tek Gabrieli. >>

<< Pse ore, thua që do arrijë deri aty, do ndryshojë edhe emër? >>

<< Është biznes lal. Dhe për biznesin bëhet gjithçka. >>

<< Unë një gomar e duroj. >> flet Conja më në fund. << Po kur bëhen dy bashkë...>>

Nuk e mbaron fjalinë, ngre duart nga qielli sikur kërkon ndihmë.

<< Më duket se të quajti gomar Olto. >>

<< Ashtu mu duk edhe mua. >>

<< Po ikni more punoni, vini e më bëni propagandë këtu, edhe gomar të quajta. Avokat do të të thërrasin zotrote, eëë? Po ti tjetri, dedektiv i madh ti. Shko 're, gjej një punë serioze. Dyzet vjeç njëri, tridhjet e ca tjetri, e vini e më ngrini nervat kot. Ore Olto, lëre këtë se ky ka ikur...>> bën me shenjë nga mua, natyrisht. << Po ti more lal, gjithë ajo shkollë jashtë e vjen e më rri me këtë shërbëtorin e sistemit, këtë trapin. >>

<< Ah, këtu ka të drejtë. >> thotë Olti.

<< Këtu po. >> them edhe unë duke tundur kokën në shenjë aprovimi. << Mirë unë, po ti? >>

<< Punë serioze, si përshembull, çfarë thua ti Bardhyl? >>

<< Unë them të marrim një lokal me qera Olto e të punojmë bashkë. Më duket punë shumë e mirë. >>

<< Ortak. >> Më zgjat dorën duke qeshur.

<< Jua ka marrë perëndia mendtë komplet. >> bërtet Conja duke u larguar.

<< Më duket se u ofendua. >> thotë Olti me zë të ulët.

<< Jo mo se bën kot ai po lëre. >>

<< Thua? >>

<< Po mo po. Ja, tani do vijë prapë e të flasim për inflacionin. >>

<< Ishalla. Dëgjo këto, lëre Conen, po ça do ky sportdashësi? >>

<< Asgjë më. A është e shtunë nesër? >>

<< Po. >>

<< E pra. Duhet të takoheshim mbas një jave, ti thoja se çfarë kam gjetur. >>

<< Çfarë ke gjetur ti? >>

<< Hiç, asgjë nuk kam gjetur. >>

<< Ça do i thuash nesër? >>

<< Të thashë që nuk do shkoj nesër. >>

<< Pse nuk shkon mër lal? Ke frikë se mos, s'e di, ndonjë kurth a ndonjë gjë? >>

<< Kam frikë se fiton Partizani. >>

<< Dakord por duke qënë se luan me rivalët e Dinamos, ngushëllimi është që njëra do humbasë, e mund të gëzohesh për këtë gjë. >>

<< E di që ke të drejtë Olto. S'e kisha menduar ndonjëherë nga ky këndvështrim. Të paktën njëra do humbasi. >>

<< Pra do shkosh. Çfarë do i thuash? Nëse ka nevojë për një avokat mos harro. >>

<< Mos ki merak. Por nuk besoj. Do i them që s'kam se çfarë t'i bëj më, që vrasjet janë pa lidhje. >>

<< Pse, janë pa lidhje vërtet? >>

<< Jo, nuk besoj. Kanë një lidhje dhe gati me siguri i ka vrarë i njëjti njeri. Por duke i thënë kështu do më japi më shumë informacione, e ndoshta do zbuloj ndonjë gjë të re. >>

<< Shif sa i zgjuar. >>

Conja afrohet përsëri dhe i flet Oltit.

<< Nuk je diplomuar fare. E ke blerë me lek apo me euro dhe na bën neve sikur ke universitet.>>

<< Gabim, përsëri gabim. >>

Mbasditja kalon pa ndonjë ngjarje të re. Olti ikën shpejt sepse ka njohur një vajzë dhe dëshiron ta çojë në kinema dhe pastaj në shtrat. Unë qëndroj në zyrë dhe mundohem të përqëndrohem mbi këtë histori dhe mbi atë që di deri tani por nuk kam aspak qejf dhe truri refuzon të shqyrtojë edhe njëherë detajet nga fillimi deri në fund. Atëherë marr një libër dhe ulem në zyrën time. Përgatis kafe, marr cigare, ujë e tavull dhe falenderoj Zo-in që më në fund po më jep pak kohë për të lexuar diçka.

Pas pak humbem në historinë dhe harroj gjithçka që më rrethon. Magjia e librit. Vetëm librat, seksi dhe futbolla arrijnë të të heqin mendjen nga problemet e përditshme. Është sikur dikush nga sipër ka menduar që na ka dënuar mjaft duke na sjellë në këtë jetë me këto probleme – shërbimi i transportit publik në Tiranë, miss Albania që unë urrej, – dhe pastaj ka menduar që nëse duam diçka të ndryshme, mund të lexojmë librin e fundit të Visar Zhitit, të bëjmë seks – unë këtë nuk e bëj, sidomos kohët e fundit – apo të mendojmë, për një orë e gjysëm, vetëm mbi skema loje, taktika dhe kundërtaktika diku në shkallët e stadiumit Qemal Stafa apo Selman Stermasi, atë që tani quanin stadiumi Dinamo.

Mendoj përsëri për ndeshjen që duhet t'e pësoj të nesërmen. S'ka rëndësi. Duhet vetëm të kujtohem që të mos shkoj me autobuz, më mirë në këmbë. Në fund të fundit stadiumi është afër dhe zona nga Shallvaret, ku unë e Olti kemi zyrën tonë, deri tek stadiumi është një nga zonat më të bukura të Tiranës.

Duhet të tregohem i qartë më Lulzimin. Nëse do të gënjejë akoma mund të gjejë ndonjë trap tjetër, unë s'kam qejf të tallet me mua.

Për fat të mirë mendimet mbi vrasjet e fundit më lënë shpejt dhe filloj të lexoj. Kur ngre kokën ka rënë errësira. Është vonë dhe jam mpirë. Provoj të lëviz por në fillim e kam pak të vështirë. Me një shikim joshës shoh divanin/krevatin por sikur ti kishin kuptuar qëllimet e mia, tamam në atë moment kockat fillojnë e protestojnë për vuajtjen e të fjeturit në kolltuk.

Vendos të shkoj në shtëpi.

Çohem si i dehur dhe shikoj orën. Gati dhjetë. Kam lexuar për disa orë dhe nuk e kam vënë re fare. Fus librin në xhepin e xhaketës dhe nisem për në shtëpi. Para se të dal shoh pasqyrën për një sekond. Libri në xhep më bën të dukem si ndonjë profesor universitar. Dal.

Është e bukur të shikosh Tiranën në darkë, të bën përshtypje. Tashmë qyteti është tërhequr dhe ata që ecin rrugës janë një racë tjetër, që nuk ka të bëjë fare me atë racë që e popullon ditën. Mosha më e lartë që takon është 25-vjeç, duke më përjashtuar mua. Nuk duket si Tiranë, duket si një qytet të cilit i kanë bërë një magji. Ditën do jetë i juaji punëtorë, pleq. Por sapo të iki djelli duhet të tërhiqeni, ky është pakti. Do lini të dali rinia dhe nuk do i takoni.

Është brezi i ri ai që ndan rrugën me mua. Vishen njësoj si në shtete të përparuara, qeshin me zë të lartë. I dua dhe i urrej. Kur nuk i gjykoj si idiota total, adoloshentët më ngjallin besim dhe jam i gëzuar për ta, për faktin që ata do kenë mundësinë të jetojnë një jetë më normale se sa ajo që ka pasur brezi im. Nuk e di nëse gëzojnë këtë privilegj nga lufta e atyre si puna ime e të miqve të mi

demokratë, apo e gëzojnë sepse duhet dhe pikë. Në fakt nuk e di nëse e gëzojnë apo jo, nëse arrijnë ta kuptojnë që janë të privilegjuar në krahasim me prindërit e tyre. Nuk besoj. Ndoshta i urrej tamam për këtë dhe për mënyrën e jetesës që kanë ndërtuar. Për këtë mirëqënie që shprehet vetëm tek e veshura dhe tek cigaret e shtrejta. Më duket fallco, një vetrinë e pastër. Shpresoj të mos jetë kështu.

Tirana, në disa pika, ndahet me thikë. Kalon nga rrëmuja në qetësi, sidomos duke j'u afruar shtëpisë time. Të qeshurat e fustanet e shkurtër u lënë vendin pallateve të erret, ndonjë roje të përgjumur dhe hijeve që tkurrën kur u kalon pranë.

Kam një apartament të vogël afër Zogut të Zi. Mua më pëlqen, kam shumë kujtime të bukura lidhur me këtë shtëpi. Familja, Elvira. Nuk e di çfarë tjetër por edhe Elvira mjafton. Ditët e para mbasi largohet mund të dëgjoj akoma në ajër parfumin e saj delikat. Më zë gjumi me atë parfum dhe kur zgjohem kam iluzionin se ajo është akoma aty. Por parfumi i Elvirës nuk është Elvira dhe pastaj, edhe ky zhduket brënda disa ditësh.

Në frigorifer gjej një copë pule të shekullit të shkuar dhe pak bukë të fortë. I vë në tavolinë, hap një birrë dhe ulem për të ngrënë. Ndez televizorin, pastaj hedh bukën e pulën në kosh, duke qënë se inteligjenca ime mesatare në guzhinë më sugjeron që nuk është normale që pula të jetë më e fortë se sa buka që kam blerë të paktën para një jave. Hap birrën dhe ulem para televizorit. Po flasin për probleme energjitike dhe ndërroj kanal. Lajme, pastaj një si tip spektakli me të ftuar nga politika. Mbaroj birrën e parë dhe marr një tjetër. Të paktën birra nuk prishet ndonjëherë, më dëgjoje pulë. Hap birrën tjetër dhe ndjek diskutimin. Mendja ime proteston, mbasi ka lexuar një libër të bukur nuk pranon që të ndjekë ato diskutime pa sens. Flasin për kthimin e studentëve në Shqipëri dhe për disa probleme lidhur me integrimin evropian. Mendoj ti telefonoj Oltit, ti them që po flasin për të por pastaj heq dore. Do më pyesi nëse jam vetëm, nëse dua të dal, të mos rri vetëm se s'ka lezet dhe unë dua të rri vetëm. Të kisha celular do i dërgoja një mesazh, po unë celularët i urrej. Elvira më ka dhuruar një por s'e kam përdorur kurrë. Kthehem tek televizori, detyroj trurin të më bindet tek dëgjoj ato diskutime shumica e së cileva pa kuptim dhe mbaroj edhe birrën e dytë. Bravo e djathta, mirë, mirë, e ka vënë poshtë dhe biles po eviton që të trajtojë problemin duke u futur në problemet personale të kundërshtarëve. Por pastaj, tamam kur duket sikur e majta është dorëzuar, kjo del në një kundërsulm të shpejtë dhe gati arrin të shënoje duke sjellë ca fakte të vjetra, histori të Partisë së Punës. Të dyja palët akuzojnë njëra tjetrën se janë apo kanë qënë komunistë, të dyja palët kanë të drejtë. Gazetari që i drejton ka frikë ti ndërpresë. Dikush thotë që edhe pse kishte taser partie apo shkruante në gazeta të majta ka qënë gjithmonë demokrat i flaktë brënda. Unë me natyrën time dyshuese, nuk i besoj. Edhe pse ka mundësi. Nëse, bje fjala, jemi të gjithë brënda një sistemi të gabuar, atëherë sistemi s'është më i gabuar. Pastaj, si drejtin mund të thuash që ke qënë apo s'ke qënë komunist. Janë argumente të ulëta. Ke qënë ai që të detyronin të ishe. Nuk i kam gjykuar kurrë për atë që kanë qënë, i gjykoj për atë që janë apo nuk janë tani. Dua që kjo parodi të marri fund.

Por nuk ndryshon asgjë dhe nuk thonë më asgjë interesante, derisa e ndjej që po më zë gjumi. Tentimi për të fjetur aty në divan ku jam është i fortë por arrij të mendoj që kam lënë zyrën për të fjetur në krevat. Çohem me mundim dhe shtrihem në dhomën tjetër. Gjumi më zë tamam një sekond mbasi vë kokën në jastëk.

Ndeshja fillon në ora tre dhe unë zgjohem vonë, rreth mesdites. Dhimbja e kokës më kujton që nuk duhet të abuzoj më me birra natën vonë dhe gati gati betohem që kjo është hera e fundit. Kthej shtëpinë përmbys për të gjetur një aspirinë. E gjej mbas një kërkimi të gjatë, në sirtarin e çorapeve. Kushedi se si ka përfunduar atje dhe kushedi se si më shkon mendja për të kërkuar atje. Dedektiv më, ne i bëjmë këto gjëra.

Mendoj të shkoj direkt në stadium por për fat të keq kam lënë biletën në zyrë. Ndalem në një pastičeri në rrugën e Durrësit për të ngrënë mëngjes, lexoj gazetat dhe pastaj kaloj në zyrë. Nga Olti asnjë shenjë. Zakonisht vjen edhe të shtunën paradite kur ka për të studjuar ndonjë proces dhe në atë moment ka tre të tilla nëpër duar. Por atë mëngjes me sa duket nuk ka ardhur fare. Fus biletën në xhеп, mendoj t'i shkruaj diçka Oltit, ndonjë tip përshëndetje por pastaj heq dorë.

Ndalem pak tek Conja sa për ta përshëndetur por lokali është mbushur plot dhe Conja po punon sa për tre veta për t'u shërbyer të gjithëve. Nga dera i bëj më shenjë që duhet të marr një kamarier. As ma var fare dhe zhgënjehem nga fakti që nuk arrij t'i nxjerr asnjë të sharë. Nga ana tjetër është shumë i zënë dhe sikur të mos ishte e shtunë do kisha qëndruar edhe unë për ta ndihmuar, për t'i bërë kafet e për t'i përgatitur pijet në banak. Por atë ditë kam një takim dhe i bëj me shenjë që duhet të iki. Për fat të keq ama, ndalem pak sekonda më shumë se sa duhet dhe më arrin Olti që nuk e kisha parë.

<< Nga shkon kështu? >> më pyet, sikur të mos e dinte shumë mirë.

<< Në stadium, kam blerë biletën për të parë një ndeshje. >>

I tregoj biletën e Partizanit.

<< Si kjo është ajo bileta? >> thotë duke nxjerrë një tjetër identike nga portofoli.

<< Po, si ajo. Ça do? >>

<< Dua të vij në stadium me ty. >>

<< Ik ëre më lë rehat. Po shkoj në punë unë, jo në stadium. >>

<< Aman, aman, të vij edhe unë? >> thotë Olti me tonin e dikujt që po tallet sepse nuk ka nevojë për lejën tënde.

<< Jo. Rri në shtëpi, janë punë për burra këto. >>

<< Si të duash. Stadiumi është për të gjithë. Unë do eci në rrugën time. Do ma ndalësh edhe këtë? >>

Flasim tamam kot sepse ndërkohë jemi nisur që të dy drejt stadiumit.

<< Unë nuk të ndal gjë o vëlla, mjafton që të mos më ndjekesh mua. >>

<< S'po të ndjek, ja... >> Thotë duke bërë dy hapa përpara. << Ja, tani je ti që më ndjek. A ka mundësi mos të më vish mbrapa more zotëri? >>

<< Dakord, dakord. Se me ty nuk flitet, normalisht, je avokat ti. Dëgjo, ku e morre atë biletë? >> pyes me dyshim.

<< Si thua ti? >>

<< Unë them që ta ka bërë Juli me kompjuter. >>

<< Bravo.

Klienti jonë vërtet që nuk na paguan me lek por ama është një gjeni në kompjuter. Talent natyral, me sa duket. Mund të fallsifikojë çdo gjë apo të gjejë çdo film apo muzikë të vjetër që nuk gjendet më nëpër dyqane.

<< Si ishte Juli? >>

<< Mirë. Po vetëm se... >>

<< Çfarë? >>

<< Klejdi ka humbur. >>

<< Sa gjynaf. >>

<< Po ti nuk di gjë, apo jo? >>

<< Për çfarë? >>

<< Për këtë birin e kurvës që nuk gjendet. >>

<< Do e ketë nisur i ati të studiojë në ndonjë universitet të jashtëm. >>

<< Çudi do ishte atëherë duke qënë që po e kërkon edhe i ati. >>

<< Universitetet e jashtëm janë shumë Olto. >>

<< Po po, po dëgjo. Ke gisht? >>

<< Ti di aq sa mua Olto. Ndaj mos më bëj sikur s'mban mend. >>

Edhe atij i kujtohet kur Ndueja na ka vizituar dhe i mbytur nga lotët ka thënë diçka të tipit: Nëse kjo nuk është mjaft për drejtësinë, sidoqoftë është mjaft për mua.

Por unë nuk kam gisht.

<< Unë i kam dalë hakut atij birit të kurvës Olto. Ja thashë troç. Por paska qënë më budalla se sa e mendoja. Nëse nuk është në një universitet të jashtëm është mirë aty ku është. Me ça ushqehen krimbat? >>

<< Me plehra. >>

<< Bukur. Tani boll me këtë muhabet. >>

Shoh me bishtin e syrit dhe e kuptoj që Olti dyshon se jam një vrasës gjakftohtë si nëpër filma, nga ata që bëjnë drejtësi me një plumb, apo se në një fare mënyre ndihmoj ata që janë të tillë. Por nuk jam dhe eventualisht, nuk di se kush mund të ketë vrarë, nëse dikush e ka bërë vërtet. Nga ana tjetër, fakti që Olti mendon se e kam vrarë unë, mund të jetë gjë e mirë. Që tani e tujte s'do guxojë të më kundërshtojë më.

<< E di që nuk ke gisht. Por doja ta dëgjoja nga ty. >>

Frika ime e vërtetë është se mos Ndueja dhe fëmijët e tij kanë bërë ndonjë gabim por nuk është kështu. S'ka mundesi të jetë kështu. Shpjegimi i vetëm është që i ati e ka nisur kushedi se ku. Dhe bën sikur e kërkon edhe vetë për të na hedhur hi në sy.

<< Nuk di asgjë Olto. Vërtet. Dhe besoj se fshihet. I ati bën sikur e kërkon sepse është dinak, nuk ja ha qeni shkopin. >>

<< Ndueja? >>

<< Ndueja s'më ka thënë gjë. >>

Është tamam ashtu siç e prisja. Ndeshja është më e rëndësishme se sa ajo e javës se kaluar dhe ka thërritur në stadium më shumë njerëz se zakonisht. Zona përçark stadiumit është pushtuar nga ngjyra e kuqe e Partizanit dhe ajo blu e Dinamos. Ka pak polici në qarkullim, për fat të mirë edhe në një derbi kaq të rëndësishëm incidentet janë të rrallë. Nga ana tjetër, të dyja skuadrat nuk luftojnë më për kampionat, luftojnë vetëm për të mbyllur kampionatin sa më shpejt që të jetë e mundur dhe ndeshje vlen vetëm për prestigj.

Kësaj herë askush nuk më kërkon që ta fus në stadium, edhe pse shoh dy çerrat e radhës së shkuar së bashku me disa fëmijë të tjerë që vijnë rreth e rrotull. Olti nuk ka probleme me biletën e tij të fallsifikuar. Nga vendi ku jam në rradhë shoh dy tifozët e vegjël tashmë të dëshpëruar, ndaj i thërras dhe i fus brënda pa asnjë problem. E shikon Elvira, mund të jem baba fantastik! Policët janë si të përgjumur, nuk ma varin fare. Fëmijët më thonë që unë jam tamam tifoz i Partizanit, nuk humbas asnjë ndeshje dhe që kësaj herë do e rrafim Dinamon ndërsa unë mendoj për reputacionin tim si tifoz i Tiranës që prishet javë mbas jave. Me nerva gati u bërtas "Mbyte mbyte morrin e kuq!" por i rrethuar nga një tume e kuqe e mbaj veten. Them vetëm "E mo, po kampionatin e ka fituar Tirane, ka mbaru ajo, lujmë kot ne të tjerët."

Shënoj në mendje që Lulzimi do ma paguajë edhe këtë, duke parë fëmijët që përpihen nga turma, duke harruar përsëri të më falenderojnë. Ngushëllimi i vetëm është që mbas një jave Partizani do luajë jashtë. Sikur të doje të më takojë Lulzimi duhet të më nisi biletat për Tiranën.

Currili e di, e ka ndjekur. Ka lexuar gazetën e mëngjesit. Ata flasin për Bashkim Hoxhën sikur të ishte ndonjë njeri i pafajshëm i vrarë nga grabitësi i radhës. Nuk e njohin Bashkimin, ndoshta nuk e njih as familja e tij. Por është i gëzuar. Mungon edhe pak fare, pastaj do lëri këtë qytet. I vjen keq për faktin që nuk mundi të linte Objektivin pranë kufomës se tij por kishte frikë se mos policia arrinte të bënte lidhjen midis vrasjeve. Dhe këtë Currili nuk e do. Sepse kështu do gërmonin më thellë, do lidhnin rasjet e ndoshta do arrinin deri tek ai. Gazetari, dhe ndoshta edhe

policia, çuditen për faktin që nuk ka zbratur edhe arkën e dyqanit. Këtë s'mund ta bënte. Le të besonin çfarë të donin, nuk do i prekte me dorë lekët e Bashkimit ashtu si nuk kishte prekur ato të Markut e të tjerëve më përpara. Ka kaluar shumë kohë duke u pastruar, s'mund të preki ato lek gjaku.

Mungon vetëm pak. Me Objektivin në një xhep e listat në xhepin tjetër ndihet më i fuqishëm se sa është. Edhe pak, i thotë vetes, edhe pak edhe do kthehesh tek nipërit e tu. Ke një biletë avioni e mund ti përqafosh përsëri në atë vend të huaj ku tashmë jeton. S'mund të dorëzohesh tani, i përsërit vetes. E di shumë mirë që nëse ikën pa mbaruar punë, nuk do kthehesh më në këtë vend, nuk do kesh një mundësi tjetër. Forca, edhe pak. Shokët presin hakmarrje. Shokët janë pa varr e pa lule, askush nuk di se ku ti qajë e ku të vëri lule në kujtimin e tyre, dhe nuk e di as ti. Por ti nuk do u çosh lule, do u çosh në botën tjetër kasapët e tyre. Pastaj do e kesh shlyer borxhin tënd me këtë vend, me këtë sistem, me gjithçka. Por duhet të nxitohesh. Nuk e di edhe sa kohë ke por nëse vazhdon me këtë frikë e me këto emocione të forta zemra nuk do të durojë.

Edhe pak, edhe pak. Lëri tifozët në punën e tyre por përzihu me ta. Ai është këtu, duhet të jetë diku këtu. Currili e ndjen. Një tifoz i veshur me blu e shtyn, policët e shohin me shpërfillje. Dy apo tre fëmijë gjejnë dikë që i fut në stadium. Mos e shiko policin, nuk e ka me ty. Edhe pse të duket sikur të njeh, ai nuk njeh asgjë. Bravo, vazhdo kështu, ec me turmën. Edhe pak e do jesh brënda. E ke humbur viktimën tënde por mos u shqetëso, do e gjesh përsëri. Mos e shiko policin, mbaje kokën përpara. Ja edhe pak. Je brënda në stadium tani. Po bërtasin. Tani gjej Lulzimin. Mos e shiko policin. Zemra do rezistojë, duhet të rezistojë. Gjej Lulzimin, gjej Lulzimin. Mungon edhe pak fare, mbas ca ditësh do jesh në shtëpi.

Po më pret në vendin e zakonshëm dhe është më nervoz se zakonisht. Tani nuk sheh fare fushën por vetëm njerëzit që e rrethojnë. Ka sytë e fryrë dhe besoj se ka filluar të mos flejë mirë. Nuk më sheh kur afrohem sepse është përqëndruar tek një pensionist i gjorë që lexon gazetën.

I vë dorën në shpatull dhe kërcen sikur të ketë parë një gjarpër, duke vënë dorën në brez, aty ku normalisht duhet të ketë një pistoletë. E shoh me kujdes. Jo, nuk ka gjë në brez, është thjesht një refleks që i ka ngelur nga jeta e mëparshme.

<< Ah, qënke ti? >>

<< Po. >> i them duke u ulur. I bëj shenjë Oltit të më ulet afër.

<< Po ky kush është? >>

<< Olti, nën shërbimin tuaj. >>

<< Çfarë? >>

<< Tha: Olti, nën shërbimin tuaj. >>

<< E dëgjova. Kush është, çfarë do? >>

<< Dua një makinë e një femër. >>

Lulzimi kthehet nga mua.

<< Nuk kuptoj. >>

<< Thotë gjithmonë kështu kur e pyet se çfarë dëshiron. Mendon se është zbavitës. >>

<< Nuk është zbavitës fare. >> vendos Lulzimi.

<< Ashtu mendoj edhe unë. Por çfarë ti bësh, nuk i mbushet mendja. >>

<< Unë jam zbavitës, >> ndërhyjnë Olti i prekur në sedër. << Dëgjo këtë : është një shqiptar, një gjerman...>>

<< Unë e di se si mbaron. Dhe nuk bën për të qeshur. Ti e di si mbaron? >>

<< Jo por nuk dua ta dëgjoj. >> përgjigjet Lulzimi.

<< Nuk po tregohesh fare i sjellshëm ama. >> proteston Olti.

<< Faleni ndihmësin tim. Është i ri dhe nuk di ta mbajë gjuhën në vend. Por në të dy jemi çift dhe...>>

<< Çift? >>

<< Jo në atë kuptim. >>

<< Nuk dua t'ja di fare se në çfarë kuptimi jeni apo nuk jeni çift. Kam probleme të tjera. >>

<< Të gjithë kemi probleme të tjera zoti Lulzim. Unë po bredh mbrapa një vajze. E kam çuar në kinema, në...>>

<< Pa hë, çfarë ke gjetur? >>

<< S'është e edukuar as nga ana jote. Olti po të tregonte problemet e tij, po hapte zemrën dhe ti i preve shpresat. Por mirë ja bëre. Sa për rastin, asgjë. As edhe një gjë. >>

<< Si asnjë gjë? >>

<< Dakord. Le të jemi të sinqertë, nuk dua të bëj lojra me ty. Miqtë e tu janë vrarë nga i njëjti njeri. >>

<< Kaq. >>

<< Kaq. Biles edhe për këtë nuk jam shumë i bindur. Thjesht korrispondojnë koha dhe mënyra e egzekutimit. Por përtej kësaj, nuk mund të ecet përpara. >>

<< Kaq? >> përsërit i zhgënjyer.

<< Kaq zoti Lulzim. Nuk e di se çfarë prisje. >>

<< Besoj se priste që ti të vije këtu me një copë letër ku të shkruaje emër, mbiemër, adresë, grup gjaku e numër këpuce të vrasësit. >> thotë Olti.

<< Jo, jo. Nuk besoj se i intereson numri i këmbës. Apo jo zoti Lulzim?>>

Nuk ndalem dot. Më krijon antipati, e trajtoj gjithmonë e më keq por nuk varet nga mua.

<< Jo, aspak. E dini, është shumë i bukur ky humori juaj por nuk është vërtet momenti, sidomos për mua. Sikur të ishte një ditë tjetër do uleshim të tre e do bënim humor derisa të na dilnin lot nga sytë. Por tani duhet të jemi pak serioz, okej?>>

<< Okej mister! >> thotë Olti duke shoqëruar këto fjalë me ngritjen e gishtit të madh. << Liri – demokraci. >>

Shoh me kënaqësi që edhe Olti nuk e duron dot klientin tim.

<< Shih, çështja është këtu lal. Sikur të më kishe thënë të vërtetën kur u takuam herën e parë ndoshta do kisha gjetur diçka më shumë. Por ti ke sekretet e tua, unë kam të miat e Olti gjithashtu. Kështu që ja futa kot qëparë kur të thashë që vrasjet janë të lidhura. Sepse nuk ka asnjë provë. >>

<< Asnjë provë ëë? Pa shih këtu. >>

Nxjerr një foto ku shihen disa njerëz veshur me uniformë ushtarake diku në një mal. Është një kopje tjetër e asaj që kam edhe unë.

<< Besnik Marku, Agron Prisku, Përparim Behrami, Bashkim Hoxha. Janë të gjithë në atë foto. Ja, ky është Besniku. Ky këtu Bashkimi, Agroni. Mos më thuaj mua që nuk kanë lidhje. >>

<< Ke të drejtë, të besoj. Është thjesht çështja që nuk ka prova të mjaftueshme për ti lidhur. Dhe e di se çfarë tjetër dyshoj? >>

<< Jo, çfarë? >>

<< Unë e di unë e di. >> thotë Olti.

<< Ky e dika. >> Thotë Lulzimi dhe tregon mikun tim ndërsa e sheh me inat.

<< Dyshon që ti Lulzim di shumë më shumë se sa thua por kushedi se përse ja fsheh zotërisë këtu, Bardhylit. Tani, neve si shoqëri hetuesish aq na bën se çfarë problemesh ke ti por nëse do që të kryejmë punën tonë kemi nevojë për njëfare bashkëpunimi edhe nga ana jote.... >>

Luli dëgjon. Mendohet. Vendos.

<< Më thuaj vetëm nëse je i aftë të gjesh vrasësin apo jo. Nuk dua më shumë. Nuk dua as hakmarrje dhe as ndonjë drejtësi personale. Di vetëm që disa njerëz që më pëlqenin tani janë nën tokë dhe dua të di se kush i ka vrarë. >>

<< Mundem, nëse më ndihmon. >>

<< As vetë nuk kam shumë informacione. Domethënë, unë njihja Besnikun dhe ishte njeri i mirë. Njoh, njihja edhe Bashkimin dhe nuk më pëlqente fare. Ishte tip trapi, edhe pse s'duhet të flas kështu për të vdekurit. Njoh edhe te tjerët, i njoh të gjithë, i njihja. Kam parë se çfarë po bën policia

dhe po ecën në ajër. Nuk dinë asnjëgjë por kjo pritej. Këtu kemi të bëjmë me një grup profesionistësh. Gjithçka që di unë, është këtu. >>

Prek tëmthat me gisht. Mendoj që po vazhdon të gënjejë. Bën të më diktoje një numër celulari, numri i tij ku mund ta marr në rast urgjence. Më jep edhe lek për një javë tjetër punë. Unë i jap numrin e zyrës. Numëroj lekët. Janë të gjitha. I palos dhe ja kthej, duke i thënë që nuk mund të punoj nëse vazhdon të tallet me mua. Kap kokën me duar, është i dëshpëruar.

<< Ti punon për mua: unë të paguaj. Ti bën çfarë të them unë. Jemi dakord. >>

Krruaj pak kokën dhe e shikoj në sy.

<< Jo. >>

<< Si jo? >>

<< Nuk funksionon kështu. >>

<< E si funksionoka? >>

<< Që unë tani iki e ti gjen një tjetër. >>

<< Dakord, dakord. Harroja ça thashë më para. Tani, jemi dakord që nuk është koinçidencë fakti që nga ajo foto vetëm dy janë gjallë? Papi dhe unë. >>

<< Papi? >>

<< Përparim Behrami. >> përgjigjet duke më treguar një fytyrë në fotografi. Ndoshta nuk do e pranojë kurrë por arsyeja e vetme për të cilën më ka punësuar, është frika për jetën e tij.

<< Nëse njerëzit në këtë foto bjenë njëri mbas tjetrit, fillon edhe i bën pyetje vetes. Përse? Është njësoj sikur të lexosh në gazetë që po vrasin të gjithë klasën që ke pasur në gjimnaz. Kush po e bën, përse? Mos valle po e bëjnë për diçka të rëndësishme që ke parë, mos je deshmimtar i diçkaje të madhe. Unë s'e di, ndaj të thirra ty. Tani, më thuaj vetëm nëse do më ndihmosh apo jo? Dhe të them që s'ka më gënjeshtër. >>

Tund kokën në shenjë pohimi.

Më kthen përsëri lekët që sapo i dhashë. Olti i thotë që një javë është shumë, nëse do mund ta bëjë ai punën me të njëjtën rrogë por për tre ditë e jo për shtatë. E bërjtura e Lulzimit mbytet nga duartrokitjet e të sharat e stadiumit i cili ngrihet në këmbë si një trup i vetëm për diçka që ka ndodhur në fushë. Kthejmë kokën andej. Lulzimi sheh fushën pastaj më sheh mua, zbardhet në fytyrë sikur të ketë parë një fantzem dhe një sekond më vonë çohet. Largohet me shpejtësi përpara se unë të mund ta ndjek.

<< S'mu duk sikur thashë ndonjë gjë që e ofendoi. >> thotë Olti duke më parë me çudi.

Nis ta ndjek por heq dore se shpejti. Tashmë ka ikur. Shikoj rreth e rrotull në kërkim të arsyes për të cilën u largua me kaq ngut por nuk shoh asgjë. Tashmë është zhdukur dhe s'mund të gjesh dikë në stadium.

As kësaj here nuk arrij ta pyes se çfarë uniformash janë ato në foto, se ku më ka gënjyer e ku më ka thënë të vërtetën. Ka shumë gjëra që nuk shkojnë këtu.

Partizani merr penallti për rrezimin e mëparshëm.

Unë ulem aty ku ishte Luli dhe diskutoj me Oltin nëse është më mirë të fitoj Partizani apo Dinamo.

Disa muaj mbasi unë e Oltu hyjmë në zyrën tonë të re vendos që nuk është e shëndetshme për portofolin tim që të paguaj qeranë vetëm për zyrë, ndaj vendos që të transferoj edhe shtëpinë aty, duke parë që ka mjaft vend bosh. Ideja është ajo që të jap shtëpinë e vjetër me qera.

Nis me transferimin librave dhe disa rroba. Pastaj e kanë radhën mobiljet të cilat, për drejt, janë shumë. Nis me një kolltuk-krevat dhe disa komodina, pastaj i mërztur vendos përsëri që hë për hë mund të mbaj edhe shtëpinë edhe zyrën dhe do bëj transferimin ngadalë-ngadalë. Kanë kaluar disa vjet dhe avantazhi i vetëm është që nëse Olti nuk ma zë krevatin më para, kur dëshiroj apo kur bëhet vonë mund të fle edhe në zyrë. Gjë që bëj mbasi mbaron ndeshja dhe mbasi Olti zhduket

kushedi se ku. Mbasditja kalon ngadalë dhe nuk dal, kam dëshirë të rri vetëm. Nuk më bëhet as të zbres tek Conja ndaj lexoj, shoh televizor dhe bëj një dush. Mendoj për Lulin, për momentin në të cilin thotë që punoj për të dhe duhet të bëj çfarë do ai. Është mësuar të japë urdhëra Luli, në atë moment dukej një njeri i egër që po mendohej të vendoste fuqinë e tij primitive mbi mua dhe, pse ta mohoj, më ka trëmbur në atë moment. Është e njëjta gjë që ka ndodhur kur e kam prekur lehtë dhe ka çuar dorën në brez për të kapur një pistoletë që nuk kishte. Janë të gjitha reflekse të një jete të mëparshme që nuk e braktisin. Luli.

Zgjohem nga telefoni i zyrës që bje në dhomën tjetër. Duke mallkuar Telekomin dhe veten që kam harruar të heq telefonin nga priza, gjë që bëj gati gjithmonë, futem në dhomë për tu përgjigjur. Mbasi përplasem me dy mobilje e thyej një gotë arrij të kap receptorin.

<< Hëëë. >> është e vetmja gjë që arrij ti them telefonit.

<< Marr për konkursin...>>

<< Ça konkursi? >>

<< Konkursin tuaj, besoj se e di përgjigjen e saktë. Doja t'ju pyesja për shpërblimin...>>

<< Për çfarë karin po flet? >> pyes unë akoma i përgjumur. Edukata me sa duket po fle akoma. Po do doja të shihja çdo njeri tjetër që zgjohej në këtë mënyrë.

<< Për konkursin që keni bërë. >>

<<Keni gabuar numër, mirupafshim. >> përgjigjem duke mbyllur telefonin. Zhytem në divan. Jam zgjuar keq dhe po të ishte për mua do kisha vazhduar të flija me gjithë qejf duke pritur që të vijë Olti për të bërë kafe. Mundohem që të kap disa gjëra nga ëndrra që po bëja por nuk më vjen asgjë në mendje. E vetmja fjalë që më kujtohet është konkurs por këtë s'e kam endërruar, këtë e ka thënë ai tipi në telefon.

Konkurs mendoj. Konkurs. Konkurs me një çmim. Kushedi se për çfarë po fliste, i shkreti...rrezik ishte sëmure...

Telefoni bje përsëri papritmas por kësaj herë vendos të mos përgjigjem. E le të bjeri dhe për drej nuk pushon më. I nervozuar nga zilja heq dorë nga ky vendim dhe përgjigjem vetëm për të eliminuar zhurmën

<< Këtu Bardhyli. >>

<< Akoma ti? >>

<< Akoma unë jam. Merr për konkursin? >>

<< Po. >>

<< Ke gabuar përsëri numër...>>

<< Nuk ka mundësi...>> thotë tjetri kur ul telefonin. Për siguri, këtë herë lë receptorin mbi tavolinë.

Ka, ka, them me vete ndërsa zbres për të pirë një kafe te Conja. Ka mundësi që ç'ke me të.

Lokali është plot edhe pse ora shënon vetëm 10. Nëpër tavolina shikoj gjimnazistë të veshur sipas modave të ndryshme evropiane që pinë pije alkolike amerikane. Dëgjoj zërat e tyre të lumtur akoma pa u futur brënda.

Adoloshentët janë plaga e çdo bari por e Cones në veçanti. Nuk i duron fare dhe është betuar sa e sa herë përpara meje e Oltit që nëse vijnë ndonjëherë në lokalitë e tij do e marri këtë si pushtim territori dhe do i hedhi jashtë ashtu si kemi përzënë rusët njëherë e një kohë : pa paralajmërim, pa takt, me dhunë dhe eventualisht duke u marrë edhe ndonjë nëndetëse. Dhe kur unë i kujtoj që

zakonisht adoloshentët nuk lëvizin me nëndetëse përgjigjet që ky nuk është problem i tij. E di që tallej por tani jam kurioz të shoh se si do silltet Conja që ka refuzuar ti vëri lokalit të tij emra të famshëm si Nju Jork, Montekarlo, Roma, pikërisht për të mbajtur larg çiliminjtë, siç thotë vetë. Conja do që ti referohen lokalit të tij thjesht si Kafja e Cones

Vendos që mund të zbavitem pak dhe nuk ulem por shkoj drejt e në banak.

<< Jemi bërë lokal modern...ëëëë Cone? >>

<< Bardhylo më le rehat se vetëm ty të kisha mangut tani.>>

<< Thonë që kur ta mësojnë derën këta çerrat nuk të vijnë më klientët e rregullt pastaj...>>

<< Vërtet? >> pyet si me të tallur.

<< Vërtet, pse çka kujton ti? Kisha një shok që kishte një bar te 21-shi. E gjeti belaja të shkretin kur i mësuan derën gjimnazistët. J'u larguan të gjithë klientët e vjetër. Normal, me gjithë atë zhurmë. Vetëm se mbas një dy muajsh u larguan edhe adoloshentët, këta janë njerëz që mërziten shpejt. As klientët e vjetër nuk i vinin më pastaj, në shenjë proteste. Shkurt muhabetit falimentoi ky shoku. Dhe sa mërzitej i shkreti. S'kishte me kë të bënte muhabet tamam. >>

Vë re që Conja është frikësuar pak dhe sheh me inat nga pushtuesit e lokalit. Nuk e kuptoj nëse po tallet edhe ai me mua.

<< Ky shoku im që thua ti, u katandis që bënte muhabet vetëm me kamarierin, se as shokët nuk i shkonin më. >>

<< Ëhë. >>

<< Po ti nuk ke as kamarier mër Cone! >>

<< S'ka ç'më duhet po hë se i bëj të gjitha vetë unë. >>

<< Kam frikë se do të të duhet që tani e tujte. Po s'u shërbeve mirë këta rrezik të të braktisin lokalit. >>

<< Të paktën e di që ti do vish që do vish. Je aq përtac sa nuk shkon më larg se sa poshtë shkallëve. >>

Natyrisht kjo është një nga arsyet për të cilën unë shkoj shpesh tek Conja. Por nuk mund ta pranoj.

Marr kafe dhe filloj ta përziej ngadalë në banak. Mendoj për telefonat e çuditshme dhe pyes veten për çfarë konkursi mund të bëhet fjalë. Ndoshta mund të fitoja edhe unë ndonjë gjë, se në këto gjëra s'kam fituar kurrë as edhe të ziun e thoit.

<< Më bëj një kafe edhe mu lal. >> thotë Olti që sapo ka hyrë. I hedh një sy lokalit pastaj shton. << Ma bëj të mirë ama. Besoj se do jetë kafja e fundit që do pi këtu. >>

<< Olto, mos fillo edhe ti. >> proteston Conja.

<< Dakord, dakord, se ndryshe më pështyn në kafe ti, e di unë. Ka marrë njeri në telefon sot? >> pyet duke u kthyer nga mua.

<< Në fakt po. Njëri që donte të fitonte një konkurs. >>

<< Bukur. Ti çfarë i the. >>

<< Që s'kishte fituar gjë duke qënë që kishte gabuar numër. >>

<< Trap! >>

<< Çfarë the? >>

<< Të thashë trap. Pse, s'e dëgjove. >>

<< Jo, në fakt e dëgjova por...>> përgjigjem i habitur. << Trapi i sat'ëme. >>

<< Shif këtu shif.>> Më kalon një gazetë. << Faqja e tretë, në fund. >>

Në faqën e tretë shoh fotot që më ka kaluar Lulzimi, apo më saktë, jo...njerëzit nuk janë, janë vetëm sfondet.

<< E di që kam kaluar sa e sa orë para kompjuterit Bardhyl duke eliminuar fytyrat e miqëve të tu për të mos kompromentuar hetimet. Në fakt...ndihesha pak në faj për dje. Më duket se e prisha unë me atë humorin tim të pavend. Dhe mezi kam nxjerrë e kam pastruar sfondet, pastaj kam paguar gazetarë për t'i botuar...>>

<< Ha ha, kjo është e bukur. Si shpërblim për telefonuesin e parë ofrojmë një kartë rimbushëse celulari prej 1000 lekesh. >>

<< Edhe kam nejt sa e sa orë me e mendu edhe atë. Ça drej shpërblimi do ofroje ti gjeni? >>
<< Se di. Një biletë kinemaja, lek...>>
<< O po kot s'është dedektiv ky o Cone, se është gjeni ndaj. Kartën rimbushëse e nis me një mesazh, s'ke nevojë që ta takosh fituesin. Po me kë flas edhe unë thuaj? Tani mbaro kafën edhe shko sipër se mos merr njeri. >>
<< Po zotrote çfarë do bëj? >>
<< Duhet të takoj një klient...po ashtu si e mban zyrën ti natyrisht s'guxoj që ta ftoj sipër, kështu që duhet t'i shkoj në shtëpi. Do marr ca dokumente e do iki. Ma paguj ti kafën.>>
<< Posi jo. >>
<< Dakord atëherë, do na e pagujë Conja. >>
<< Eëëëë? >> pyet ky i fundit. Deri në atë moment s'e kishte mendjen e po shikonte nga ana tjetër po sa dëgjon muhabet pagimi ndërhyr direkt.
<< Thotë Bardhyli që do të na ofrosh kafet sot. >>
<< Bardhyli gënjen, ti e di. >>
<< Thotë Conja që ti Bardhyl gënjen. >>
<< Na 100 lek e paguaj kafet Cones. Të ishte kamarier do i lija bakshish, po meqë është pronar nuk i lë gjë. >>
<< Pse nuk flisni me njëri tjetrin jeni që jeni? >> revoltohet Olti.
<< Sepse na pëlqen kur flasin avokatët. >> përfundon Conja.

<< Sikur të më kishe thënë për këtë konkurs unë s'do ja kisha mbyllur telefonin. >>
<< Është thjesht faji im që doja të të ndihmoja. >>
<< E sheh që kur do i kupton gjërat...ka një arsye për të cilën unë jam hetues e ti avokat...>>
<< Po, dhe arsyeja është që unë kam studjuar e ti jo...>>
<< Detaje Olto, detaje të parëndësishme. >>
<< Universiteti detaj e? Drejqi ta marrë, për këtë arsye nuk do ecim ndonjëherë përpara neve...>>
<< Çohu. Mund të ecësh përpara, mbrapa, lart, poshtë...mund të bësh shumë gjëra me këmbët e tua të mrekullueshme. >>
<< Qepe. >>
<< Si urdhëroni shoku Olti. Unë i pranoj gabimet që kam bërë dhe tani e kam kuptuar edhe mësimin. Kam vepruar si pasojë e... >>
<< Po bën autokritikë? >>
<< Po, ti shpëtoj përjashtimit nga partia. >>
<< Kushedi se sa ke bërë në kohë tënde ë. >>
<< Si të gjithë Olto, si të gjithë. >>
<< Ti më shumë meqë ke qënë edhe...>>
Na ndërpret telefoni dhe asnjëri nuk lëviz që të përgjigjet. E pyes se çfarë kam qënë në kohë time.
<< Përgjigju pra. >> bërtet Olti.
<< Unë...pse unë, ti je zoti Konkurs këtu. >>
<< Konkursi për rastin tënd. >>
<< Unë rastin tim po e zgjidhja shumë mirë. Ja që një avokati i erdhi në mend që...>>
<< Dakord dakord. Le të bjeri, kujt i plasi? >>
<< Mua. Po e ngre sepse jam i edukuar, pa të ishte për ty...alo...>>
<< Alo. Po. Flas me...>>
<< Po, me atë flisni. Telefononi për konkursin e famshëm? >>
<< Po. Dhe ju jeni zoti...? >>

<< Jam dedektivi i kësaj dhome, quhem Bardhyl. >>

<< Dakord. Unë quhem Petro. Dua të të them që i njoh ato vende. Nuk mund të mos i njoh dhe çuditë që një njeri i moshës tuaj nuk i njeh. >>

<< Na paska qëlluar një moralist. >> them duke u kthyer nga Olti e duke mbuluar receptorin me mëngën e bluzes.

<< Ta dija do e kisha ngritur unë. >>

<< Po deshe ta kaloj. >>

<< Jo tani, duhet të iki. Kam punë serioze unë Bardhyl...jo si ti...>>

<<Më falni një sekond vetëm, do jem përsëri në linjë. >> i them Petros dhe largoj receptorin.

<< Foli mër trap të sqaroheni. >> sugjeron Olti.

<< Pse, unë sipas teje nuk kam punë serioze? >>

<< Jo. >>

<< E pse puna jote qënka serioze kurse e ima jo? >>

<< E di që do të më vonosh, kërkon dikë me kë të zihesh por nuk jam në humor sot. Ndaj fol me futuesin e jepi numrat...>> thotë duke dalë nga dhoma.

<<Mirupafshim e punë serioze të mbarë. Alo, po, jam akoma këtu..më falni për ndërprerjen...kemi teton pak si pa qejf...>>

<< Kuptoj. >> thotë Petro sa për solidaritet, se s'kupton asgjë.

<< Nëse doni të më thonë çfarë keni kuptuar nga ato foto...>>

<< Kam kuptuar shumë gjëra zotëri...kujtime të këqija, shumë shumë kujtime të këqija...>>

Ta marrë dreqi, mendoj, pikërisht mua duhet të më qëllojë dikush me probleme egzistencialiste. Tani do filloj të qaj apo të më kërkoje lek, gjeniu i Oltit...

<< Po, shumë kujtime të këqija. >>

<< Përse, më falni, nuk po e kuptoj...ku është ai vend? >>

<< Ai vend, zoti Bardhyl, është Spaçi. >>

Spaçi. Ja se çfarë ishte. Për një moment edhe mua më kishte shkuar në mendje se duhet të ishte diçka e tillë por s'e kisha menduar që mund të ishte tamam burgu i famshëm.

<< Je akoma aty? >> pyet Peto

<< Spaçi? >> përsëris unë.

<<Tamam Spaçi. Më ka qëlluar të bëj një vizitë të vogël disa mujore dhe s'ja uroj njeriu...më fal tani, sa për numrat e...>>

I jap numrat e kartës rimbushëse dhe e falenderoj. Pastaj ul receptorin.

Mendoj që ishte koha e përshtatshme për të takuar shokun Goni. Por më përpara Vasilin.

Për fat të mirë Vasili nuk më merr shumë kohë dhe për fat të mirë ai punon edhe sot. Më shpjegon që është i zënë me disa arrestime urgjent dhe që mund të kaloj në mbrëmje për të parë dosjet. Por s'e kam mendjen aty. Kuptoj që nga lista e fotografisë janë gjallë vetëm dy veta: Lulezimi që fshihet, dhe Përparim Behrami. Vasili më jep adresën, Behrami banon në Tiranë.

Dal duke vrapuar dhe marr taksinë e parë. Mallkoj veten që jam trap e Lulin që s'më ka thënë fare që ndoshta edhe Papi është në rrezik. Por nuk vlen, e ndjej që është faji im.

I premtoj taskistit bakshish me kushtin që të arrijë shpejt dhe pa shtypur njeri. I bën që të dyja.

Përparimi hap derën i frikësuar nga të trokiturat e shumta. Sheh me difidencë derisa kupton që ka ardhur një njeri i Lulzimit i cili do e mbrojë. I flet për planin e hakmarrjes, mbi faktin që po vdesin njëri mbas tjetrit dhe Përparimi trembet, nuk dinte asnjë gjë. Qetësohet vetëm kur dëgjon që tani nuk duhet të ketë më frikë, që tani ka mbaruar gjithçka. Së bashku shqyrtojnë faktet, vrasjet, arsyet. Tjetri është pak i çuditshëm por Përparimi nuk e vë re fare. Thotë që nuk e ka idenë se kush mund të jetë vrasëi por që ka frikë, ka shumë frikë dhe nuk ka armiq. Pastaj çohen për të dalë, duhet të shkojnë në polici sa më shpejtë që të jetë e mundur. Përparimi çohet i pari. I kthen shpinën dhe tamam në atë moment tjetri e godet me një shishe qelqi që ndodhej mbi tavolinë. Qesh.

Përparimi i përgjakur kupton vetëm kur Currili i lexon emrat. Jep shpirt përpara se lista të mbarojë. Gjëja e fundit që dëgjon është e qeshura e Currilit dhe dikush që troket. Pastaj asgjë.

Trokas akoma edhe më fort por nuk më përgjigjet njeri. Çudi, mu duk sikur dëgjova një zhurmë por me sa duket vinte nga ndonjë shtëpi tjetër.

Trokas akoma edhe më fort derisa hapen edhe dyert e komshinjve. Më thonë që para disa ditësh kanë ardhur fëmijët e Përparimit dhe që me shumë mundësi do kenë shkuar me pushime. Jo, nuk kanë asnjë numër telefoni e asnjë adresë. I falenderoj. Kërkoj diçka për të shkruar dhe i fus një biletë nën derë. Shkruaj që është shumë e rëndësishme të më kontaktoje sapo të kthehet në shtëpi. Le adresën time, numrin e telefonit dhe përsëris që është shumë, shumë urgjente. Pastaj iki.

Jam larg qendrës por preferoj që të eci për të qartësuar idetë mbi këtë çështje, duke radhitur faktet që di deri në këtë moment.

Pika 1 : ka një vrasës.

Pika 2: ka një Lulzim.

Pika 3 : Lulzimi dhe shokët e tij kanë punuar në Spaç.

Pika 4 : nëse Lulzimi dhe shokët e tij kanë punuar në Spaç atëherë dikush po i vret një nga një, po hakmarret për diçka.

Pika 5 : punoj për njerëz për të cilët nuk kam dëshirë të punoj.

Pika 6 : duhet të pyes dikë se ku ndodhem, kam humbur rrugën.

Ndalem në tregun e madh të rrugës Myslym Shuri duke e ditur që s'mund të paraqitem tek shoku Goni pa ndonjë dhuratë të vogël. Por nënvleftësoj faktin që është ditë pazaresh dhe duhet një gjest heroik për t'u futur e për të dalë nga ai mish-mash njerëzish. Kisha menduar t'i blija pak duhan shqiptar por heq dorë menjëherë. E konsideroj veten trim por jo aq trim sa të futem në atë anarki totale. I kam urreyer gjithmonë këto pazare, sa herë futem jam viktimë e radhës: më shtyjnë nga të gjitha anët, nuk arrij të blej asgjë, nëse është dita ime me fat më marrin edhe portofolin dhe më prishet humori.

Për fat të mirë në rrugën Muslym Shyri ka disa librari shumë të lezetshme. Për më tepër, ka edhe disa tezga ku shiten libra që nuk mund të gjesh në asnjë vend tjetër. Vendos që Goni mund ta blejë vetë duhanin, unë do i çoj ndonjë libër. Ndalem përpara një librarie të improvizuar. Këtu, për ndonjë mrekulli të natyrës dhe të disa fëmijesh, librat qëndrojnë të mbështetur në murin e një pallati të vjetër deri në dy metra lartësi. Nuk ka dyshim, mbas stadiumit Qemal Stafa ky është vendi im i preferuar në Tiranë.

<< Mirëdita lal. >> përshëndes meqë në atë moment nuk po më kujtohet emri i shitësit. Ma ka thënë shumë herë meqë vij shpesh këtu por nuk arrij që ta kujtoj asnjëherë.

<< Bardhyl. >>

<< Ndonjë gjë të re? >> them duke parë nga librat.

<< Të reja e të vjetra, si të duash tu. >>
 << Mirë. Por s'e kisha fjalën për libra.>>
 << As unë. >>

Qesh ndërsa me një gjest atletik kërcej përpara për të evituar një motorr që ka dalë nga trafiku dhe ecën me shpejtësi mbi trotuar.

<< T'ëm...>> e përshëndes por tashmë motorri është larguar. Nuk arrij të mbaroj fjalinë sepse më duhet të kërcej përsëri, kësaj here mbrapa për t'ju shmangur një biçikletë.

<< Paska trafik sot. >>

U hedh një sy librave. Shumë autore të huaj dhe shumë autor shqiptarë, shumica të panjohur. Dalloj Kadarene, Kongolin dhe pastaj shumë, tepër poetë. Shumë gjëra kanë ndryshuar që nga Ajo Kohë. Deri dikur botohej vetëm ajo që donte Partia dhe kishte një seleksionim shumë të rreptë e të padrejtë. Kurse sot, sot botohet gjithçka pa as më të voglin kriter. Dhe për fat të keq ndodh që, edhe sikur të botohet diçka e vlefshme, humbet në anarkinë që krijon letërsia e dobët.

<< Kërkon ndonjë gjë në veçanti lal? >>

<< Nuk e di as unë. >>

<< Atëherë hidh një sy rreth e rrotull...>>

<< Po. >>

Duhet ti çoj një libër Gonit por është e vështirë të gjesh ndonjë libër interesant që Goni nuk e ka. Kjo sepse, librat interesant për Gonin, ashtu si për mua, janë mbi të gjitha ata që trajtojnë historinë e Shqipërisë, sidomos atë të vonshëm, shekullin e fundit.

<< A keni vepra...të vjetra të...?>>

<< Të kujt? >> pyet duke më parë me dyshim.

<< Të atij pra. >> them lakonik. << Të xhaxhit...>>

<< Të komandantit? >>

<< Tamam. >>

<< Diçka kam. >>

<< Rreziku anglo-amerikan? >>

<< Po, duhet të kem ca kopje të vjetra, po që nuk i vë këtu, nuk do ishte shumë...>>

<< Po po, kuptoj. >>

<< Nëse ruan një minutë ta sjell. Duhet të ngjitem në dyqan.>>

<< Patjetër lal. >>

Zhduket duke më thënë që do kthehet shpejt e që duhet tu hedh një sy librave. U hedh një sy librave dhe arrij që të shes dy, një të Xhek London dhe një të Leonard Elmore përpara se shitësi të kthehet me një objekt misterioz të mbështjelle në gazetë.

<< Nuk të duket si e tepruar gjithë kjo fshehtësi? Gazeta? >>

Ngre supet.

E di që do gjej xha Gonin në një nga lokalet e reja që lulëzojnë në rrugën Muhamet Gjollësia kështu që nisem për andej. Janë lokale të projektuara për familjet e për pensionistët dhe është zona e Gonit. Pastaj, vetë më ka thënë që nuk shkon në lokale të ndërtuara nëpër rrugë të cilat nuk mbajnë emra heronjsh shqiptar. Gjë e lehtë në Tiranë, meqë shumica e rrugëve mbajnë emrat e partizanëve të rënë gjatë luftës së dytë botërore. Me sa duket kanë menduar që kjo është një mënyrë e mirë për të nderuar si komunistë ata patriotë që kanë vdekur si shqiptarë në emër të lirisë, e jo në emër të një politike të huaj të cilën nuk e njihnin dhe nuk e donin.

Nëse vërtet në këtë histori më duhet ndonjë informacion mbi Spaçin, Goni është njeriu i përshtatshëm për të më treguar. Anëtar partie që përpara themelimit të saj, siç thotë ai vetë, Goni ka arritur të jetojë të gjithë diktaturen si protagonist në hije, dhe është nga ata njerëz që unë kam parë duke qarë në fillimet e viteve 90, ndërsa Shqipëria përgatitej të hynte në luftë civile, gjë që për fat

s'ka ndodhur. Por nuk ka qarë për rrëzimin e komunizmit, ka qarë për Shqipërinë dhe se si kjo po ndryshonte nga dita në ditë. Është patriot Goni, ndaj edhe arrij t'i duroj diskutimet e tij prej nostalgjiku. Problemi është që ai ngatërron patriotizmin me komunizmin, por është një gabim që bëjnë shumë njerëz.

Çfare di unë për Spaçin? Që ka qënë burg. I tmerrshëm. Ku njerëzit vuanin e torturoheshin. Është pak për të bërë një hetim dhe është e gjitha teori.

E shoh që nga larg, është përlurur mbi një tavolinë i rrethuar nga shumë pensionistë të tjerë. Po luajnë domino. Nuk më sheh tek afrohem. Ndalem për ta parë më mirë dhe kuptoj se pse e vizitoj gjithmonë e më rrallë xha/shokun Goni. Kam frikë nga pleqëria, po arrij 40 vjeç dhe nuk duroj dot tek shoh atë grusht pleqsh të mbledhur rreth një tavoline me domino sipër. Dhe në raste të tilla...për çfarë mund të mendoj? Për Elvirën, Elvira që kushedi se ku më mendon tani, nëse po më mendon. Elvira që një ditë të zakonshme më ka lënë një copë letër dhe një faturë për të paguar. Ndoshta e ka marrë malli për mua, ndoshta jo. Faturën s'e kam paguar akoma. Nuk mund ta dish asnjëherë se si shkojnë këto gjëra. Një ditë gjithçka është në rregull, flitet për të pasur fëmijë dhe pastaj ditën tjetër...

Afrohem në indiferencën e përgjithshme. Edhe ky ishte një tjetër avantazh që kam vënë re vetëm tek pensionistët : nuk të shohin. Arrij deri mbas Gonit dhe askush nga katër lojtarët e nga tre pensionistët e tjerë që ndjekin ndeshjen nuk më denjon me një vështrim. Personalisht e adhuroj këtë gjë sidomos kur ndjek lojëra që kuptoj si shahu. Në disa pika strategjike të kryeqytetit mund të ndalesh e të shohësh lojëra shahu që zgjasin me orë të tëra, pa qënë i detyruar që të flasësh dhe askush nuk të shikon si i huaj. Di të luaj edhe domino por jam vetëm fillestar.

Përshtëndes lojtarët e tjerë, të gjithë fytyra që kam njohur duke vizituar xha Gonin. Askush nuk ma var edhe pse unë i përshtëndes duke çuar dorën në vetull, tip përshtëndetje ushtarake. Ata përgjigjen vetëm duke ulur e duke ngritur kokën

Çlirimi është një ish kolonel apo major, nuk e di mirë se ça dhe është ortaku i rregullt i Gonit në domino. Skuadra kundërshtare përbëhet nga Sefa dhe Rolandi, dy ish-sigurimsa në pension.

Meqë përshtëndetja ime e parë është pritur me heshtje, vendosi t'i përshtëndes ashtu siç e kanë hak.

<< Vdekje fashizmit. >> bërtas fort.

<< Liria e popullit. >> përgjigjen që të gjithë me gjysëm zëri dhe pa ngritur kokën.

Gjëja më absurde që kam dëgjuar ndonjëherë është ajo që njerëzit kanë frikë t'u flasin pensionistëve sepse mendojnë që këta do fillojnë t'u tregojnë histori mbi luftën e parë botërore, mbi të dytën, mbi fëmijët e mbi gjëra të tjera pa rëndësi. Ide fallco, pensionistët duan vetëm të lozin domino me sa duket. Janë më të heshtur se në. Ndoshta kanë mbaruar budalliqët që kishin për të thënë, ndoshta kanë kuptuar se nuk ja vlen më për ndonjë arsye.

Vë dorën mbi shpatullen e Gonit.

<< Një sekond more shok. >>

<< Nuk ka më shok xha Goni, ka vetëm armiq. >>

Të tjerët kthejnë kokat dhe i ulen në shenjë aprovimi. Është një moment shumë solemn.

<< Prit more Bardhyl të mbaroj lojën. >>

<< Nuk pres dot. >>

<<Ti nuk je as shtatanik more qën bir qëni. Prit të thonë. Vazhdojmë, vazhdojmë.>> Kthehet nga partneret e lojës.

E di që ideja që më ka ardhur është e keqe, shumë e keqe. Sepse sapo të flas do pendohem por dua vetëm të shkëmbej dy fjalë me Gonin, sa më shpejt. Kështu që nuk rezistoj dot.

<< Goni ka një dopjo gjashtë, një tresh katër e një tresh pesë. >>

<< O-a-u-e-qysh-pse-si-ça bën? >> bërtasin në kor. Goni përplas gurët mbi tavolinë dhe ndërkohë më shan edhe ai.

<< E dija që kishe ata gurë. >> ja bën Rolandi, që kishte pritur që të vihej qetësia në mënyrë që ta dëgjonim më mirë.

<< Epo sigurims hesapi, kot nuk të ka stërvitur nëna parti...>> e provokoj unë.

<< Bardhylo, paske ardhur debat më duket. >> përgjigjet pak i prekur.

<<S'ka ndonjë gjë për të debatuar. Për çfarë, për nënën parti...>> vazhdoj unë që po zbavitem.

<< Jo, për nënën tënde. Rri o Bardhyl se na prishe lojën. Më thuaj, ç'a do?>> pyet Goni.

<< Bëjmë një xhiro xha Goni. >>

Çohet. Kolegët e shohin të zhgënjyer. Kushedi se çfarë donin të dëgjonin, ndonjë histori a ndonjë të re.

Ecim por pas disa metrash heqim dorë nga xhiroja. Goni thotë që është i lodhur dhe ulemi në një stol jashtë lokalit.

<< Të kam prurë këtë. >>

Në fakt nuk jemi larguar shumë dhe arrijmë të dëgjojmë miqtë e Gonit që zihen akoma për lojën që sapo u kam prishur. Debatojnë se kush duhet të bënte domino i pari dhe rikonsiderojnë të gjithë mundësitë.

<< Ç'a më ke prurë more bir, ç'a është ky? >>

<< Hape xha Goni, hape...>>

<< Prit more i uruar, prit...ha ha, po fol mor klysh. Po këtë ku ma gjete? >>

Shfleton veprën e Enver Hoxhës, Rreziku anglo-amerikan me një fare emocioni.

<< Shpresoj të të pëlqejë xha Goni, e që të mos ta kesh këtë libër. >>

<< Nuk e kam jo. Edhe i kisha të gjithë, po mezi i kisha blerë more Bardhyl, se ky shkruante edhe shumë qerratai. Vit për vit, si vinte dimri vinte edhe ndonjë vepër. Tani thonë që si shkruante vetë po s'e besoj, s'e besoj. I kisha po mi zhdukën djemtë. Çi do more baba më thanë, ikën ato kohë. E mi grisën të shkretët, po sikur ishin kancer more, jo libra. Lëri baba, s'kanë ç'të duhen më tani. Po unë si blija se më detyronin, domethënë, edhe se më detyronin ore, po edhe më pëlqenin ca. Shkruante mirë. Hajde bliji prapë tani. Edhe u thashë djemve, Po ç'a punë po ju prishin? Ja, i fusim aty në bodrum e le të kalben. Po deshëm ti lexojmë i lexojmë. Po deshëm të mbëshjellim ndonjë gjë, e mbështjellim. Mos i grisni...po me kë flet o Bardhyl, me kë flet...hajde bliji tani, po si ka njeri ore. S'gjendet më një vepër ta blesh me flori ore. Po ku i çove more popull, ku i zhduke? >>

<< Mos u ngeli hatri që u prisha lojën? >>

<< Kujt? >>

<< Shokëve të tu. >>

<< E hu ha, për ç'a flas unë e për ç'a flet ti. Lëri ore se atë punë kanë ata. Unë po të flas për vepra, për veprat o malukat. >>

<< Nuk di gjë për veprat. Këtë gjeta, këtë të solla. >>

<< Mirë bëre. Po ja, ta dredhim njëherë. >>

Nxjerr kutinë e duhanit dhe fillon të dredhi një cigare. Pres derisa mbaron dhe e ndez.

<< S'kam mësuar ndonjëherë të dredh cigare kështu.>>

<< E pse të mësonte zotrote, ç'a i duhej. Erdhe dhe i gjete fabrikat gati ti, Ds, Porti, si ti duash e ku ti duash. Pse të mësoje ti, i bëri xha Goni me shokë. Ke punuar gjë në hekurudha ti qën bir qëni? Ë,ë, ke punuar? >>

E di fare mirë përgjigjen por prit derisa unë i them që jo, nuk kam punuar as për ndërtimin e fabrikës së cigareve e as për ndërtimin e hekurudhës.

<< E pra, e gjete gati ti, se e bënë këto shpatulla, e ato atje që ti u prish lojën pa pikën e turpit. Pse të punonte zotrote...yyyyh, mikroborgjez. Shif këtu shif. >> Nxeht dhe shfleton librin me shpejtësi derisa gjen një foto në bardhë e zi të Enver Hoxhës. << E shef këtë? >>

<< E shof. >> përgjigjem unë me sinqeritet.

<< Po e di ti kush është ky more qerrata? >>

<< E di. >>

<< E di po s'e di mirë ama. >>

<< E di shumë mirë. Ne do fitojmë. >> them duke bërë dorën grusht e duke e çuar pranë kokës.

<< Këtë timin do fitoni, qoftë ne qoftë ju. Dëgjo këtu, mos u tall me mua ore. Mos më kujto...ore, isha komunist që 15 vjeç unë, o Bardhyl Nini. Kur luftonja unë zotrote i binte maces me lugë. >>

Këtë punën e maces me lugë s'e kam kuptuar kurrë por mendoj që nuk është dita e duhur për ta sqaruar, sidomos me xha Gonin.

<< Pa hë more zoti hetues. >> thotë mbasi qetësohet pak.

<< Dedektiv. >>

<< Makarish po hë? Pse vjen dhe më shqetëson kur luaj... kujton zotrote se jam i pa punë unë, se kaloj kohën kot e kam qejf të flas me personazhe të dyshimtë si puna jote. >>

<< Epo libri të pëlqeu libri ama. >>

<< Ah, libri më pëlqeu libri. Rrofsh. >> përgjigjet duke ndryshuar ton.

<< E pra. Se ka bredhur gjithë Tiranën lali jot për ta blerë. >>

<< Lali i sat'ëme. Më thuaj ça do. >>

<< Po ça dua o ça dua se po më nxeh tani. Erdha për të të takuar, pse, s'ka mundësi. Vijnë e të takojnë vetëm për çështje të rëndësishme ty? Kaq, më kishte marrë malli e thashë të të shikoj njëherë si je. >>

<< Mirë isha unë derisa erdhe ti e më tregove gurët. >>

<< Hë mo se s'bën burri për një dorë domino. Ti a je mirë? >>

<< Po mirë jam unë, pse, ça do kem unë? >>

<< Le që ti je komunist i vjetër, s'të gjen gjë ty. >>

<< Në gojë të ujkur ne hedhim valle o bir. >>

<< E di, e di. Prandaj na nderuat ju, se në vend që t'i binit ujkut e kishit mendjen për të hedhur valle. >>

<< Ore ti dashke muhabet më duket mua. >>

<< Jo jo xha Goni. Kisha për të bërë ca pyetje. >>

<< Po fol ore i shkretë. >>

Ndez një cigare dhe filloj të mendoj se sa mund ti tregoj për këtë çështje. Vendos që ti tregonte sa më pak që të jetë e mundur.

<< Kam një rast në duar dhe me sa duket, në një fare pikë kryqëzohet me Spaçin, edhe pse nuk e di akoma se si me saktësi. Doja të të pyesja ndonjë gjë për Spaçin. >>

<< Kryqëzohet? Si flet o malukat. Ça do me thënë kryqëzohet? Shqip o shqip, ha shqip ti? >>

<< Ha ha, edhe pi ndonjëhere. Kryqëzohet do me thënë që hyn Spaçi, takoj Spaçin. E erdha te ty? >>

<< Për Spaçin? Mua? >>

<< Ty, ty. Të ty kam ardhur. >>

<< Dakord. Çfarë do të dish? >>

<< Gjithçka. >>

<< Kemi bërë gabime në Spaç o bir. >>

Nëse ky është një pranim i gabimeve të komunizmit është i pari që dëgjoj nga goja e Gonit për atë periudhë.

<< E di xha Goni, por e di vetëm në teori. Ky është problemi. Që të gjithë flasin për Spaçin por askush nuk thotë asgjë. Ndaj erdha tek ty. >>

<< Spaçi ishte një burg në Burrel. Ishte më i tmerrshmi, ai që i mbante njerëzit zgjuar natën. Dhe jo vetëm të burgosurit, edhe rojet, mos harro. Shkurt muhabeti, Spaçi ishte ferr. >>

<< Shif xha Goni, una ca gjëra s'i kuptoj. Bëj sikur jam një fëmijë pesë vjeçar e ma shpjego shtruar. >>

<< Hë se pesë vjeçar je, s'bëj fare sikur je më i madh. >>

<< Mirë mirë. Them unë : burgu gjithmonë ferr është, kot si thonë burg. Ça kishte Spaçi më shumë?>>

<< Demokratë, profesora, shkrimarë si Visar Zhiti, hajdutë e vrasës, ish-politikanë të panevojshëm, këngëtar si Sherif Merdani...i gjeje të gjithë në Spaç. Kushtet ishin të këqija, as që bëhet fjalë...dhe nëse prekem, prekem sepse kam rrezikuar më shumë se një herë që të përfundoj vetë aty. Jo si roje, jo, si i burgosur. >>

<< Si ka mundësi? Ti?>>

<< Kam qënë komunist i oreve të para e të tjera e të tjera. Po po kush të pyeste more bir. Vinin të merrnin natën e të hipnin në furgon. Se do të pushkatonin direkt në ndonjë cep humnere, se do të të çonin me ndonjë burg a se do të të çonin në Spaç ti nuk e dije. >>

<< Këto gjëra i di, i dimë të gjithë...>>

<< Jo të gjithë jo, se kjo rinia e sotme s' di as të fshijë hundët po mos më trego mua. >>

<< Mirë mirë, lëre rininë se atë punë ka. Po s'më kishe thënë gjë ti mua që rrezikojë në komunizëm xha Goni. Epo po qe kështu mos ma mbro shumë atë sistemin tënd...>>

<< Unë nuk kisha frikë partinë Bardhyl, kisha frikë anëtarët e partisë. >>

<< Spaçin, Spaçin. Mos më dil nga tema tani. >>

<< E di se çfarë të thonin rojet kur shkoje në Spaç more bir? Sapo kaloje portën të prisnin kështu : Këtu i thonë Burrel, ku hyn edhe nuk del. Se nuk dilje vërtet, apo dilje vetëm me patkojntë nga djelli. Rolandi ka punuar ca kohë. Po po, ai Roland që sheh duke lozur domino. E di sa ka punuar? Tre ditë ka punuar, e nuk ka duruar dot më. Të çonin në Spaç për të parë se sa besnik ishe, e sa rezistojë. Burgjet e tjera s'ishin lule, po Spaçi ama ishte ferr. Tre ditë ka rezistuar Rolandi, e është burrë Rolandi, më dëgjo mua që e njoh. S'është nga këta palaçot si puna jote që ç'a thotë sot s'e thotë nesër, është burrë ai. Tre ditë, tre ditë. Bëri kërkesa transferimi e ja dhanë, Z-ti e di përse. Se nuk ta jepte njeri. Nejse, atij ja dhanë. Po që prej asaj ditë si halë në sy e kanë parë. Se ky ishte ai që s'kishte qëndruar në Spaç. Po mos e pyet, nuk tregon gjë. Njëherë i dehur më ka thënë që është ferr, e unë po ta them ashtu si ma ka thënë. Tha që nuk ishte burg ai, ishte kamp përqëndrimi gjerman. Që rojet ishin mizor. Që në Spaç...lëre fare, lëre. >>

<< Vazhdo...>>

<< E di për çfarë jetohej në Spaç bir? Për një copë qymyri. Qymyri u duhej të burgosurve për të gatuar ato pak gjëra që u vinin nga shtëpitë. E di si e merrje vesh nëse nëna jote apo babai kishte vdekur? E merrje vesh nëse nuk të vinin më pako. Asnjë fjalë, asnjë letër. Apo ta thoshin vetë rojet për të të shkatërruar psikologjikisht, po hajde e gjeje në ishte e vërtetë apo jo. E nëse të kishte divorcuar gruaja? Shih a vinin pakot. Por me ç'a do i gatuaje?. Edhe rojet kishin frikë, e nga frika ç'a bënin. Torturonin kot, pa ndonjë arsye. Në burg ishe, fajet i kishe pranuar se s'kishe si të mos i pranoje. As mund të rrëfeje e as të rrëfeshë. Po sa kanë vrarë more bir...kasapët e komunizmit ç'a s'kanë bërë në atë vend të mallkuar. Edhe grevat e urisë. Nuk hahej ushqimi, dihej ajo. Po jetonte e gjithë Shqipëria me racione, me anëtar të byrose e me anëtar të partisë, lëre më Spaçi. Grevat e urisë mbyteshin me gjak, kur kishin qejf ata. Kur s'kishin qejf nuk mbyteshin fare, i linin të vdisnin nga uria. Herët a vonë do ktheheshin në menci, dihej ajo. Do e hanin edhe atë ushqim të shpifur...lëmë aman, tamam sot duhej të ma kujtoje Spaçin.>>

Gati pendohem për pyetjen që i bëra. Dyshimet më të tmerrshme që kam për burgun dhe për klientin tim konfirmohen që të gjitha.

Përsëritës Gonin pa qejf dhe çohem. Përsëritës edhe shokët e tjerë që nuk ma varin, akoma të mërzhitur për lojën që u kam prishur.

<< Shef, je gati? >> ja bën Olti sapo futem në zyrë. Pastaj shtanget kur më sheh të trishtuar e të lodhur.

<< Çfare ka ndodhur? >>

Pi një gotë ujë dhe i tregoj mbi Përparimin. Ulem dhe kujtohem.

<< Për çfarë duhet të jem gati? >>

<< Pesë këngët popullore më të bastarduara nga versionet moderne-elektronike-haus-disko-e të tjera e të tjera.>>

<< Kjo është e lehtë. Duhet të provosh me diçka tjetër...>>

<< Mos të të duket edhe aq e lehtë. Ti thua : ku qëndron vështirsia? Ta shpjegoj menjëherë. Fakti që duhet të zgjedhësh vetëm pesë këngë, ndërkohë që ti do doje të thoje të paktën 10 apo 15. Ndaj s'është e lehtë fare... >>

Ka të drejtë, në fakt. Të thuash dhjetë apo pesëmbëdhjetë këngë të bukura që ndonjë këngëtar i pa frymezuar ka vendosur të masakrojë vetëm për të bërë emër është e thjeshtë : të gjitha versionet e fundit të muzikës sonë popullore janë të shëmtuara. Por ama t'i zgjedhësh një nga një sipas rendit të kërkuar është shumë e vështirë, duke qënë se janë njëra më kot se tjetra.

<< Ke të drejtë. Mund të të them njëzet apo tridhjet, por jo pesë. >>

<< E shef. >>

<< E shof e shof. Po nuk jam as në humor tani. >>

<< Ça ka? >>

<< Takova Gonin...>>

I tregoj pak për atë që folëm.

<< Si ishte me shëndet? >> pyet më në fund Olti.

<< Mirë ishte mirë, s'e gjen gjë atë. Është komunist i vjetër si puna jote ai...>>

<< O zoti Humor, mbylle more të shkretën, hape vetëm kur të kesh ndonjë gjë për të thënë.

>>

<< E kam një gjë për ta thënë. >>

<< Dakord. Thuaje vetëm po të jetë e rëndësishme. >>

<< Heem. E rëndësishme ë? Atëherë jo, s'kam gjë për të thënë. >>

<< Kurse unë kam. Është zyrtarisht radha jote për të rregulluar pak guzhinën.>>

<< Radha ime. Sa shpejt që vjen radha këto more Olto? >>

<< Epo dy veta jemi. >>

<< E drejtë. Dy veta jemi. Po jo tani se kam punë, kam vërtet punë...po qe se e rregullon ti edhe kësaj herë të jap kafe. >>

Po e tundoj.

<< Vetëm kafe? >>

<< Kafe – konjak për tre ditë. >>

Mendohet pak, vlerëson mbledh buzët dhe pastaj tund kokën në shenjë mohimi.

<< Edhe pse oferta jote është shumë bujare, unë...>>

<< Ti e pranon. Punë e bërë. >>

<< Una s'jam...>>

Kuptoj që donte të thoshte që nuk është Elvira por arrin të përmbahet. Mezi e kam kaluar ikjen e saj të fundit ndaj nuk do t'ma kujtojë, me shpresën që edhe unë ta kem harruar.

<< Çfarë nuk je? >> e pyes.

<< Unë nuk jam hetues, apo dedektiv siç e quan ti veten por ama ideja e telefonit ty s'të kishte ardhur për njëqind vjet. >>

<< Thua? >>

<< Po. >>

<< Njëqind vjet janë shumë. >> përgjigjem. << Për njëqind vjet edhe mund të më vinte. Për një vit ndoshta jo...por pastaj do e gjeja.>>

<< Posi jo. Më dëgjo mua : më përpara vdes vrasësi nga pleqëria, dhe pastaj të vjen ideja e telefonit. >>

<< Epo tani, unë nuk kam studjuar juridik si puna jote. >>

<< S'është punë juridiku Bardhyl, është punë zgjuarsie. >>

<< Si të duash. Dëgjo, mori në telefon njeri për mua. >>

<< Për ty? Posi jo, morri presidenti. >> thotë duke qeshur.

<< Çfarë donte? >>

<< Donte të dekoronte Trapi i Vitit. >>

<< Hëëm. Ndonjë tjetër? >>

<< Ministri i brendshëm. >>

<< Po ai çfarë donte? >>

<< Të të bënte urimet për çmimin Trapi i vitit >>

<< Ndonjë tjetër, që nuk bën pjesë në qeveri? >>

<< Jo, që nuk bëjnë pjesë në qeveri jo. >>

<< Shumë mirë. >>

<< Dëgjo këtu tani...më ler të mendoj pak me zë të lartë. >>

<< Bravo, shprehe talentin tënd Olto. >>

<< Më dëgjo e më korrigjo. >>

<< Të dëgjoj e të korrigjoj. >>

<< Tani.>> nis të flasi Olti duke vjedhur një cigare nga të miat e duke e ndezur me çakmakun tim. Duroj që më vjedh cigare po kur shoh që po tenton të fusi në xhep çakmakun tim e shoh pak me inat derisa ndryshon mendim dhe e lë mbi tavolinë. << Tani, po thoja. Një ditë ty të vjen një biletë stadiumi nga një tip që të fton për të parë Partizanin dhe të thotë që dikush do ta vrasë. >>

<< S'është tamam kështu, po vazhdo. >>

<< Ky tipi, që po quajmë Lulzim...>>

<< E ka quajtur nëna e tij Lulzim atë, s'ka nevojë ta quash ti. >>

<< Nëna? Nga e di ti, ndoshta e ka quajtur babai. Më ler aman...dëgjo e mos korrigjo. >>

<< Unë dëgjoj e nuk korrigjoj zoti avokat. >>

<< Ky tipi dhe miqtë e tij kanë punuar në Spaç. Të thotë që do të dijë se kush ka vrarë disa shokë të tij por ti ndjen që po gënjen. >>

<< Mirë deri këtu. >>

<< Po gënjen dhe të punëson sepse ka frikë për jetë e tij dhe jo sepse do drejtësi për shokët. Por këtë nuk ta thotë sepse...>>

<< Prit, freno pak me këto supozimet e tua. Këto gjëra ti nuk i di. Di vetëm që në një zyrë nuk rezulton që këta të kenë pasur hakmarrje. >>

<< Dakord, nuk kanë hakmarrje...>>

<< Rezulton që nuk kanë, po edhe mund të kenë. Vetëm sepse nuk rezulton në një zyrë të s'do të thotë që...>>

<< Dakord, e kuptoj çfarë do të thuash. Por ka diçka : që nëse kanë gjakmarrje, atëherë Lulzimi nuk duhet të këtë frikë, sepse nuk është i familjes. >>

<< As këtë nuk e di. Ndoshta është kushëri i largët me Markun a me ndonjë tjetër.>>

<< Mirë. Më thuaj se çfarë duhet të bëjmë tani. >>

<< Tani, dy gjëra duhen bërë. Të zbulojmë sa më shumë për viktimat dhe të takojmë përsëri Lulzimin. >>

<< Të zbulojmë the? Zbuloji ore vetë, je apo nuk je hetues? >>

<< Jam ore si nuk jam. Por përveç kësaj jam edhe ish-polic. Duhet të takoj Vasilin, desh harrova fare. >>

<< Nëse do mund të futemi në arkivat a policisë nga kompjuteri i Julianit.>>

<< Hëm. Do e kisha dashur me gjithë qejf por është kundër ligjit. >>

<< Si të duash. >> thotë pak i zhgënjyer. << E di e di, por jam shumë kurioz. >>

<< Kurioziteti vrau macen, e di. >>

<< E di, e di. >>

<< Dhe pastaj, arkivi zyrtar i policisë nuk mund të më thotë më shumë se sa mund të më thojë një polic i vërtetë. >>

<< Kë do takosh? >>

<< Vasilin. E njeh Vasilin? >>

<< Jo. >>

<<Është polic i mirë. Por më përpara duhet të gjej të gjitha lidhjet midis katër viktimave. >>
<< Epo punë të mbarë atëherë. >> thotë Olti duke u çuar.

<< Nga shkon? >>

<< Në zyrë, në zyrë, duhet të punoj se kam një proces të rëndësishëm...>>

<< Ma trego më vonë, tani kam punë. >> them duke u ulur në kolltuk e duke vënë gazetat e mëngjesit mbi gju.

<< Konkluzionet Olto. >> i them unë për ta ndërprere.

Nuk ka punuar shumë, ky rast nuk e lë rehat as atë. Është kthyer për të shqyrtuar përsëri dosjen Lulzim. Jemi ulur në zyrë, rreth një tavolinë dhe unë sapo i kam shpjeguar për të dytën herë gjithçka që më ka thënë xha Goni. Siç e e ka zakon ka filluar të dali nga muhabeti, të flasi për gjëra të tjera por mundohem ta ndërpres në kohë, gjë jo e thjeshtë kur flet me një avokat.

<< Do konkluzionet Bardhyl. Miqtë e klientit tënd kanë punuar në Spaç e dikujt kjo nuk i pëlqen. Kemi të bëjmë me dikë që është kthyer për t'u hakmarrë. >>

<< Dhe arrin të hakmerret duke vrarë miqtë e mikut tonë...më fal, miqtë e mikut tonë, mos do të thotë që po vret miqtë tane valle? >>

<< Jo, nuk besoj. >>

<<Shyqyr. Tani, Lulzimi ka lidhje me viktimat dhe dëshiron që të gjendet vrasësi. Na thërret neve. Herën e parë nuk na tregon gjithçka...>>

<< Ndoshta nuk kishte besim, donte të të shikonte se si punoje njëherë...>>

<< Ka mundësi. Herën e dytë ama na tregon më shumë. >>

<< Natyrisht, në fund të fundit po të paguan. Por ama herën e dytë ikën edhe me vrap, kush e di pse. S'ka rëndësi, të paktën kujtohet të të paguajë. >>

<< Materialist i poshtër, vetëm tek paratë e ke mendjen. >>

<< Komunist. >>

<< Ballist. >>

<< Fshatar, dhe revolucionar i këtij timit. >>

<< Avokat kot. >>

<< Dedektiv i dështuar. >>

<< I dështuar unë. S'kam lënë rast pa zgjidhur. >>

<< Normal. Ato raste që të sjellin ty mund ti zgjidhi edhe një fëmijë. >>

<< Si puna jote. >>

<< Po mo, si puna ime. Dëgjo, mbarove me karlliqët? >> pyet më në fund Olti.

<< Në fakt kisha edhe nja dy por po i ruaj për ndonjëherë tjetër, do ja them ndonjërit që është i aftë t'i kuptojë. >>

<< Të lumte. >>

Për pak kohë rime në qetësi.

<< A mund të t'i them se janë të bukura? >> e pyes pastaj.

<< Okej. >>

<< Ndonjëherë mendoj të bëj ndonjë duel zgjuarsie me ty por pastaj heq dorë. S'më duket e drejtë të sfidoj njerëz të paarmatosur! >>

Nuk qesh.

<< Po tjetra? >>

<< Hëm, prit se e harrova...prit se mu kujtua. Ah, po...jo, e harrova. >>

<< Mirë fare. Kjo e dyta më pëlqeu më shumë>>

Shfletoj gazetat e shikoj përsëri fotot e viktimave dhe artikujt më në mode apo librat që lexon borgjezia e Tiranës, të gjitha informacione që ndodhen në faqet e mbrapshta të atyre që ka

prerë Lulzimi. Oltin nuk e zë karrigja, lëviz, nis për të thënë diçka por pastaj mendohet më mirë, psherëtin.

<< Çfarë ke? >> e pyes duke mos e duruar më.

<< Kam merak për çunin e qeverisë. >>

<< Çuni i qeverisë Olto, ai biri i kurvës që e quajnë Klejdi është vrasës dhe përdhunues. Shpresoj që të jetë gjallë për të parë djellin katror. >>

<< Gjithashtu unë. >> thotë Olti.

<< Dhe batuta e djellit katror është imja, mos u mundo t'ma vjedhësh.>> shton mbas pak.

Kushdo qoftë mbas derës, troket dy herë lehtë dhe pastaj ndalet. Unë e Olti shikohemi në sy, të dy të habitur. Është gjë e rrallë që të na bëjnë vizitë, zyra jonë është e futur midis pallatesh e rrugësh pa dalje dhe është vështirë të lëvizësh nëse nuk i njeh mirë. Por edhe nëse e ke vizituar një herë, është përsëri e vështirë që ta rigjesh, sidomos në këtë lagje ku pallatet e lokale ndërtohen e prishen nga dita në ditë duke mos lënë pika riferimi. Është politika e re e kryetarit të bashkisë dhe qoftë unë e qoftë Olti jemi të kënaqur që punohet me një plan urbanistik, e sidomos që *ne* mund të punojmë pa u shqetësuar nga asnjëri. Bashkia punon, ndërtimi punon, policia e ndërtimit punon, fadromat punojnë, të gjithë punojnë për të na strehuar më mirë në strofkullën tonë.

Çohem me keqardhje për të hapur derën. Jam gati i sigurt që është klienti i cili më telefonon çdo javë sepse duhet të tërheqi fotografitë e gruas së tij që e tradhëton dhe mendoj që kushedi se ku janë ato foto tani, do më duhen orë të tëra që ti gjej por për fat të mirë gabohem. Është një burrë plak dhe i kërrusur, mbështetur në një bastun të konsumuar por shumë të bukur që më përshëndet e më pyet nëse jam hetuesi privat.

<< Jam unë. >> them. << Ju lutem, futuni. >>

Ka një fare dinjiteti në mënyrën se si ecën e se si shikon me habi e zbavitje zyrën tonë. Prezantohet me Oltin dhe ulemi.

<< Mirë se na erdhe. >> i thotë Olti. << Raki? E pi? >>

<< Që kur isha katërmëdhjetë vjeç. >> thotë i panjohuri. Simpatik, s'ke ça ti thuash. Olti largohet në dhomën tjetër. Unë mundohem që të dëgjoj se çfarë zhurmë po bën për të zbuluar se ku e mban rakinë që s'arrij ta gjej kurrë por mysafiri më prish planet.

<< Aleksandër ma thonë emrin. Kam një problem që besoj se ti mund të më zgjidhësh. >>

<< Pastjetër. >> përgjigjem duke u përqëndruar nga dhoma tjetër ku Olti hap e mbyll një dollap. Pastaj dëgjoj që sposton diçka, hap dritaren, mbyll derën – që të gjitha operacione të panevojshme që bën vetëm për të më ç'orientuar – dhe përfundimisht nuk arrij të kuptoj asgjë. Pas pak paraqitet me tre gota dhe mendoj që sikur ta shikonte Conja tani do e merrte në punë në lokalin e tij.

<< Gëzuar.>> thotë Aleksandri ndërsa përplasim gotat. Pi një gllënkë, ndalet për ta shijuar, pi një tjetër dhe kur flet e ka zërin më të qartë e më të fortë. << E mirë, e mirë dhe e fortë. >>

<< Ma bëjnë njerëzit e mi në fshat. >> thotë Olti.

<< Shumë, shumë e mirë. E dini sa vite kisha pa pirë raki? >>

Ngreme supet që ty dy.

<< Më shumë se 10 vjet. >>

E shohim që të dy me admirim.

<< Nejse. Faleminderit për pijen. Tani, una kam një problem të vogël e besoj se nëse ti je një hetues...edhe pse kjo është fjalë e shëmtuar, domethënë, mund të më ndihmosh. >>

<< Le të dëgjojmë. >>

<< Vij rrallë në Shqipëri, kthehem vetëm për punë të rëndësishme dhe jashtë nuk gjej dot një raki kaq të mirë. Biles nuk gjej dot raki fare. Për këtë arsye nuk pi më. >>

Heshtim që të tre duke menduar për këtë tragjedi personale të Aleksandrit. Pastaj Olti i ofron që ti mbushi përsëri gotën që ky ndërkohë ka tharë dhe kështu bën. Përfitoj nga kjo përzemërsi e shokut tim për të mbaruar edhe gotën që kam përpara dhe për ta mbushur përsëri duke parë me kënaqësi Oltin që më sheh sikur po i vjedh diçka. Nuk guxon të më qortojë në sy të mikut, jemi shtëpi e rregullt ne.

<< Ku jeton? >> e pyes unë.

<< Larg. >> përgjigjet Aleksandri, dhe unë nuk insistoj më.

<< Nuk kthehesh shpesh? >> pyet Olti.

<< Rrallë, shumë rrallë. Kam ikur në nxitim e sipër. Në fakt, nëse duhet të jem i sinqertë nuk më merr malli. >>

Heshtim.

<< Ti preferon më shumë hetues apo ndonjë fjalë tjetër? >> më pyet.

<< Hetues është ndoshta fjala më e shëmtuar në shqip. Jo për fjalën vetë por për kuptimin që ka pasur. >>

<< Shumë mirë. >> thotë Aleksandri, tamam sikur të ishim në një konkurs ku unë kam dhënë përgjigjen e saktë. Shoh Oltin. Edhe ai është pak i habitur, ndoshta për të njëjtën arsye.

<< Unë kam parë një Shqipëri që ju nuk e keni parë miqtë e mi. Sepse ti, sa vjeç je ti? >>

<< 35. >> gënjej unë. Jam pak më i vjetër.

<< Ti Olt? >>

<< 30, gati 30. >>

<< Nuk jeni shumë të vjetër në fund të fundit. >>

<< Po as shumë të rinj. >> thotë Olti.

<< Po, as shumë të rinj. Shpesh thonë që njeriu kur rritet bëhet më i zgjuar apo më i urtë. Nuk është e vërtetë. Unë kam kaluar 60 vjeç dhe jam njësoj ashtu siç isha kur kisha moshën tuaj. >>

E paskam humbur edhe këtë mundësi.

<< Je i sigurt për këtë gjë? >> pyet Olti, dhe e kuptoj se ku do dali.

<< Për çfarë? >>

<< Që nuk bëhesh më i zgjuar? >>

<< Më se i sigurt. >>

<< Shumë keq. Shumë shumë keq. >>

<< Përse? >>

<< Sepse kjo Sandër do të thotë që miku im këtu, hetuesi i famshëm Bardhyl Nini do vdesi kështu siç është. >>

Qeshin që të dy. Besoj se do bëhen një çift i mirë. Sandër? Pse Sandër, quhet Aleksandër? Nga na doli gjithë kjo miqësi e papritur? Sandri mund të marri vendin tim në këtë zyrë, të zgjidhi raste të rëndësishme e të bëhet shok i ngushtë i Oltit. Po bëhem xheloz vallë?

<< Jeni djem të mirë në fund të fundit. Edhe shumë simpatik. >> thotë Aleksandri. << Por jo, nuk ndodh gjë. Bëhesh vetëm më i ashpër e më i acaruar, siç thoni ju, të rinjtë. >>

<< Unë nuk them kurrë “i acaruar”. >> protestoj me zë të ulët.

<< S’është e vërtetë Sandër, ndonjëherë e thotë po mos ja vej re. Unë e them, rrallë po e them. >>

<< Sikur të kishim këtë fjalë në kohën time do e thonim edhe ne. Kishim më shumë arsye për t’u acaruar ne, se sa keni ju. Kishim gjëra që i njihni e për të cilat nuk dua të flas. >>

<< Si Spaçi. >> them unë, i influencuar nga ajo që kam dëgjuar gjithë këto ditë.

<<Po, si Spaçi. >> përsërit Aleksandri. << Që ju humbtë emri e u bëftë strofkull gjarpërinjsh! >>

<< Që i humbtë. >> përsërit Olti dhe zbrasim edhe njëherë gotat.

<< Mund t’ju tregoj një barcaletë nëse doni. Mbi rakinë. >> thotë Aleksandri.

Bëjmë shenjë me koke që po, zyra jonë njihet për tregime barcaletash të çdo lloji dhe nuk mund t’ja ndalojmë. Olti thotë që duhet të mbushim përsëri gotat. Pret derisa na i mbush që të treve dhe pastaj fillon.

<< Atëherë, është një anëtar i partisë që udhëton nga fshati në fshat, për të takuar anëtarë të tjerë të partisë edhe fshatarë. Darkë për darkë e pret një familje e re në një fshat të ri, dhe si shqiptarët, bukë e zemër, e mbajnë gjithmonë për darkë. Këtu fillojnë problemet. Fshatarët e kanë zemrën e bardhë, edhe pse mund të mos kenë bukë për të ngrënë apo qingj për të therur. Nejse, fillojnë dollitë. Këtë për babain, të të rrojë, këtë për xhaxhain, këtë për gjyshin, këtë për vëllain, të të rrojnë të gjithë. Thjesht muhabeti, kalon nja një javë xurxull ky shoku, se natë për natë dehet, se s'mund t'i refuzojë dollitë, do i fyente. Edhe nuk e bën dot punën, natyrisht. >>

Për të ndërë në lëkurën time pozitën e vështirë në të cilën ndodhet protagonist i barcaletës përgjysmoj gotën time. Nuk e di se përse por Aleksandri më pëlqen. E ndjej që rrezaton diçka pozitive. Ndërsa tregon e vështroj me kujdes duke u munduar të mos bje në sy.

<< Atëherë vendos që në fshatin tjetër nuk do dehet më. Dhe kur vjen mbrëmja e fillojnë të hanë i zoti i shtëpisë e pyet : Po ç'a ke ti more bir, prindër, fëmijë...? Atëherë, ky thotë : Jo, s'kam as nënë as baba as vëllezër, jam jetim. >>

Qeshim pak si të dehur. Por Aleksandri na bën me dorë që të ndalemi, pi, pastron buzët me mëngën e këmishës dhe vazhdon.

<< Atëherë i zoti i shtëpisë i thotë : Më vjen keq more çun... këtë dolli e kemi për Enverin, këtë për Partinë, këtë për Mehmetin, këtë për...>>

Qeshim fort. S'ka dyshim, jemi të dehur, sidomos unë që jam edhe me stomak bosh. Në një situatë normale nuk do kisha qeshur kaq shumë me një barcaletë që di.

<< Kështu ishin kohët atëherë more binj. Nuk guxojë të mos e ngrije dollinë për kasapët e këtij populli. >>

<< Ti duhet të takosh xha Gonin. >> them mendueshëm duke e ditur që do ishte një takim shumë qesharak.

<< Di unë një shumë të bukur. Mund ta tregoj? >> pyet Olti që nis pa pritur përgjigje. >> Është një hidraulik brënda në burg dhe e pyet shoku: Pse të futën në burg? Dhe ky thotë që ka folur kundër sistemit ndaj dhe e ka ngrënë. U shpjegon : Më thirrën për të rregulluar tubat tek ndërtesa e Parlamentit, sepse rridhnin. I pashë unë po tubat ishin copë copë, s'kishe çfarë t'u bëje. Kur më pyeti përgjegjësi se si po shkonte puna, i thashë : Dëgjo, aty në parlament nuk është punë tubash, aty duhet ndërruar komplet sistemi!>>

Është zyrtarë: Olti nuk di të tregojë barcaleta. Mbushim përsëri gotat. Aleksandri po shpjegon diçka po nuk dëgjoj më. Jam merak për Julianin. Kur pi bëhem sentimental. Nuk e di nëse Klejdi është zhdukur sepse i ati e ka fshehur, apo sepse...

<< Është ky tipi Aleksandër. >> i tregoj. << Ka vlarë! Por është çuni i një të rëndësishmi. Dhe si çun i qeverisë nuk preket. Më dëgjon? >>

<< Të dëgjoj. >>

<< Dhe unë i kam thënë: prano fajin tënd, ndryshe do ta kesh edhe më keq. Vërtet drejtësia ndoshta nuk do të preki, yt atë do korruptojë edhe dreqin po ama... Prej ca ditësh është zhdukur, nuk e di se çfarë ka bërë. Nuk e di nëse ka ikur, nëse fshihet. Por unë shpresoj që të këtë ikur, nuk dua që herët e vonë liqeni i Tiranës të na kthejë trupin e tij apo...ku e di unë. >>

<< Këtu nuk të lënë të bësh as punën tënde Sandër. Unë do e kisha dënuar. Jam betuar përpara burrash unë që do e dënoj. >>

<< Ti je më romantik se mua Olt. Harrova t'ju them që diçka ndryshon kur rritesh. Bëhesh cinik. Nuk ke më besim tek asgjë.>>

<< Unë do e fitoja atë proces. >>

<< Si mendoni zoti Aleksandër? >> e pyes unë.

<<Admiroj trimërinë dhe besimin e Oltit. Dhe shikomë në sy Olti...shikomë në sy. Të lumtë bir. Po nuk ka shpresa, me sa po kuptoj. E di si thonin partizanët? Thonin: derri do plumb. Kjo është filozofia jonë, kështu ka qënë gjithmonë. Kështu thoshte gjyshi im e gjyshi jot e gjyshi i tij...>>

<< Gjyshi i tij jo, ka qënë ballist. >> e ndërpres unë. << Një dolli për të gjithë nipërit, ballistësh apo partizanësh. >>

Jemi të dehur. Flasim për shumë gjëra të tjera që nuk i mbaj mend. Më duket se flasim edhe për futboll e ndoshta edhe për Spaçin. E pyes nëse Mustafa Gjinishi duhet të futet tek pesë herojntë më të mëdhenj shqiptarë. Më duket se thotë Po. Kur bje darka jemi akoma aty duke pirë e duke folur. Pyes Aleksandrin se për çfarë arsyeje ka nevojë për mua por s'e mbaj mend se çfarë më thotë. Pastaj çohet dhe na përshëndet. Na uron fat të mbarë dhe thotë që do takohemi shpejt. Unë ngrë supet, Olti i thotë që do jetë gjithmonë i mirëpritur. Nuk kam më fuqi, s'duhet të pi më me stomak bosh. Dëgjoj që Olti mbyll derën e jashtme dhe mbyll sytë për të rënë në një gjumë të thellë.

<< Çohu, Bardhyl, çohu.>>

Zëri i Oltit më vjen i largët. Hap sytë, është i përkulur mbi mua. Më dhemb koka dhe Olti më duket pa një formë të caktuar, ndryshon shpesh.

<< Ça ka? >> e pyes.

<< Më morrën në telefon. Komunikim urgjent nga Gjykata. Do vish? >>

<< Çfarë procesi? >>

<< Çfarë procesi po ndjek unë, me sa di ti? >>

<< Jam përgjumësh Olto, lëri këto. Ça procesi? >>

<< Mbi Klejdin pra. >>

<< Është sot? Po ja fut kot...>>

<< Sapo më telefonuan dhe më thanë që po ndodh diçka, duhet të paraqitem. Do vish apo jo? >>

Bje zilja e derës dhe shkon për ta hapur. Unë çohem ngadalë dhe dhoma më vjen rreth e rrotull. Arrij të kap kokën me të dyja duart dhe ta fiksoj në një vend. Dëgjoj zërin e Julianit në korridor. Çohem dhe me vuajtje arrij deri në banjo ku laj sytë.

<< Duhet të ikim. >> bërtet Olti.

Shikohem në pasqyrë dhe vë re që për fat të mirë paskam rënë për të fjetur me gjithë rroba.

<< Unë jam gati, ikim. Julo, mirë? >> them duke dalë. << Ju pres tek Conja. >>

<< Lere Conen po ...>> nis të thotë Olti por nuk e dëgjoj më.

Nuk mund të dal pa pirë kafe. Është një zakon i vjetër, pa kafe nuk arrij ta nis ditën mirë. Tashmë është bërë një drogë por nuk mund t'i bëj asgjë. Futem me shpejtësi tek bari i Cones dhe dera prej xhami përplasat shumë herë para se të ndalet.

<< Pse se plas pak më fort, ndoshta arrin ta thyesh? Xham është i shkreti, s'është çelik. >>

Mendoj të kthehem mbrapa e të provoj nëse është vërtet xham por pastaj kujtohem që nuk kam kohë.

<< Kafe Cone. >>

<< Prit. Se sheh që është plot. >>

<< Lëre se e bëj vetë. >>

Futem në banak ndërsa Conja servir dhe e përgatis vetë. Hedh edhe sheqer dhe në atë moment shikoj Oltin nga xhami që më përshëndet. Kuptoj që nuk kam kohë, kap një lugë dhe dal. Conja më shan e më thotë që kam harruar e gabimisht kam marrë dhe filxhanin me vete, i bërtas që do ja sjell më vonë dhe ai më shan përsëri. Duke marrë frymë me vështiresi arrij Oltin. Me një dore po përziej akoma kafën, me tjetrën arrij të nxjerr cigaret nga xhepi i xhaketës.

<< Më fal, mos të nxitova pak. >> thotë Olti.

<< Fjalë është ajo. Mirë Jul? >>

<< Mirë. >> përgjigjet Juli.

<< Ma mban pak? >>

I jap filxhanin dhe i them të ketë kujdes se mos i derdhet kafje. Ndez një cigare dhe rimarr filxhanin. Edhe dhimbja e kokës sikur është bërë më e dobët, është izolur vetëm në një pjesë të caktuar dhe nuk arrin që të më mposhti.

<< Ku fjetë mbrëme Olto? >>
 << Si thua ti. Kur të zënë divanin ku mund të flesh? >>
 << Në kolltuk. >>
 << Dhe po më dhembin të gjitha kockat prej fajit tënd. >>
 << Po ai...si e kishte emrin? >>
 << Aleksandri. >>
 << Po. Iku pastaj? Tha ndonjë gjë? >>
 << Jo, dmth po. >>
 << Ça dreqin është dmth Olto. Ça do me thënë? >>
 << Dmth është domethënë Bardhyl. Sandri tha që do kalojë ndonjë ditë tjetër kur të jemi më në formë. Tha edhe që rinia e sotme nuk di të pijë. >>
 << Ça ti bëj që isha pa darkë unë, pa do e kishit parë ju të dy. >>
 Njerëzit më shohin dhe qeshin të habitur ndërsa unë mundohem të mbaj kafën në ekuilibër.
 << Ça ka, s'ke parë ndonjëherë njeri që pi kafe? >> i bërtas dikujt por nuk arrij të dëgjoj përgjigjen.
 << Jo në rrugë. >> thotë Juliani.
 << S'mund të merrim një taksi? >> pyes unë. << Kështu kursenim edhe kohë. >>
 << E kam zakon që të eci para se të shkoj në një proces Bardhyl. Më ndihmon për të qartësuar idetë. Pastaj, ja ku jemi. >>
 << Jemi vonë? >>
 << Jo, s'jemi vonë. >>
 << Nëse mbytem duke pirë kafe do ma pagush Olto. >>
 << Mjafton të bësh pak kujdes. Pastaj, vetë erdhe.>>
 Mbaroj së piri dhe fus filxhanin në xhep.
 << Tip i çuditshëm ai Aleksandri, apo jo? >>
 << Po. Jam kurioz të di se çfarë donte. Po besoj se do vijë përsëri. >>
 << Po, them se po. Të paktën, kështu më tha kur e përcolla. >>
 << Nuk të tha asnjë gjë fare, se përse kishte nevojë? >>
 << Jo. Po tani më lër të mendohem pak, duhet të qartësoj idetë, të kuptoj se çfarë ka ndodhur. >>
 Ngre supet duke i thënë që nuk do flas më.

Kësaj here Mustafai arrin me një makinë personale, pa targat diplomatike të ministrisë ku me sa duket punon. Ndoshta telefonata anonime që ka bërë dikush, duke e akuzuar që përdor makinat e punës për motive personale ka funksionuar. Dakord, ai dikush jam unë. Nuk duroj dot që ai të lëvizë në Tiranë me lekët që i paguaj unë. Në fund të fundit është një punonjës imi, apo jo? Unë jam populli, unë e votoj, unë paguaj taksat që ai të kryejë punën e tij dhe duhet të kem të drejtën edhe ta pushoj. Të paktën, teorikisht është kështu, avokati e konfirmon.

Olti shikon orën dhe thotë që kemi të paktën njëzet minuta kohë përpara se të futemi. *Olti na ka prurë njëzet minuta para orarit të caktuar.* I rezistoj tentimit për t'ja futur me filxhan kokës vetëm sepse jam i përqëndruar tek buzëqeshja e Mustafait. Të arrij ti heq atë buzëqeshje idiote është bërë qëllimi i jetës time tani. Kam kaluar orë të tëra në të cilat bëja sikur mendoja për gjëra të rëndësishme por qëllimi është thjesht eliminimi i asaj qeshje. Jam konsultuar edhe me Oltin por ai thotë që Muçi – siç e thërrasim ne me dashuri – duhet të ketë bërë një operacion plastik për të pasur atë buzëqeshje gjithmonë dhe do e bëjë edhe kur të shohi Klejdin mbas hekurave.

Po filloj të dyshoj që ka të drejtë.

Por sot është ndryshe. Nuk ka atë buzëqeshjen prej trapi, prej fëmije të cilit po i japin një akullore. Duket më shumë si një buzëqeshje e keqe, e tipit Prisni se j'ua tregoj unë. Na sheh me

përçmim kur na kalon anash dhe nuk na përshëndet. Klejdi nuk është. E ndjekin Bisha dhe Gjarpëri që bëjnë sikur nuk na shohin fare edhe pse unë i përshëndes me dashamirësi.

<< Kam frikë se po ndodh diçka e keqe Olto. >>

<< Pse? >>

<< Nuk e di. Por kam përshtypjen që po zjen diçka. >>

Olti ngre supet.

<< Përse nuk futesh të shikosh se çfarë po ndodh? >>

<< Duhet të pres kur të ma komunikojnë vetë. >>

<< E di që të pëlqejnë rregullat, po më dëgjo mua, provo njëherë...>>

Futet dhe del për pak minuta. Është nxirë në fytyrë dhe mezi flet.

<< Na kanë ndërruar gjykatësin. >>

<< Çfarë do të thotë kjo? >>

<< Do të thotë që...varet se si e sheh. Nga një anë s'do të thotë asnjëgjë. Ndodh shpesh. Njëra palë mund ta akuzojë për arsye nga më të ndryshmet. Është një praktikë që përdorim shpesh, qoftë kur kemi dyshime reale, e qoftë për të vonuar procesin. Por...>>

<< Çfarë? >>

<< Nuk është se avokati i tyre ka kërkuar ndërrimin e gjykatësit për ndonjë arsye. Thjesht e kanë transferuar jashtë Tiranës. >>

<< Ishte brënda Muçi? >> e pyes unë.

<< Po, aty e ke. Po mos shko...>>

Nuk e dëgjoj sepse tashmë jam brënda. Është një korridor i gjatë dhe në funksion të tij shoh Muçin, avokatin e tyre dhe dy miqtë e mi të mirë, Bishën e Gjarpërin. Po qeshin. Shikoj edhe një njeri tjetër që s'kam parë kurrë. Është i veshur me atë uniformën e çuditshme si pinguin. Afrohem me shpejtësi. Bisha dhe Gjarpëri më dalin përpara dhe thonë diçka për të më ndalur por nuk i dëgjoj. I shtyj dhe hap rrugën deri tek Mustafai. Me sa duket dikush po tregonte një barcaletë të bukur sepse po qeshin akoma. Pastaj më shikojnë dhe ndalen.

<< E ke bërë ti, e di. >>

<< Nuk e kam idenë se për çfarë po flet. >> përgjigjet Mustafai.

<< Ju lutem zotëri...>> thotë Pinguini.

<< E di shumë mirë. Dëgjome tani. Nuk mund ta bësh këtë. E di që e ke bërë ti edhe pse ndoshta nuk do e provojmë kurrë. Por unë e di, ju e dini. >>

<< Mos j'u përgjigj. >> këshillon avokati. << Lere të shfryhet e të iki. >>

<< Po ti paguhesh me fjalë? Apo me këshilla?>> interesohem unë.

<< Ju, mos u zini. Ti zotëri çfarë dëshiron? >> pyet Mustafai. Tani është serioz.

<< Doja vetëm të të hiqja atë buzëqeshje idiote. >> i bërtas dhe largohem.

Dal akoma me nerva. Ndjenja që provoj gjithë është ajo që Mustafai ka lëvizur gurët në mënyrë të tillë që të mbrojë çunin e tij. Dhe kam frikë që tamam ai pinguini që po qeshte me Muçin është gjykatësi jonë i ardhshëm.

Kemi nevojë që të flasim dhe Olti propozon që të ulemi në ndonjë lokal aty afër. Jemi duke dalë kur shoh makinën e Mustafait. Është një makinë moderne, ndoshta prodhim i 2005-ës apo i 2006-s.

<< Një sekond, dua të shoh pak targon e makinës. >> u them. << Ecni para se erdha. >>

I shikoj që nisen dhe i afrohem makinës së Mustafait. Fus dorën në xhep dhe gjej filxhanin. Kërkoj akoma dhe nxjerr lugën. E fiksoj poshtë xhamit të pasagjerit të parë dhe e tërheq deri në fund duke bërë një gërvishtje të bukur e të drejtë që përshkon gjithë makinën. Ndalem një sekond dhe e shoh me kënaqësi : kam dorë piktori, nuk gabohej profesori im në gjimnaz.

Mendothem pak dhe pastaj vendos që për korrektesë duhet të bëj të njëjtin operacion edhe nga ana tjetër e makinës. S'e kërkoj unë, kështu e do simetria. Për të mos ja prishur simetrisë gërvisht edhe anën e shoferit dhe pastaj e vështroj i kënaqur. Punë e mirë, s'ke ç'ti thuash.

Kam akoma lugën në dorë dhe në cep është bërë pis me ngjyrën blu të makinës.

<< Bravo kolege. >> i them. << Ke bërë punë të mirë. Conja duhet të jetë krenar për ty. >>

Kënaqem nga mendimi që sot kam arritur t'i heq buzëqeshjen një herë Muçit, dhe ndoshta do ja heq për herë të dytë. Nxjerr bllokun tim, heq një copë letër dhe i shkruaj dy rreshta që ja lë tek makina. Pastaj iki dhe arrij Oltin e Julin.

Ulemi në një lokal afër dhe askush nuk ka dëshirë që të flasi. Disutojmë për gjëra kot, Olti thotë që ka akoma shumë, shumë shpresa, por e ndjej që nuk e beson as ai vetë. Mendothem të deshifroj se çfarë po mendon vërtet por nuk arrij. Është i zhgënjyer, e di. Dhe edhe ai, ashtu si mua, mendon që këtë e kemi dhuratë nga Muçi.

Olti mundohet të qetësoji Julin, i thotë të mos ketë frikë sepse për të nuk ndërron asgjë. Pastaj Juli ikën duke thënë që do takohemi këto ditë. Ngelemi vetëm unë me Oltin.

I tregoj për gërvishtjen e makinës dhe për letrën që u kam lënë tek pastruesja e xhamave. Ai më thotë që jam trap. Unë i them që me shumë mundësi ka të drejtë.

<< Ka mbaruar, apo jo? >> e pyes më në fund.

<< Nuk ka mbaruar asnjëgjë Bardhyl, mos u bëj si kalama edhe ti. Thjesht kanë transferuar një gjykatës. Nuk do të thotë asnjëgjë, gjykatësit vijnë e ikin si të fortit e lagjeve. >>

<< Por unë e di që e ka bërë Muçi. Ti e di, Juliani e di. Përse duhet të bëjmë sikur është një gjë normale? >>

<< Sepse nuk dimë asgjë. >>

<< Sepse ti nuk e pe Muçin duke qeshur me një pinguin. >>

<< Me ç'ore? >>

<< Me një pinguin. >>

<< Çfarë drejtin janë pinguinët Bardhyl? >>

<< Pinguinët janë kafshë që rrinë në Polin e Veriut Olto. Apo në Polin e Jugut, s'e mbaj mend mirë. Ndoshta tek të dy Polet. Ndonjë stilist ka menduar që të veshi gjykatësit me të njëjtin kostum që kanë pinguinët. >>

<< Muçi po qeshte me një pinguin? >>

<< Po. Dhe vë bast që është gjykatësi jonë i ardhshëm. >>

<< Janë akuza shumë të rënda. >>

<< Punë e madhe. Është e vërteta. >>

<< Do e shohim në udiencën tjetër. Nëse është e vërtetë mund të kërkoj që ta heqin, mund të...>>

<< Ti nuk e kupton apo nuk do ta kuptosh që nuk mund ta fitosh këtë rast. >>

<< Unë do e fitoj këtë rast sepse duhet ta fitoj. >> bërtet Olti. Shumë klientë të tjerë kthejnë kokën nga në. << Ç'ka karin shifni ju? Unë do e fitoj këtë rast sepse nuk mund ta humbas. Po më nxeh kot. Do e fitoj prokuratori, nëse ka edhe pak drejtësi në këtë vend. Dhe ka, ka akoma. >>

<< Po prokuratori a mund të ndërrohet? >> e pyes unë.

<< Po, teorikisht po. >>

<< Atëherë lëre fare. >>

<< Unë nuk do lej asnjëgjë. Unë do vazhdoj këtë proces vetëm dhe do e fitoj. Dhe nëse është e nevojshme do të mbroj edhe ty trap që lë mesazhe kërcënuese. >>

Kthe çunin dhe gjykatësin në vend, nuk i dihet... Kjo është vetëm një këshillë nga një shok i mirë, thotë mesazhi që i kam lënë në makinë.

Ndoshta e ka parë atë ditë, ndoshta jo. Currili është në humor të mirë për të menduar gjëra si këto. Vërtitet nëpër Tiranë me dy rreshta në mend.

*Pres një shenjë e pres një dritë,
pres me vjet e pres me ditë.*

Sa herë ua ka recituar nxënësve të tij kur ishte akoma një mësues, sa herë u ka folur për dashurinë e për hakmarrjen e Nolit? Por Noli ishte katolik dhe hakmarrjen e tij nuk e kreu dot kurrë. Edhe Currili ishte katolik, atëherë kur lejohej akoma që të kishe një fe. Tani nuk është më. Tani është vetëm dikush që dëshiron të hakmerret. Ka pritur shenjën, ka pritur ditën, ashtu si Noli. Tani dita ka ardhur e ka ikur. Mungon edhe pak, vërtet pak. Edhe ca ditë dhe do lëri këtë vend. Mezi po pret. Gati ka mbaruar punë dhe e di që mbasi të iki nuk do kthehet më. Nuk ka asgjë më për të në këtë vend. Kishte hakmarrje por tani e morri edhe atë. Ose më mirë, akoma jo por së shpejti, oh, së shpejti...

Edhe tre ditë. Është e mërkurë. Avioni niset të shtunën mbasdite. Dhe pastaj...oh. E ka bërë detyrën e tij. S'ka mbaruar akoma por shokët mund të jenë të qetë. Ai mund të jetë i qetë. Ka pasur premtime për të mbajtur dhe i ka mbajtur. Është i kënaqur. Nuk ka provuar kënaqësi kur ka vlarë, por mbasi ka vlarë po. Ka kryer detyrën e tij dhe nuk e detyronte asnjëri. Është krenar Currili, është i kënaqur. Policia nuk ka asnjë pistë, e di shumë mirë. Dhe kur ata të marrin vesh se çfarë ka ndodhur ai do jetë larg dhe nuk do kthehet më.

Edhe pak ditë dhe do jetë shtunë. Edhe pak ditë. Edhe një njeri. Edhe Lulzimi. Pastaj boll më. Por Lulzimin e ka humbur. Do e gjejë, nuk është problem. Ka mjaft kontakte në këtë qytet, ka numra telefoni të miqsh të besuar që mund të marrin në rast nevojë. Shpresonte që të mos u drejtohej atyre, njerëzit që takon janë gjurmë që lë dhe që dikush mund të përdori për të arritur tek ti, por kësaj herë mund ta bëjë. Ku është problemi? Në xhep ka biletën, edhe pak edhe do iki.

Mund të mundohet që ta gjejë vetë, natyrisht. Bashkim Hoxha i ka treguar se ku banon Lulzimi, se ku ha e ku punon. I ka treguar të gjithë gjërat që i duhen. Nëse e ka njohur atë ditë në stadium është pak më e komplikuar. Por nuk beson që ta ketë njohur, Currili ka ndryshuar shumë. Jo, nuk ka mundësi që ta ketë njohur, nuk e ka njohur as Përparimi. Edhe sikur të jetë kështu ama, çfarë mund të bëjë? Nuk mund të fshihet për shumë kohë. Herët a vonë do kthehet në shtëpi. Dhe ai do e presi aty. Ka të mërkurën, ka të enjten, ka të premten dhe ka të shtunën paradite. Ka kohë sa të duash. Pastaj, ka Objektivin në xhep. Objekti i jep forcë. Objekti është kujtimi, është forca për të mbyllur këtë çështje kur e ndjen që energjitë po e braktisin.

Fut dorën në xhep dhe ndjen Objektivin. Është aty, është akoma aty. Ngre sytë ngadalë për të parë nëse po e shikon njeri. Jo, askush. Në fund të fundit është në bibliotekën kombëtare, askush nuk do t'ja dijë për të. Është vetëm njëri nga pensionistët e shumtë që konsultojnë gazeta falas. S'ka pse të dyshojnë tek ai. Ul kokën mbi gazetë dhe lexon zhvillimet e fundit. Politikë, spektakël, të gjitha gjëra pa interes. Biletat për ndeshjet e kombëtares kushtojnë shumë. Federata nuk jep përgjigje. Dhe pastaj, në një nga faqet e fundit...

Papritmas ndihet keq.

Mbas shumë javësh një klient kujtohet të vijë për të tërhequr fotografitë e gruas së tij. Ja jap me një fare keqardhje për fakin që kam zbuluar që ajo shkon me dikë tjetër. Kur shikon fotografitë është një moment i rëndë dhe mendoj që do pezmatohet, do e braktisin forcat dhe do zhytet në kolltuk për të marrë veten. Ndoshta do thotë Hajde lal të shkojmë të pijmë një gotë, se kështu paska qënë jeta, njeriu mundohet, krijon një familje pastaj etj etj! Unë do shkoj e do pi me gjithë qejf, ta mbys hidhërimin e tij në alkool. Për çudi nuk bën asgjë nga këto. Kërcen i gëzuar dhe më thotë që ka vite që kërkon prova për t'u ndarë nga ajo buçe. Më lë një bakshish të majmë dhe ikën i gëzuar, kësaj herë duke ecur normalisht e jo duke kërcyer.

Olti ankohet sepse nuk i kam treguar fotografitë e për nja dy tre ditë më flet duke përdorur vetëm zanore, tip “O – U – E – Y”.

Kufizon përdorimin e bashkëtingëlloreve duke përdorur vetëm tre : t,r dhe p.

Takohemi tek Conja dhe unë i kthej filxhanin duke e falenderuar për kafën. Lugën mendoj që ta mbaj si kujtim po pastaj heq dorë. Conja më thotë që nëse guxoj të futem përsëri tek banaku i tij do më shpalli person i padëshirueshëm për lokalin e tij. Kur i jap lugën dhe e sheh se si është katandisur më thotë që mund ta mbaj, duke ja paguar natyrisht. Unë i them që nuk do ja paguaj duke qënë se më ka dhënë një lugë të dobët që shtrembërohet me një të gërvishtur të vogël. Ai thotë që s’ma ka dhënë, e kam marrë vetë. Zihemi për orë të tëra për këtë çështje dhe për fat të keq qëllon në periudhën kur Olti është i nevrikosur me mua për punën e fotografive ndaj mban anën e Cones. Më kërkon 100 lek për një lugë dhe mbas tre ditësh rezistencë heroike dorëzohem. Bëj një përpjekje të fundit duke i thënë që nëse më bën këtë aksidentalisht unë mund të thyej ndonjë filxhan a gotë por kur fillon të radhisi incidentet që mund të ndodhin me kafën apo ujën tim nën banak ndërsa e përgatit – mund të bijnë qime, ujë i gazuar, qumësht i prishur, uiski që prodhon ai vetë – dorëzohem përfundimisht.

Adoloshentët braktisin lokalin e Cones. Si trashëgim na lënë shumë tavolina me gërvishtje te tipit *Elsa ma thith fort, Përgjithmonë Mirela love Ilir, 2Pac-3Shum, Më telefono kur tlexosh nga Xheni, Elsa ma thith akoma më fort.*

Kjo Elsa qënka talent i paparë me sa duket.

Conja më akuzon duke thënë që i kam kërcënuar, që unë u paskam këshilluar të largohen duke qënë se ky lokal mbahet nën vëzhgim nga policia për papastërti të mëdhaja në banak por në fund të fundit edhe ai është i gëzuar që pushtimi i kalamajve ka mbaruar. Ikin pa lënë asnjë nëndetëse.

Olti nisat për nja tre ditë pushime në Sarandë së bashku me të dashuren e tij të re. Më pëlqen, është një vajzë e mirë dhe simpatike. Unë i them që është trap që shkon aq larg, kur praktikisht duhet një ditë për të vajtur e një për të ardhur. Ai thotë që do të shkojë pikërisht në Sarandë për tu treguar se si tingëllon gjuha shqipe dhe se si duke e praktikuar këtë të fundit mundet edhe të mos ta harrosh.

Më lë vetëm nja tre ditë por të paktën ndërkohe arrij të zgjidh një rast tjetër, nëse rast mund të quhet. Më telefonon një prind i shqetësuar për vajzën e tij 17 vjeçare që ka ikur nga shtëpia me të dashurin dhe tani fshihet në shtëpinë e këtij të fundit. Për fat të keq mbas një paradite punë zbuloj që i dashuri është një tutor dhe shtëpia e këtij një shtëpi publike, detaje që ai do ketë harruar t’i thojë. Paraqitem si klient dhe marr vajzën. Është e droguar dhe nuk kupton asgjë. Ndërsa bëj për të dalë i dashuri i saj më bllokton së bashku me dy shok dhe më pyet se çfarë drejtin po bëj. Për të qënë më i qartë ndërsa flet nxjerr edhe një thikë nga ato që quajnë “flutur”. Bllofoj duke thënë që jam i vëllai dhe po më presin shumë miq jashtë por nuk e hanë dhe shajnë edhe partnerin tim që s’është jashtë. Hap fluturën, unë pres, e shoh ndërsa luan duke pritur që të presi ndonjë gisht por nuk ndodh. Atëherë me një të djathtë milimetrike i thyej hundën. Ndërsa dy të tjerët shtangin nga çudia, përfitoj. Njërit i gjuaj me shkëlme mes këmbëve, tjetrit përsëri me grusht hundë-bark-hundë me të djathtë – të majtë – të djathtë. Për pak sekonda janë të gjithë përtokë dhe shkon edhe më mirë se sa e mendoja. E di që duhet ta evitoja këtë takim por është moment i vështirë për të ruajtur vetëkontrollin. Jam gati duke dalë kur nga dysHEMEJA një fytyrë e gjakosur më premtton që do më vrasë e do më presi e do më bëjë shumë gjëra, mua edhe kolegut tim. Ndërroj ide dhe nuk dal. Duke e ditur që nuk do kem më një rast të tillë përfitoj dhe i jap disa shkelma të dashurit ndërsa ky është akoma përtokë. Për çudi nuk kërcënon më.

Le shtëpinë një minutë përpara se të hyjë Vasili me njerëzit e tij. Përfundojnë të gjithë në pranga ndërsa vajza kthehet në shtëpi duke qarë. Në fakt përpara se të kthehet në shtëpi i ati e mohon dhe betohet që nuk do e marrë më, kështu që kalon dy ditë tek ne, në zyrën tonë. Kjo gjë bëhet pak si problem duke qënë se vajza merr përsipër që të pastrojë shtëpinë duke injoruar protestën time. Për më keq më duket se po dashurohet me mua. Është vetëm një fëmijë dhe mundohem ta trajtoj si baba por situata bëhet e padurueshme. Pastaj për fat Olti kthehet tamam në

kohë, e zë dhimbja e kokës nga gjithë ajo pastërti dhe kur shikon që vajza i ka rregulluar zyrën duke ndërruar vendet e të gjitha dosjeve ndërhyr dhe pajton familjen e ndarë. Më në fund e heqim qafe. Por, dreqi ta marrë, kur e shoh duke ikur më thyhet zemra. Është larë, është qethur dhe është veshur me rroba normale. Por unë e kujtoj akoma ashtu siç e pashë ditën e parë në atë shtëpi: të veshur si një lavirë dhe të droguar. Dhe është vetëm 17 vjeç, jo njëzet a katër apo pesë, vetëm 17.

Elvira kthehet dhe ikën përsëri. Një mbrëmje shkoj në shtëpi e gjej aty. Kujtohem që ka akoma kopjen e çelësave. Flasim pak për historinë tonë, ajo thotë që unë nuk e kuptoj, që nuk jam gati ti jap atë që për të cilën ka nevojë në jetë, që nuk kam siguri, që nuk kam ambicje, që nuk kam projekte për të ardhmen, që nuk e ndjen që unë e dua, që nuk kam kurajo të mjaftueshme për të ndërmarrë një hap të rëndësishëm në jetën time. Qan dhe pastaj ikën. Unë dehem dhe pastaj fle. Ndoshta s'kam shumë gjëra në jetë, si ambicje e projekte por kam gjithmonë gjumë.

Tirana fiton kampionatin dhe më në fund provoj kënaqësinë që të shkoj në stadium pa Lulzim. Gati e kisha harruar këtë privilegj. Për fat të keq më qepet Olti dhe ai është tifoz i Vllaznisë. Fillon të flasi për ndeshje të shitura e gjëra kështu por ja mbyll gojën së bashku me stadiumin Qemal Stafa kur bërtasim "Kampion, kampion". Conja është tifoz i Dinamos, kështu që konsumoj hakmarrjen dalë-ngadalë kundër të dyve në ditët që vijnë.

Dhe pastaj, vdes Lulzimi.

<< Ti Olt mendon se unë jam njeri pa ambicje? >>

<< Po. >>

<< Pa projekte? >>

<< Projekti më i madh që ke bërë këto vitet e fundit është vajtja dhe ardhja nga Conja. >>

<< Pa kurajo për të marrë vendime që të më ndryshojnë jetën? >>

<< Natyrisht. >>

<< Po ti e ndjen që unë nuk të dua? >>

<< Jo. Unë e ndjej që ti më do. Ka kaluar gjë Elvira kështu? >>

<< Po. >>

<< Dhe ti si trap që je e le të ikte? >>

<< Iku vetë, unë nuk bëra gjë. >>

<< Po nuk e ndale? >>

<< Jo, nuk e ndala. Dëshironte të ikte, unë sigurisht që nuk i them...>>

<< S'donte të ikte. Donte që ti ti thoje Mos ik, rri, të kam xhan. >>

<< Po, po, edhe ta çoja në kishë mundësisht. Nuk jemi të gjithë mjeshtra fjalësh si ti Olto.

>>

<< Po të paktën...>>

<< Problemi është këtu Olto: njerëzit kur martohen ose shëndoshen ose dobësohen. Unë kam ngelur normal sepse nuk jam martuar dhe dua të vazhdoj kështu. >>

<< Mendoja se bëje aerobinë e mëngjesit së bashku me televizorin. >>

<< Jo, e bëj me radion, po duke mos i parë se si lëvizin rri ulur duke pirë cigare dhe u jap vetëm mbështetje morale. >>

<< E di që funerali jot do jetë shumë i trishtueshëm? >>

<< S'kam dëgjuar ndonjëherë për ndonjë funeral të gëzuar. >>

<< Po, po i joti do jetë edhe më keq sepse s'do ketë njeri fare. >>

<< Po ti do vish? >>

<< Nuk e di, ndoshta kam punë. >>

<< Ofendohem po qe se nuk vjen. >>

Është një e shtunë paradite, mëngjesi i parë i lirisë sonë të re dhe po themi të gjitha batutat që kemi menduar këto tre ditë që ai nuk ka qënë. Në fakt Olti sot ka ardhur për të punuar por mbasi

i ka hedhur një sy zyrës nuk ka gjetur asnjë dokument aty ku duhet ta gjente dhe ka hequr dorë sa për sot. Jemi ulur në guzhinë, lexojmë gazetat dhe pimë kafe.

<< Po si të erdhi ndërmend që e le në zyrën time? >>

<< U fut vetë. Pa që ishte e ç'rregullt dhe morri përsipër të...>>

<< Po zyrën tënde s'e rregullonte dot? >>

<< Më tha: do rregulloj njërën, ose tënden ose të shokut tënd. Tani çfarë të bëja unë? Hë, si thua ti? S'mund ti thoja që të rregullonte timen, mendoj për shokët unë...>>

<< Por ishte vajzë e mirë në fund të fundit. >>

<< Po. Ishte vërtet vajzë e mirë. >>

<< Si filloi kjo histori? >>

<< Cila? >>

<< Kjo pra. >>

<< S'mbahen dy kunguj në një sqëtull Olto. Ose shkon në Sarandë, ose më ndihmon këtu...>>

<< Do ma tregosh apo jo? >>

<< Është histori e gjatë, po dëgjo, më duket gjë me edukatë nëse të informoj që kemi edhe një tjetër armik të betuar. >>

<< Tjetër? >> pyet Olti me mosbesim.

<< Tjetër. >>

<< Po kë kështu? >>

<< Të dashurin e vajzës. Domethënë, të dashur i thënçin.>>

<< Po si ndodhi? >>

<< Po ja. Unë u futa për ta marrë dhe më bllokuan rrugën pesë veta. >>

<< Nuk ishin tre dje? >>

<< E mirë më tre. Njëri më kërcënoi për vdekje. Mua edhe ty. >>

<< Po mua pse more vëlla, ku më njihte mua ai? >>

<< I thashë që nuk është kolegu im këtu, është jashtë, ndryshe do e kishte punën akoma më keq. Sepse ti po prisje jashtë, gjoja. Bllof natyrisht, kur mendoja se mund ta merrja vajzën me konsensus. Pastaj ai më tha: Do të vras ty edhe atë homon që është jashtë. Kaq tha, kaq të them. >>

<< Dhe ti thua që e ka pasur për mua? >>

<< Hapen llafet Olto, millet hesapi. Tani, s'më tha emër mbiemër tamam por dukej që me ty e kishte. >>

<< Po tallesh? >>

<< S'po tallem. >>

<< S'po tallesh? >>

<< S'po tallem. Nga përshkrimi dukeshe tamam ti. >>

<< Hë mo lëre humorin tani. Dhe çfarë bëre pastaj? >>

<< Unë...e vrava. >>

<< Ti e vrave? >> bërtet Olti duke u hedhur nga karrigja.

<< Jo, nuk e vrava...por doja ta vrisja ama. >>

<< Po nuk a vrave, apo jo? >>

<< Jo, po bëja shaka. Sidoqoftë, po qe se takon në rrugë ndonjërin me pak dhëmb dhe me sy të nxirë akoma është armiku jot dhe ki kujdes. Po... tu bë qejfi ë kur thashë që e vrava, doje të më kishe si klient? >>

<< Unë ty do të mbroja me gjithë qejf. >> bërtet Olti, akoma në këmbë. << Dhe biles do të mbroja aq mirë saqë nuk do përfundoje në burg edhe sikur ta kishe vrarë vërtet. Dhe e di përse? >>

<< E di. >> përgjigjem duke qeshur nga kënaqësia e madhe që provoj duke i prishur batutën Oltit. << Do thojë që nuk isha i aftë të mendoja e të veproja. Thuaj të vërtetën, të prisha batutën? >>

<< S'ishte batutë, ishte e vërteta... trap. >>

Shfleton gazetat ndërsa unë mendoj mbi misteret e familjes dhe të trapave. Pastaj shtanget.

<< Lulzimi. >>

<< Çfarë? >>

Nuk përgjigjet dhe më kalon gazetën. Lexoj që

Nuk ka shpëtim, edhe Lulzimi e ka kuptuar tashmë. Nuk guxon të eci pa e kthyer kokën mbrapa. Currili e ndjek, Currili do e ndjek deri në ferr. Currili nuk fal sepse ai Currilin nuk e ka falur. Nuk mund t'i shpëtosh Currilit, nuk i ka shpëtuar asnjëri deri tani.

Nuk guxon të shkojë në shtëpi. Arrin të dali nga stadiumi dhe është i sigurt që nuk e ka ndjekur, por ka frikë. Fakti që nuk e ka ndjekur tregon që nuk ka nevojë ta ndjek sepse e di shumë mirë se ku mund ta gjejë? Jo, por në atë moment Lulzimi ka frikë. Ka shumë frikë. Ajo fytyrë në stadium, ai sensacion.

Nuk e ka njohur menjëherë. E ka parë dhe, ndërsa hetuesi afër tij përrallistë e bënte humor, është munduar të kujtohet se kush është ai njeri. Ja njeh tiparet, e di që e ka takuar më përpara por nuk arrin ti japi një emër e një mbiemër. Por e ka kuptuar që e keqja vjen nga ajo fytyrë, është ai që e ndjek. Nuk e di se kush është. Kujtohu Lulzim, kujtohu. Kujtohet. Ku e ka takuar? Në ushtri? Jo, jo në ushtri. Kur bënte shërbim në Shkodër? Jo, as atje. Në radhët e Partisë, ndonjë anëtar i parëndësishëm? Jo, jo, gjithçka është gabim. Nuk është asnjë nga këta. Është një tjetër, është një njeri i vdekur që është ringjallur. E ka takuar, po natyrisht, e ka takuar në Spaç. Dhe e ka varrosur, e ka vlarë vetë. Por nuk ka mundësi. Jo, nuk e ka takuar në Spaç, do e mbante mend. Ku e ka takuar? Po ç'a rëndësie ka? Tani po vjen për të, kudo që ta këtë takuar.

Fshihet mbas një peme në afërsi të stadiumit dhe i shikon të gjithë. Kush dreqin është? E ka parë në sy për një moment. Ai është një nga ata që kuptojnë, një nga ata që e dinë se çfarë ka ndodhur. Çfarë thoshin sytë? Thoshin : kam ardhur për ty Lulzim, kam ardhur për ty ashtu si kam ardhur më përpara për shokët e tu. Ky qytet është i vogël Lulzim, pse vrapon?

Nuk del askush nga stadiumi. Kthehet mbrapa : ndoshta ka dalë dhe i ka marrë krahët. Disa fëmijë po lozin futboll. Thua ti ketë nisur ai për ta përgjuar? Ka mundësi, nuk ka mundësi. Është një viktimitë e ardhur nga një botë tjetër. Unë të kam varrosur, bërtet, nuk e di se ku por unë të kam varrosur. Çfare do këtu tani?

Do hakmarrje, do Lulzimin. Është cuar nga varri tamam si Kostandini i vogël dhe është çuar për të. Kujt ja ka dhënë besën valle? Kujt?

Largohet nga stadiumi. Nuk është ide e mirë të shkojë në shtëpi, ndoshta po e pret aty. Ku mund të shkojë? Nuk ka më shok, i ka hequr qafe të gjithë shokët e tij. Dhe tani po vjen për të. Kostandini i vogël që do të hakmerret.

E di se kush është, e ka të qartë diku në tru por nuk arrin ta kapi deri në fund. Vështrimi i erret dhe kthehet nga stadiumi : Kush je, bërtet, kush je?

Dikush kthen kokën drejt tij. Një grup adoloshentësh e shikojnë dhe qeshin. Nuk i vë re fare. Ecën pa e ditur se ku po shkon dhe e vetmja gjë që arrin të mendojë është : Kush je? Kush je Kostandin?

Kush të solli more Lulzim?

Kostandini.

Po Kostandinin ti e vrave dhe e varrose.

Kostandini u çua për mua.

Duhet të shkojë në polici por ideja i duhet qesharake. E çfarë mund të bëjë policia kundër Kostandinit? Kali i tij është guri i varrit, pelerina e tij është dheu i varrit. Gjithçka tek ai është varr. Dhe tani ka ardhur për të.

Si të vishem Kostandin, për gëzim apo për hidhërim?

Eja kështu si je.

Duhet të marri dikë, dikush mund ta shpëtojë por nuk e di se kush është. Kalon natën e parë nën një urë në qendër. Nuk mund të shkojë në shtëpi dhe nuk fle gjumë. Kushdo që afrohet mund të

jetë Kostandini. Do vijë me kalin e tij dhe do e marri. Do i thotë : Ke jetuar mjaft Lulzim, ke bërë mjaft për këtë jetë...eja me mua tani...për gëzim apo për hidhërim?... eja kështu si je.

Nuk fle gjumë. Kushdo që sheh në rrugë është Kostandini. Mbas çdo hije fshihet Kostandini. Zogjtë janë spiunët e Kostandinit. Kushdo është Kostandini, gjithçka është Kostandini.

Dhe nga një natë në tjetrën, Lulzimi çmendet.

<< Çfarë thotë? >>

<< Që e kanë gjetur mbasi ka vrarë veten në shtëpinë e tij. >>

<< I shkreti. >>

<< Po tani çfarë do ndodhi. >> më pyet Olti.

Unë ngre supet. Nuk e di.

<< Ça do me thënë kjo? Të pyeta se çfarë do ndodhi tani? >>

<< Të dëgjova. >>

<< Po mu përgjigj pra. >>

<< Çfarë do të të them. Nuk do ketë më vrasje nëse është kjo që do të dish. >>

<< I sigurt? >>

<< Jo, nuk jam i sigurt, por...kam këtë ndjenjë, që nuk do ketë më vrasje. >>

<< Çfarë ndjenjash të tjera ke? >>

<< Që ti je kurmac. >>

<< Pse? >>

<< Sepse ajo gazeta është e djeshmja. Dhe ti nuk ke lek të bleh gazetat e fundit. >>

Shikon datën dhe habitet.

<< Ke të drejtë. Nga e di. >>

<< E di sepse e bleva unë. >>

<< Dhe s'më the gjë, s'më the që Luli...>>

<< Ja, do ta thoja tani. >>

Olti nuk arrin të rrijë në vend . Rilexon artikullin, bën të më pyesi, ndalet, rilexon...

<< Jo çdo histori ka një fillim, një zhvillim dhe një fund Olto. >>

<< Çfarë do të thotë kjo? >>

<< Do të thotë që ka shumë gjëra të pashpjegueshme. Gjëra që, sado të mundohesh, nuk arrin t'u gjesh një kuptim. >>

<< Dhe kjo është një nga ato? >>

<< Po. >>

<< Po çfarë mësojmë ne nga kjo histori? >>

<< Që Lulzimi kishte të drejtë. >>

<< Për çfarë? >>

<<Për shumë gjëra. Tani, unë nuk...kjo histori ka shumë gjëra që s'do i dimë kurrë, sidomos tani që Lulzimi ka vdekur. >>

Është i habitur. Tund kokën në shenjë mospranimi. Më shikon me çudi dhe mendon që nuk duhet të jetë kështu. Nuk ka mundësi që kjo histori të mos ketë një epilog, duhet t'i gjejmë një kuptim. Dëshiron që të mirët të shpërblehen dhe të këqinjët të dënohen.

<< E di, edhe në juridik...kur isha në shkollë e di çfarë na kanë mësuar, çfarë duhet të gjejë procesi? >>

<< Drejtësinë. >>

<< Jo. Të vërtetën juridike. E vërteta juridike është një gjë e çuditshme. Nuk është as e vërteta e fakteve, le të quajmë kështu, dhe as drejtësia që ne kërkojmë. >>

<< Çfarë është atëherë. >>

<< Është thjesht e vërteta që del në atë moment të caktuar në atë proces nga ato prova që kemi. >>

<< Është e njëjta situatë Olto. Nuk mund të gjejmë të vërtetën ashtu siç është. Lulzimi ka vdekur dhe kam përshtypjen që është i vetmi që mund të na shpjegonte diçka. >>

<< Duhet të dorëzohemi kështu. >> thotë duke kapur gazetatat që kanë ngelur akoma në tavolinë dhe i kanë shpëtuar genocidit pastrues se vajzës sonë.

<< Kam frikë se po. >>

Ngre gazetatat dhe më tregon viktimat. Të njëjtat që kam parë sa herë këto javë. Të njëjtat trupa, të njëjtat pozicione.

<< Nuk ka mundësi që...>>

<< Prit, prit. >> i bërtas unë. Kërcej nga kolltuku dhe pastaj ndalem.

<< Çfarë ka? >>

<< Një sekond, një sekond. >>

Vij rreth e rrotull nëpër dhomë. Ka diçka që po më kalon në mendje tani, diçka që pashë tek fotot.

<< Mi jep pak gazetatat. Jo, jo Hoxhën. Viktimat e para. Fotot e viktimave të para. >>

Ja ku është ajo që më kishte goditur. Nuk arrij të bëj lidhjen por e di që një lidhje ka. Dhe më kishte folur për këtë lidhje...kush?

<< Telefonin Olto. >>

<< Kë merr? >>

<< Duhet të marr një sekond Vasilin. >>

<< Çfarë ka? >>

<< Një sekond. >>

<< Sa sekonda të duash lal, por sot është e shtunë dhe nuk do e gjesh në punë. >>

<< Ta marrë dreqi, ke të drejtë. Nuk ka rëndësi. Do e pyes të hënën dhe me siguri do më konfirmojë atë që di që tani. >>

<< Çfarë është, a mund ta dimë edhe në injorantët që nuk jemi hetues. >>

<< Po, më fal. Dëgjo, e mban mend kur të thashë që kisha folur me Gonin. >>

<< Po. >>

<< E mban mend çfarë të thashë për qymyrin? >>

<< Po. The që qymyri...>>

<< Qymyri në Spaç ishte i rëndësishëm sepse me të mund të gatujmë ushqimet që të vinin nga shtëpia. >>

<< Ëhë. >>

<< Ajo që duket si cop guri afër viktimave është qymyr. >>

<< Firma e vrasësit, e mbaj mend. >>

<< Po, firma e vrasësit është një copë qymyri. Nëse do të dish opinionin tim, vrasësi është një ish i burgosur që hakmerret kundër rojeve të tij. >>

<< Dhe nuk mund ta...>>

<< Kam frikë se është vonë. Nëse Lulzimi ka vdekur para dy ditësh besoj që vrasësi i qymyrit tani do jetë kthyer në strofkullën e tij dhe nuk do e kapim më. >>

Shikoj orën. Është gati 12 dhe kam uri.

<< Ti nuk do që të kapesh vërtet, apo jo Bardhyl? >>

<< Çfarë? >>

<< Mos bëj sikur nuk kupton. Ti nuk arrin që ta dënosh brënda vetes tënde. >>

Ndoshta ka të drejtë. Jo, sigurisht që ka të drejtë. Vërtet nuk arrij të mendoj se një njeri i tillë duhet dënuar. E di që e kam gabim dhe mbi të gjitha e di që nuk mund të flas për këtë argument me Oltin, do më shkatërronte.

<< Jo, nuk arrij. Do të doja që të kisha besim ashtu si ti por unë nuk arrij. >>

<< Të ishin të gjithë si ty Bardhyl ky vend do ishte bërë një bordello, më keq se sa është bërë. >>

<< Më vjen keq Olt, nuk arrij ta dënoj. Dhe besoj që nëse e gjeja...>>

<< Do e lije të ikte. >>

<< Problemi nuk egziston sepse nuk do e gjejmë. Por nëse do e gjeja...jo, ndoshta do merrja Vasilin, por do i jepja dorën. >>

<< Anarkist i poshtër. >>

<< Dëgjo, tani që nuk kemi punë do shkojmë të bëjmë një xhiro në Spaç bashkë, e pastaj flasim. >>

<< Këtu nuk hyn Spaçi Bardhyl. Është thjesht mënyra se si i shikon gjërat. >>

Nuk e kuptoj se si arrin që të ketë besim, edhe mbasi ka marrë vesh se çfarë kanë bërë viktimat, edhe mbasi ka parë Spaçin në televizor, edhe mbasi një pinguin i keq ka zëvendësuar një pinguin të mirë. Është thjesht çështje besimi, ose e ke ose nuk e ke, nuk mund ta fitosh apo të bindesh veten që ashtu është më mirë.

<< Besoj se kishe të drejtë Olto. >>

<< Për çfarë? >>

<< Je ti don Kishoti, jo unë. Unë nuk kam aq iluzione sa ty.>>

<< Ti ke vetëm...>>

<< Uri. Është ora 12.30 gati. Zbresim në ndonjë restorant? >>

<< Pak më vonë, tani do jetë plot. E ke vënë re si ndryshon Tirana tani kur kthehen emigrantët. Edhe restoranti jot do jetë plot. Në verë ky qytet transformohet, e ke harruar. >>

Një ide. Një mundësi. Një mundësi e vogël, aq e vogël saqë nuk më bind. Por duhet të provoj gjithçka përpara se koha të përpijë vrasësin.

Çohem në këmbë dhe tremb përsëri Oltin.

<< Hera e dytë brënda dhjetë minutash. >> më thotë. << Duhet të qetësohesh...çfarë ka? >>

<< Ka një mundësi. Eja me mua. >> i bërtas. Nuk e kuptoj se sa e kam ngritur zërin derisa shoh që e kam trembur përsëri dhe po më sheh në mënyrë të çuditshme.

<< Nuk e kam humbur Olto, s'e kam humbur akoma edhe pse koha është afër. Duhet të ikim dhe ndoshta jemi vonë, por një mundësi rrezik e kemi akoma. >>

Veshim këpucet me shpejtësi dhe duke u përplasur me njëri tjetrin. Për pak minuta jemi në rrugë dhe drejtohem nga stadiumi.

<< Merr makinën, duhet të nxitohemi. >>

Hipim në makinë dhe bllokohemi në trafikun e Tiranës. E parkojmë pas pak metrash dhe ecim në këmbë.

<< Loz gjë Tirana? >> më pyet. << Ku po shkojmë. >>

<< Tek Juliani. >>

Pas pak arrin në Rinas. Pas pak gjithçka do mbarojë dhe kjo histori do bëhet vetëm një kujtim i parrëfyeshëm. Gjithçka ka mbaruar, tamam kur forcat po e linin. Por tani...tani ka ardhur koha. Aeroporti është afër. Kontrollon shpesh biletën dhe pashaportën. E di që i ka me vetë por herë pas herë i nxjerr dhe i shikon me kujdes. Po, është data e sotme. Po, është tamam ai në fotografi. Kanë kaluar shumë vite dhe herën e fundit një polic i ka nxjerrë probleme, i ka thënë që është shumë i ri në foto. Currili i ka shpjeguar që koha kalon dhe këto janë efektet e saj, s'mund ti bëjë gjë.

Për çdo rast ka një pashaportë dhe një biletë tjetër. Fallco që të dyja por do e kalojnë çdo kontroll. Nuk do ketë nevojë për to.

Sa mirë, sa mirë, përsërit ndërsa anash tij kalon Tirana. Ka trafik dhe autobuzi është i ngadaltë. Nuk ndalet gati asnjëherë por ecën ngadalë, tepër ngadalë. Currili kontrollon orën. Ka kohë, ka mjaft kohë. Është një njeri i kujdesshëm dhe ka parashikuar edhe vonesat e ndryshme. Më mirë kështu. I duket sikur arsyeja që ecin ngadalë është tamam për të. I jep mundësinë të shohi për

herë të fundit Tiranën që rrëshket jashtë xhamit. Dhe çuditërisht mallëngjehet. E kishte pritur gjithmonë këtë moment me shpresë. Një autobuz, një avion, pastaj një jetë e qetë. Ka kryer misionin e tij. Edhe Z-ti e ka ndihmuar, edhe Z-ti është me të.

Kur ka parë Lulzimin në atë stadium i janë prerë fuqitë. Ajo fytyrë i ka rikthyer frikën. E kishte harruar se si ishte frika, nuk e provonte prej shumë vitesh por Lulzimi, Lulzimi ja ka rikthyer. E çuditshme. Dora e tij nuk e ka tradhëtuar kurrë, që nga vraja e parë prej disa vitesh, e deri tek e fundit. Por në atë moment, në stadium, ka kuptuar që me Lulzimin do ishte më e vështirë se me të tjerët. Jo më kot e kishte lënë të fundit, i thotë vetes. Ka menduar që duke e lënë të fundit do ta ketë më të lehtë. Por nuk ka qënë kështu, Lulzimi e trembte akoma. Normale, kishte qënë më i keqi në vitet e gjata në Spaç. Edhe nofkën e kishte nga Lulzimi. Kam qejf kur e rrah këtë sepse i rrjedh gjaku si curril, thoshte Lulzimi. Kolegët e tij qeshnin. Besnik Marku, Bashkim Hoxha, Agron Prisku e shumë të tjerë. Por tani nuk qeshin më dy metra nën tokë, apo jo Curril. Por tani nuk qeshin më as ai. Currili, gjaku si Currili. Qeshnin dhe të qeshuren e tyre e ka akoma në kokë, e ka ëndërruar për shumë vjet me radhë. Dhe kishin qeshur edhe kur kishin menduar se e kishin vrasur. E çfarë ishte Currili atëherë? Vetëm një numër, një nofkë e një uniformë burgu e njëjtë me shumë, me qindra të tjerë.

Sa mirë që Lulzimi nuk ka duruar më. Kur kishte lexuar gazetën ishte liruar. Lulzimi gjendet i varur në shtëpinë e tij. Shumë mirë, shumë mirë. Z-ti e ka ndihmuar tamam kur kishte më shumë nevojë për të.

Dhe pranë kufomës dy rreshta. Diçka mbi Kostandinin, diçka mbi faktin që kishte vdekur e nuk kishte të drejtë të kthehej më në botën e të gjallëve. Currili e di që Kostandini është ai, ashtu siç di që Lulzimi e ka njohur në stadium. Në ato pak sekonda gjatë të cileve sytë e tyre janë takuar, Lulzimi ka kuptuar gjithçka. Mbi të gjitha, ka kuptuar që kishte ardhur koha për të paguar. Si Currili para shumë vitesh, si shokët e tij para disa javësh. Dhe si një burracak kishte zgjedhur rrugën më të lehtë, atë të vetëvrasjes. Ndoshta nuk ishte shumë në rregull, ndoshta besonte vërtet që Currili ishte Kostandini.

Në fund të fundit e kanë hedhur në një kanal, s'ishte gjë veçse një kufome mbi të cilën ndoshta e kanë tepruar pak. E kanë masakruar atë ditë, të gjithë, të gjithë. Dhe e kanë vrasur atë ditë. Ndoshta e kanë kuptuar që nuk do ja hidhnin lehtë kësaj herë ndaj natën e kanë nxjerrë jashtë dhe e kanë braktisur diku jashtë Spaçit. Të vdekur. Të paktën kështu mendonin.

Ka takuar shokë të tjerë shumë vite më vonë. I kanë treguar që ua kishin hedhur fajin disa të burgosurve të tjerë për vdekjen e Currilit. Historia ishte mbyllur aty.

Por nuk ka vdekur. Ka qëndruar për më shumë se dy ditë në kufirin midis jetës e vdekjes por si përfundim ka mbijetuar. Dëshira për t'u hakmarrë është më e fuqishme se sa dëshira për t'u dorëzuar, për të vdekur.

Dhe është kthyer. Oh, është kthyer mbas shumë vitesh, gjen kudo njerëz të mirë, ashtu si familja fshatarë që e ka strehuar për disa javë derisa morri veten, e ashtu si barinj të që e kanë ndihmuar për të kaluar kufirin. Pastaj liria. Pastaj një familje, një jetë e qetë në një vend të huaj.

Dëshira për të mos u kthyer më. Por dëshira për hakmarrje, gjithmonë ajo, më e fortë se sa dëshira për të jetuar.

Një biletë në portofol, një copë qymyri në xhep për ti dhënë forcë dhe kthimi në atdhe. Nuk është penduar akoma. Ka lënë shumë kufoma mbrapa por mendon se e meritonin të gjithë. Keqardhja e vetme që ka është që nuk është hakmarrë kundër Lulzimit. Ky mendim e çmend: ishte një çështje midis tij dhe Lulzimit, Z-ti nuk kishte pse të ndërhynte.

Aq më mirë. Tani ka mbaruar. Edhe pak arrijnë në Rinas. Një avion, një stuardes e sjellshme që do i sjelli kafë. Pastaj një vend i huaj, një pleqëri e qetë.

Vazhdon të shikojë qytetin duke u munduar që të rregjistrojë çdo detaj.

<< Po më merr frymen more i uruar. >> thotë Olti.

<< Duhet të lesh cigaren. >> i përgjigjem.

<< Ke të drejtë, që tani e tujte.... >>

Në nxitim e sipër e thith për herë të fundit, nxjerr tymin pastaj më shikon. << Ku ta lë? >>

<< Përtokë, ku tjetër? >>

Qyteti Studenti përbëhet nga disa pallate që ndodhen afër stadiumit Qemal Stafa. Fakti që e quajnë qytet është i tepruar por për mua është një nga zonat më të bukura të Tiranës. Kohët e fundit më ka qëlluar të vij shpesh për të takuar Julinin. Nga godina të erreta e të pista dalin të rinj plot jetë, nga mensa ku shërbëhet vetëm dhe vetëm ushqim i pangrëshëm del rinia shqiptare, shpresat tona.

<< E mban mend dhomën e Julit? >> pyes Oltin.

<< Po, po. >>

Ndalet papritmas.

<< Dëgjo, po më merr frymen dhe nuk bëj asnjë hap më shumë nëse nuk më thua se pse po shkojmë. >>

<< Më ka marrë malli për Julin. Ec tani. >>

Më shikon me dyshim. Duhet të këtë ndonjë gjë të veçantë në fytyrën time kur gënjej, sepse më sheh i bezdisur dhe ndalet.

<< Dakord, dakord. Siç të thashë, ka një shpresë. Sa vapë! >>

<< Çfarë shprese? >>

<< Për të kapur vrasësin e qymyrit. >>

<< Dhe si është saktësisht kjo shpresa. >>

<< Kemi të njëjtat mundësi që ka kërkimi i një gjilpërë në një... si i thonë? >>

<< Mullar kashte? >>

<< Bravo. Mullar kashte. >>

<< Sikur të më kishe thënë se sa mundësi ka do kisha qëndruar në zyrë. >>

<< Përtoja të bëja rrugën vetëm. Është këtu, apo jo? >> pyes duke drejtuar gishtin drejt një pallati anash.

<< Po. Kati i tretë, dhoma e fundit djathtas. >>

<< Kujtesë shumë e mirë, përgëzimet e mia. >>

Ngjitemi ngadalë dhe duke marrë frymë me vështirsi. Rruga dhe vapa na kanë lodhur, për më tepër nuk ka ashensor. Dëgjojmë ndonjë zhurmë të izoluar që vjen nga brënda dhomave por nuk takojmë njeri.

<< Shumë qetësi. >>

<< Është verë dhe shumica e studentëve duhet të kenë shkuar në shtëpi. >> më kujton Olti.

<< Do kenë ngeluar vetëm ata që kanë ndonjë provim në shtator...>>

<< ...dhe ata që janë akuzuar për vrasje. Këta të fundit mund të na ndihmojnë për të gjetur Currilin.>>

<< Currilin? Kush është Currili? >>

Ndalemi përpara derës dhe Olti dhe ngre dorën për të trokitur. Nga brënda vjen një zhurmë e ngatërruar që nuk arrij të identifikoj. Shikoj Oltin me çudi, ai ngre supet. Duket sikur, sikur...

Qëlloj derën me shkelm dhe kjo, e përgatitur tashmë nga shumë breza studentësh, rrëzohet. Brënda është errësirë por sytë na mësohen shpejt. Në qendër të dhomës është Juliani. I ulur në karrige dhe i lidhur, pikon gjak nga hunda dhe nga buzët.

Majtas dhe djathtas tij Gjarpëri e Bisha na vështrojnë me inat.

<< Të pata thënë që ta kyçje derën. >> thotë Gjarpëri me zë të ulët.

<< Mbyllni derën dhe hiquni qafe. >> vazhdon Gjarpëri me një qetësi që më ngre nervat. Bisha na shikon si i habitur, si një fëmijë që nëna e ka kapur duke vjedhur ëmbëlsira.

Unë rri në vend. Olti afrohet dhe vëzhgon Julianin. Çuni është keq, i del gjak nga hunda dhe nga faqja. Në dorën e Gjarpërit shikoj një dorezë metalike. Kjo nuk është e drejtë, nuk është dyluftim i rregullt. Olti nxjerr një shami nga xhepi, e lag dhe fillon ta pastojë.

<< Patjetër, një sekond. >> them unë. Pastaj kthehem mbrapsht, mbyll derën dhe i vë shulin.
<< Ja dhe dera u mbyll Nikolin...>>

<< Jo, unë jam Fredi. >> thotë Bisha.

<< Kërkoj falje. Olto? >>

<< Një sekond. >>

Olti është midis të dyve dhe tani po mundohet të lirojë Julianin. Të dy bastardet kanë ngrirë dhe nuk dinë çfarë të bëjnë. Olti shkon në një cep të dhomës dhe kërkon diçka në një mori pjatash e gotash. Pastaj kthehet nga Juliani.

<< Nuk ke thikë? >>

<< Mi kanë vjedhur. Kisha dy por më duket se mi kanë vjedhur që të dyja. Domethënë, njëren ja dhashë një komshie dhe s'ma ka kthyer më. Tjetra nuk e di...>>

<< Cila komshi është? >> pyet Olti.

<< Përballë por nuk është tani, është me pushime...>>

Olti gjen një shishe birre bosh dhe e thyen në lavaman. Zhurma që bën sikur i zgjon të dy bastardët që deri në atë moment po shikonin pa reaguari. Kthehen nga mua.

<< Ti nuk hyn në këtë histori zoti Bardhyl. Është një çështje private. >> thotë Bisha.

<< Shih ç'a koinçidence, unë jam tamam detektiv privat. >>

<< Dhe gjërat private janë specialiteti i tij. >> thotë Olti. Është mbrapa Julianit dhe me një copë xhami po i pret litarët.

Kujtohem se pse kemi ardhur dhe hedh sytë mbi tavolinë. Kompjuteri i Julianit është akoma aty dhe duket në gjendje të mirë. Ulem në karrige afër kompjuterit dhe shikoj me rradhë Oltin, Juliani, Bishën, Gjarpërin.

<< Dhe kur shkova për të kërkuar thikën e di ç'a më tha. Më tha Ç'a thikë, s'më ke dhënë gjë ti mua. >> vazhdon Juliani.

<< Ndodh shpesh. Edhe unë i kam dhënë njëherë një cd këtij, të Laver Bariut. >> thotë Olti duke u drejtuar nga mua. << Dhe pastaj kur doja t'ja merrja më thoshte Po, do ta jap nesër, pasnesër. Prit një ditë e prit dy ditë, si përfundim nuk ma dha më. >>

<< Ta kam dhënë. >> protestoj unë.

<< S'ma ke dhënë. I kam thënë Julianit të më masterizojë një tjetër, se të të prisja ty... Ma ke bërë Julo? >>

<< Dëgjoni, ne nuk duam probleme. >> thotë Bisha. << Tani po iknim. >>

<< Ta kam bërë. >> përgjigjet Juli. << E ke mbi tavolinë. >>

Kontrolloj mbi tavolinë ku ndodhet vërtet një cd që sipër ka të shkruar: Laver Bariu. The best.

<< Po, po, është këtu. >> konfirmoj unë.

Bisha nuk është djalë i keq por bën punën e gabuar.

<< Edhe ne nuk i kërkojmë problemet. >> i them. << Por ndonjëherë, e di se si ndodh lal...ti ecën në rrugë dhe problemet të dalin përballë...nuk ke se çfarë ti bësh. >>

Gjarpëri nuk lëviz, shikon Oltin që është akoma në gjunjë pranë tij dhe përkëdhel dorezën e metalit.

Olti ngre Julin. Unë e kap.

<< Po ndonjëherë edhe duhet ti shmangim problemet...apo jo? >> e pyes unë.

<< Po, po. >> thotë me shpejtësi Bisha. << Sa e sa probleme na dalin ditë për ditë, nuk është se do i zgjedhim të gjithë...>>

Mbaj Julianin që mezi rri në këmbë.

<< Eja të të çoj në spital lal. >>

Hap derën dhe e shtyj jashtë. Në një sekond Juliani ka dalë dhe unë mbyll përsëri derën që çuditërisht rri akoma në këmbë.

<< Të gjithë jo por ndonjë po. >>

Juliani i bje derës dhe instiktivisht nis të kthej kokën mbrapa. Gabim i pafalshëm sepse Gjarpëri përfiton nga ky moment dhe me një kërcim më hidhet sipër dhe hap grushtin ku ka dorezën. Arrij ta mënjanoj në moment të fundit dhe ulem, më kap vetëm me gju në bark por nuk ka rrugëdalje. Në momentin që godet derën përfitoj dhe i përkuluar siç jam i gjuaj fort në bark. Ulërin nga dhimbja dhe merr vrull për të më gjuajtur përsëri. Bën përsëri një gabim, nga urrejtja e shfrenuar e hap dorën shumë dhe ndërsa bën ta uli i gjuaj përsëri në fytyrë. Ndërsa Gjarpëri rrëzohet mbrapsht Juliani troket akoma. Me bisht të syrit shikoj që edhe Bisha e Olti nuk po rrinë duar kryq, po na imitojnë. Kur i shikoj Bisha i gjuan shpejt në bark por Olti nuk rrëzohet.

Gjarpëri ma heq vëmendjen me një shkelm në gjoks. Do të kapi fytyrën por gabon. Arrin sidoqoftë që të më shtrijë, nuk marr dot frymë dhe dhoma më vjen rreth e rrotull. Nis të ngrihem tepër ngadalë kur një shkelm tjetër më vjen nga mbrapa dhe më kap në shpatull. Ky nuk është Gjarpëri, Gjarpërin e kam përballë, ky është Bisha.

<< Olto, ça karin bën? >> i bërtas. << Merru me tëndin. >>

<< Më fal, më fal. >>

Dëgjoj që nga ana e tyre kërcet një grusht dhe diçka që thyhet. Shpresoj që të mos jetë Olti por nuk e di.

Jam shtrirë tamam ku isha ulur më përpara dhe mbas kokës kam karrigen. Gjarpëri afrohet shpejt, më gjuan me shkelm dhe largohet përsëri. Nuk dëshiron që të rrezikojë asgjë dhe nuk më lë të ngrihem. Por ka frikë, nuk ka kurajo për të më shtrirë përfundimisht.

Bëj të ngrihem dhe është përsëri mbi mua. Një-dy shkelma dhe largohet. Më dhembin të gjithë kockat, barku, këmbët, koka, ndoshta edhe flokët. Duhet të ngrihem por nuk ma lejon. Unë nuk tentoj më të çohem, pres.

Dhe atëherë bën një gabim të pafalshëm. Duke më parë përtokë humb durimin dhe afrohet shumë. Me dorën e majtë më kap tek bluzja për të më mbajtur ndërsa mbyll grushtin e djathtë, përsëri shumë ngadalë. Është dora ku ka dorezën dhe për një sekond shtangem nga tmerri. Lëviz edhe unë duart dhe prek diçka, është karrigja ku isha ulur, e kap me të dyja duart dhe ndërsa ai ul dorën arrij ta godas fort në kokë. Doreza e tij plasat në dysHEME pak centrimetra nga faqja ime, shoh vdekjen në sy dhe shoh edhe që karrigja është thyer ndërsa edhe Gjarpëri përplasat në dysHEME.

Çohem ngadalë. Bisha është përtokë dhe nuk lëviz, Olti merr frymë me vështirësi dhe ulet në krevatin e Julit. Nuk ka ndonjë shenjë alarmuese, në dorë ka akoma një copë nga shishja e thyer dhe është pak i gjakosur nga një faqe.

I hap derën Julinit që futet si një fortunë pastaj ulem pranë Oltit dhe mundohem të qetësohem. Të dy miqtë tanë fillojnë të lëvizin ngadalë por ndërrojnë ide kur Juliani u hidhet sipër dhe vazhdon punën tonë me grushta e me shkelma.

<< Duhet ta ndalojmë. >> më thotë Olti. << Kështu nuk është e drejtë. >>

<< Po, po, vetëm një sekond se po më pëlqen shumë. Jepi Jul, po të rrihnin kur ishe lidhur...po mos e tepro. >>

Por djali nuk ka nevojë fare për inkurajimin tim. Vazhdon punën e tij të mrekullueshme me inat e duke i sharë, ndërsa vë re me kënaqësi që gati injoron Bishën dhe merret vetëm me Gjarpërin. Olti afër meje pëshpërit përsëri që kështu nuk është e drejtë, nis të ngrihet për ta ndaluar por pastaj shtrihet përsëri.

<< Edhe një minutë. >> thotë. << Pastaj do e ndal. >>

<< Atë cd-n ta kam dhënë. >> i përgjigjem unë.

E urrej të gjithë këtë dhunë, e urrej dhunën në përgjithësi. Por në atë moment, të shoh Julin tek bën punën që bën nuk më prek fare. Për shumë kohë kam besuar se dhuna është e kotë, e panevojshme. Dhuna më shkakton neveri, akoma. Por kush jam unë për t'i thënë Julit që të ndalet?

Nuk ka nevojë që Olti të çohet sepse pas pak Juliani lodhet dhe ulet edhe ai me ne në krevat. Shikoj dhomën, nuk ka karrige tjetër.

Gjarpëri është katandisur keq dhe nuk lëviz më. Bisha nuk është vrarë shumë duke qënë se Juliani e ka kursyer por e kuptoj që nuk guxon të lëvizi nga frika. Juliani ka filluar të qajë.

<< Qan për karrigen. >> e pyes unë.

Më shikon si i habitur, sikur po flet me një të çmendur dhe nis të thotë diçka, belbëzon dhe pastaj fillon të qesh. Qeshim që të tre dhe më duket sikur po qesh edhe Bisha.

<< Ti Fredo nuk je djal i keq, po ty të prish shoqëria. >> i shpjegoj unë.

Si përgjigje ulet në dysheme.

<< Më shpjegon se çfarë deshe nga Juliani tani? >>

<< Klejdi...>> thotë.

<< Ça ka Klejdi? >> pyet Olti.

<< Klejdi është zhdukur. >> përgjigjet, dhe sipas meje gënjen.

<< Ti Julian di gjë se ku është Klejdi? >> pyes unë.

<< Jo. >> thotë ky. << Po s' donin vetëm Klejdin, donin që të pranoja fajin. >>

<< E shikon. Nuk di gjë dhe nuk pranoj fajin. Dialogu ndonjëherë bën mrekullira, dëgjon Fredo.>>

Tund kokën duke më dhënë të drejtë.

<< Tani çohu. Merr këtë plehrën dhe ik. >>

Vazhdon të tundi kokën.

<< Do i thuash Muçit që ta lëri të qetë çunin. Nëse ka ndonjë problem të vijë tek mua. Dakord? >>

<< Unë do i them po nuk e di...>>

<< Si burri burrit do i thuash që asnjë prej nesh nuk di gjë për Klejdin, i vetmi që di sipas meje është ai vetë, po s'ka rëndësi>>

Tund kokën.

<< Për Klejdin dimë vetëm që është bir kurvë. >> saktëson Olti.

<< Tamam. Nëse Muçi do të dijë se çfarë është Klejdi mund të vijë e ne do tja themi. Por nëse do të dijë se ku është...>> përfundoj ngre supet.

<< Kështu do i them. >>

<< Dhe je që je thoji edhe që jep dorëheqjen. Nuk është punë për ty kjo Fredo. >> i përsërit Olti.

Vazhdon të tundi kokën.

Arrin të çojë Gjarpërin në këmbë dhe e tërheq ndërsa dalin jashtë. Unë kujdesem për Julianin.

<< Si dukem? >> më pyet ndërsa e pastroj.

<< Do e kesh vështirë të gjuash femra për ca kohë. >> i them unë.

<< Pse? >> pyet i frikësuar.

<< Sepse po të bjenë flokët, jo për arsye të tjera. Të dhemb këtu? >> dhe e prek sipër nofullës.

<< Pak. >>

Olti hap e mbyll sirtare. Po kërkon diçka.

<< Nuk ke alkol? >> pyet si me çudi.

<< Edhe në këtë moment e ke mendjen për të pirë more Olto? >> them unë duke i shkelur syrin Julit. Ky qesh.

<< Jo, jo, doja ti vija pak...>>

<< Nuk është katandisur aq keq sa mendoja, mos ki merak. Do të ejnitet por brënda një jave do ulet. Ke vetëm dy të çara në nofull po do ikin edhe ato. >>

I kontrolloj hundën ku në nxitim e sipër i kemi vënë një copë letër për të ndaluar gjakun. Nuk po rrjedh më.

<< Ai Gjarpëri përdorte dorezë hekuri. >> thotë Juliani.

<< Gjarpëri. Po, e pashë. >>

<< Kush është Gjarpëri nga të dy? >> pyet Olti. << S'e kam kuptuar kurrë. >>

<< Ai që nuk doli me këmbët e veta. >>

Juli qesh pak pastaj ndalet nga dhimbjet.

<< Mos më bëj të qesh Bardhyl, më dhemb pak kur lëviz nofullën. >>

<< Dëgjo këtë. >> i përgjigjem. << Është një shqiptar, një gjerman dhe një italian...>>

<< Çfarë donin? >> më ndërpret Olti.

Juliani ngre supet.

<< Më pyetën për Klejdin. Po unë nuk di gjë. Donin edhe që të pranoja vrasjen. Nuk u mbushej mendja. Më thanë që ju nuk do më mbronit më, që tani isha vetëm. >>

<< Nuk do vij në më, mos ki merak. >> e qetësoj unë.

<< Sa mirë që erdhët! Si ju shkoi mendja që...>>

<< Rastësi. >> i përgjigjem. << Për fat të mirë erdhëm tamam kur duhej, ndoshta pak me vonesë. Por mos ki merak, nuk besoj se do të bezdisin më...>>

<< Nga e di? >>

<< Klejdi do kthehet në shtëpi mbas pak. Dhe nëse nuk kthehet do dorëzohen. Nuk mund të gjesh një njeri që nuk do të gjendet apo që kanë fshehur ata vetë. >>

<< Mendon se ka ikur vetë? >> pyet Juli.

<< Unë e kam paralajmëruar. I kam thënë që burgu është vendi më i sigurt për të. Ka njerëz që nuk i durojnë dot padrejtësitë dhe qetësohen vetëm kur shikojnë se kush i ka bërë gjendet mbrapa hekurave. Ndaj burgu do ishte gjëja më e sigurt për të. >>

Juliani ngre supet.

<< Erdhët për...>>

<< Vërtet, për çfarë erdhëm Bardhyl? >>

Kthehem nga Juliani.

<< Ti bën mrekullira me atë makinë. >> them duke bërë me dorë nga kompjuteri. << Dhe unë kam nevojë për një nder. >>

<< Patjetër. >>

<< Është pak më e vështirë kësaj herë. Nuk bëhet fjalë për të fallsifikuar bileta stadiumi apo abone. >>

<< Ah, më ka skaduar aboneja. >> kujtohet Olti.

<< Nuk ka problem. >> përgjigjet Juli. Pastaj çohet dhe ndez kompjuterin.

<< Nuk kam as një karrige për t'ju ofruar që të uleni. >>

<< Dreqi ta marrë, harrova! >> them unë.

<< Për çfarë? >>

<<Doja t'ju merrja lekët e dëmeve Gjarpërit dhe Bishës po pastaj më doli fare nga mendja.

>>

<< Shiko se karrigen e thyeve ti. >> më kujton Olti.

<< Unë në bashkëpunim me Gjarpërin. Nejse, nuk ka gjë. >>

<< Çfarë ju duhet? >> pyet Juliani mbasi ndez kompjuterin.

<< Le të ta shpjegoj mirë. >> i them << Ulu në krevat. >>

Zhytet në krevat dhe më dëgjojnë të dy me kujdes.

<< Kam një rast të komplikuar. Disa vrasje pa lidhje, apo më saktë, me një lidhje të çuditshme që unë nuk arrij ta kuptoj. E para fillon para disa vitesh, e fundit pardje kur Lulzimi hip në karrige, lidhi një litar diku në tavan dhe vari veten duke qënë se i kishte ardhur radha për të

paguar. Jo se njerëzimi humb kushedi se çfarë me vdekjen e Lulit, po prapëseprapë njeri është edhe ai.>>

<< Po, po, kam lexuar gazetën. >> thotë Juli.

<< Bukur. Tani, problemi në këtë rast është që vrasësi është një profesionist, një njeri shumë i kujdesshëm. Ka planifikuar hakmarrjen e tij prej shumë kohësh dhe nuk ka bërë asnjë gabim. Askush nuk e ka parë, nuk dimë se çfarë fytyre ka, besoj se nuk nuk lë as gjurma gishtërinjsh... dhe policia nuk e ka kuptuar akoma që këto vrasje kanë lidhje me njëra tjetrën. Kjo jo për fajin e policisë. As mua nuk do më shkonte mendja, natyrisht, sikur të mos më tregonin që janë kryer nga i njëjti person. >>

<< Me sa po kuptoj domethënë. >> thotë Juli. << Është i pakapshëm. >>

Tund kokën në shenjë aprovimi. Olti është strukur në një cep të krevatit e më dëgjon me vëmendje.

<< Por...>> vazhdoj unë.

<< Por... >> përsërit Olti.

<< Por? >> pyet Juliani.

<< Por ndoshta ka një shpresë. Pak përpara se të vija këtu Olti tha që bënte shumë vapë. Dhe më kujtoi diçka që kisha vënë re edhe para shumë kohësh : që të gjitha vrasjet janë kryer në verë. Kështu jemi në dedektivat, na vjen në mend një gjë e vogël dhe pas asaj zgjidhim rastin. Tani, pse krimet në verë, do thoni ju? Sepse në verë ky qytet mbushet plot me emigrantë që kthehen nga jashtë, qarkullojnë me makina të huaja, nuk kanë adresë e nuk dihet se kur vijnë e kur ikin. Për më shumë ka koncerte, netë të bardha, Tirana luan në kupe kampionesh e të tjera e të tjera. Pra, është shumë më e lehtë të levizësh e të humbasësh gjurmët në verë se sa në një muaj tjetër. >>

<< E drejtë. >> pranon Olti.

<< Ajo që mendoj ama është që njeriu jonë është njëri që vuan nga brënda, njëri që nëse nuk mbaron punën e tij nuk gjen dot paqe. Në raste të tilla nuk pret verën, arrin që të bësh një plan të mirë edhe në stinat e tjera. Egziston pra mundësia që Currili...>>

<< Currili? >> pyet Olti.

<< Le ta quajmë kështu. Pra, ndoshta Currili vret në verë jo sepse e ka më të lehtë por sepse është këtu vetëm në verë. Shkon e vjen. Është vetëm një mundësi po pse jo? >>

<< Ka një fare logjike. >> thotë Olti.

<< Është një mundësi e vogël por duhet ta shfrytëzojmë. Nëse shkon e vjen në verë, duhet të lëri gjurmë, dokumente, bileta trageti a avioni. Këtu hyn në lojë ti Julo. Nëse unë të jap datat kur mendoj që ai ka ardhur e ka ikur, nga sitet e shoqërive të fluturimit ndoshta arrin të futesh edhe të verifikosh kush ka ardhur e ka ikur...>>

<< Ndoshta arrij. >> thotë Juli. << Por të paralajmëroj. Është njësoj si të kërkosh një gjilpërë në një mullar kashte. >>

<< Por nëse i bjen dielli në një moment. >> shtoj unë << Gjilpëra shndrit dhe është e lehtë që ta gjesh. Duhet të kapim momentin kur shndrit. >>

I duhet të paktën gjysëm ore për të thyer kodet e agjencive të ndryshme. I them që të përqëndrohet në shoqëritë e fluturimit. Olti më pyet se përse është kaq e rëndësishme për mua, në fund të fundit edhe Lulzimi ka vdekur tashmë, por nuk dëgjon përgjigjen time. Besoj se e di edhe vetë përgjigjen.

Pas më shumë se një ore Juliani thotë që kisha të drejtë për gjilpëren. Nëse shndrit edhe mund të gjendet.

Shtyp një listë me katër emra. Që të gjithë kanë qënë në Shqipëri gjatë vrasjeve në vitet e fundit, kanë ardhur para se këto të fillonin dhe kanë pushuar mbasi këta kanë ikur.

<< Çfarë ke ndër mend që të bësh me këta emra? >> pyet Juliani.

Lexoj emrat dhe nuk më thonë asgjë. Palos listën me kujdes. Mendohem.

<< Singerisht nuk e di. >>

Kthehet përsëri nga kompjuteri dhe shtyp mbi tastjerë.

<< Çfarë do lloj gjëje që ke ndër mend të bësh, bëje shpejt. Njëri nga ata të katërt, një fare Leks Agolli niset mbas dy orësh. >>

Kur autobuzi ndalet në Rinas djelli është larguar dhe Currili sheh sesi mbi kokën e tij mblidhen re të zeza. Shpreson që të mos bjeri shi, kjo mund të sjelli ndonjë vonesë për nisjen. Kontrollon orën. Ka më shumë se dy orë kohë dhe nuk kanë filluar akoma procedurat e nisjes.

Tërhiqet në një lokal afër aeroportit dhe blen gazetatat e përditshme. Është ora dy, do niset mbas dy orësh, jo më vonë. Shikon përsëri retë. Shqipëria do e përshëndesi me shi me sa duket. Nuk është problem. Vetëm një shi vere si shumë të tjerë, do zbraset për pak minuta.

Gazetat i kushtojnë pak rëndësi Lulzimit. Lexon gjëra që ka lexuar më para: që ka varur veten dhe ka lënë dy rreshta që të bëjnë të dyshosh mbi aftësitë e tija të mendimit. Për Kostandinin.

Currili porositi një kafe dhe kur paguan lë një bakshish të majmë. Kontrollon orën. Është i gëzuar. Është kapitulli i fundit i kësaj historie. Mirupafshim Shqipëri, mendon.

Shohim orën njëkohësisht që të tre. Akrepat shënojnë përafërsisht 2. Shikohemi në sy. Olti ngre supet.

<< Po tani? >> më pyet.

Mendoja që ti dorëzoja këtë listë Vasilit e të merreshin vetë me këtë punë. Por në fund të fundit, ndoshta j'a vlen të bëj një verifikim të vogël.

<< Ti lal mund të durosh pak për të shkuar në spital? >> pyes Julin.

<< Spital? Çfarë spitali, jam mirë kështu, mos kini merak. Nëse keni për të ikur...>>

<< Po ikim atëherë. >>

Çohemi dhe përshëndesim Julin. Më kujton që ti tregojmë se si do mbarojë kjo histori dhe ja premtoj. Pastrohemi pak nga gjaku dhe ecim me vrap deri tek makina që kemi lënë afër zyrës.

<< Thua është ai? >> pyet Olti.

<< Përse jo? Rastësia i bën këto shaka. >>

Hipim dhe nisemi dhe nisemi me shpejtësi. Dhe natyrisht, nuk kalojnë as pesë minuta dhe bllokohemi në trafikun e Tiranës, pikërisht në dalje të qytetit.

<< Çfarë të bëjmë? >> thotë Olti. << Është ora dy e gjysëm... gati. >>

<< Qetësohu! Në çfarë ore tha Juliani që nisej avioni? >>

<< Në ora katër. >>

<< Kemi kohë, kemi kohë. >>

Olti nis për të thënë diçka por pastaj ndalet.

<< Je merak për Julin? >> e pyes.

<< Muçi e ka tepruar kësaj herë. Nuk mund të çojë njerëz kështu, kot...>>

<< E di. Po ja që e bëri. >>

<< Dhe çuni është zhdukur vërtet me sa duket. >>

<< Nuk e besoj, po ka mundësi. Sipas meje çon ata kafshët sa për të më mbushur mendjen mua që se di ku është Klejdi. Ndryshe...ja pata thënë Olto, ja pata thënë Muçit. I kam treguar se cila është rruga më e sigurt për të por besoj se ka frikë nga burgu. >>

<< Të gjithë kanë frikë nga burgu. >> vëren Olti.

Nuk dua që ti ketë ndodhur diçka Klejdit. Këto ditë kanë qënë të mbushura vetëm me viktima, plot me njerëz që bëjnë drejtësi pa pjesëmarrjen e shtetit dhe shpresoj që ai të jetë gjallë në ndonjë cep, i frikësuar deri në palcë.

<< Unë e paralajmërova. >>

<< Po. >>

<< I kam dalë hakut, apo jo? >>

<< Po, po. Nëse kjo të bën që të ndihesh më mirë me veten, i ke dalë hakut. >>

<< Por Muçi u soll keq...>>

<< Muçi po. Besoj se do shkoj ti them nja dy fjalë. >>

<< Më thuaj nëse shkon. Të të shoqëroj. >>

<< Ec ec se u lirua. >>

Por nuk është liruuar asgjë, ecim vetëm pak metra dhe ndalemi përsëri. Atëherë dal nga makina dhe shikoj.

<< Hë? >> pyet Olti.

<< S'ka shumë jo, tani dalim. >>

Dhe në fakt nuk kalojnë as pak minuta dhe arrijmë të lëmë mbrapa Zogun e Zi.

<< Shpresoj vetëm që të mos jemi vonë. >> thotë Olti.

<< Ti duhet të qetësohesh. Jo për gjë por nuk mund të bëjmë asgjë, po shkojmë kot nëse nuk e ke kuptuar...>>

<< Si po shkojmë kot? >>

<< Çfarë do të bësh? Të kapësh këtë Laksin e ta pyesësh nëse është vrasësi që kërkojmë? Apo ta marrim peng që të mos hipi në avion? >>

<< Këtë nuk e kisha menduar. >> pranon. Mendohet pak dhe kthehet nga mua. << Përse po shkojmë atëherë? >>

<< Po shkojmë sepse një vështrim do më mjaftojë për të kuptuar se kush është vrasësi. Por nuk mund të ndalim, nuk jemi policë. >>

Hap xhamin anash dhe ndez një cigare.

<< Mund të kërkojmë që ta ndalojë policia. >> propozon.

<< Me ç'a akuzash? >>

<< Me akuzën që...>>

<< Olto, Olto, po flasim kot. Shkojmë atje...biles kthehem mbrapsht fare. >>

<< Jo, jo, ec, tani nuk...>>

E gjithë kjo është absurde dhe për një moment dua vërtet që të kthehem. E kuptoj që pos hkojmë kot dhe vazhdoj vetëm sepse ma kërkon Olti. Shpresoj që në fund të rrugës, në aeroportin Nënë Tereza kjo histori të marri fund.

<< S'na kushton gjë. >> thotë Olti. << Në fund të fundit kjo histori ka mbaruar sidoqoftë. Edhe Lulzimi ka ikur. Ndoshta i vetmi që mund të na hynte në punë në një proces, si dëshmitar e kam fjalën...>>

<< Të kuptova. >>

Shohim një avion që ngrihet me zhurmë. Një makinë na parakalon dhe ndalet pak më tej. Jemi në Rinas.

Aeroporti është më kaotik se sa zakonisht. Hyj në sallën e nisjeve dhe shikoj që në orën katër nisen tre aviona, të gjithë udhëtime ndërkombëtare. Për njërin nga këta – ai që shkon në Angli – nuk kanë filluar akoma procedurat e nisjes. Pasagjerët rrinë në rradhë nën vështrimin e ngurtë të policëve. Pasagjerët e udhëtimeve të tjerë tashmë duhet të jenë futur në zonat e brendshme të aeroportit.

<< Po tani? >> pyet Olti.

Unë ngre supet.

<< Të thashë që erdhëm kot lal. >>

<< Unë po hedh një sy rreth e rrotull, dakord? >> thotë Olti pastaj zhduket.

<< Dakord. >>

Shikoj të gjithë pasagjeret që po presin, pastaj ndaloj. E çfarë kupimi ka? Nuk e njohim, nuk dimë asgjë për të. Nuk e dinte as Lulzimi vetë, edhe pse ndoshta ai do e njihje sikur ta shikonte. Por Lulzimi është aty ku është ndërsa ne jemi këtu.

<< Leks Agolli pritet urgjentisht në banakun e informacioneve. Leks Agolli pritet urgjentisht në banakun e informacioneve. Faleminderit. >>

Kthehem nga vjen zëri dhe shoh Oltin të kënaqur pranë spikerës së aeroportit. Më bën një vështrim tipi “Kështu bëhen punët”, i thotë diçka vajzës, kjo qesh dhe pastaj vjen drejt meje.

<< O po ty s’ të ka kush or Olto. >> i them.

<< Mua nuk ma njohin vlerën Bardhyl. >>

<< Përse nuk e the më qartë : Vrasësi i qymyrit pritet për t’u arrestuar...>>

<< Nëse do po shkoj ta them. >> thotë dhe shkon përsëri tek vajza. Flasin pak, pastaj kthehet.

<< Hë? >>

<< Tha që fjala qymyr është kundër politikës së aeroportit dhe nuk mund ta thojë në mikrofon. >>

<< Bën mrekulli me atë mikrofon dhe nëse nuk gaboj ti sapo i morre numrin e telefonit, apo jo. >>

<< Ça sakrificash nuk bëhen për punën Badhyl. Pastaj, një dedektiv i mirë i shqyrton gjithmonë...>>

<< Ndhmës dedektiv, doje të thoje. Shiko atë. >>

Një burrë shkëputet nga radha afër nesh, i afrohet banakut, pyet diçka dhe pastaj kthehet në rradhë. Shohim me shpresa nga vajza por kjo bën shenjë negative me kokë.

<< Asnjëgjë. >> thotë Olti.

<< Gjynah. Pate gjithë atë ide. >>

<< Faleminderit. >>

Presim edhe pak me shpresën që Agolli të paraqitet por nuk ka asnjë shenjë.

<< Ndoshta nuk e ka dëgjuar. >> thotë Olti.

<< Ka mundësi. Le tu hedhim një sy pasagjerëve të tre avionëve të tjerë. >>

<< Si mendon që tu hedhësh një sy? Ti nuk ke as pashaportë, lëre më biletën. >>

<<Ti nënvlerëson gjithmonë edukatën e policëve Olto, dhe kjo gjë më bezdis, e kam seriozisht. >>

<< Le të shohim, le të shohim...>> thotë ndërsa drejtohem tek korridori që na çon në dhomën e pritjes.

Sapo themi që nuk kemi biletë por duhet të futemi patjetër në zonën e rezervuar për pasagjerët na rrethojnë katër policë që me edukatë na shtyjnë deri tek dalja. Olti proteston, nuk e di se çfarë u thotë kurse unë nxjerr distinktivin tim fallco dhe ua tregoj. U bëj shenjë me gisht që të ruajnë qetësinë, u pëshpëris që askush nuk duhet ta marrë vesh që jam polic dhe ndryshojnë vështrim. U shpjegoj se çfarë të thonë për të mos tërhequr vëmendjen e njerëzve që po na shohin dhe e zbatojnë shumë mirë.

<< Përse nuk na the që kishe biletë zotëri? >> thotë njëri prej tyre ndërsa fus me shpejtësi distinktivin në xhep. << Nga kjo anë, ju lutem. >>

Përrjashtojnë Oltin nga grupi dhe me mua në mes kalojmë kontrollin. Më kontrollojnë për armë dhe futem brënda. Nuk arrij t’u them që Olti është me mua dhe nuk dua të abuzoj më fatin që më solli deri këtu.

< Kujdes. >> më thonë para se të iki << Po të shikojmë. >>

Kthej kokën mbrapa dhe shikoj Oltin, ka ngelur nga ana tjetër. Mes meje e tij qëndron kontrolli i pashaportave dhe ai dorëzohet. Ulet dhe bën për të ndezur një cigare. Një roje i afrohet,

ndoshta i thotë që aty nuk lejohet. Pastaj futem në dhomën e pritjes dhe nuk e shikoj më ndërsa mbyllet edhe një xham tjetër mes teje dhe atij.

Shikoj orën. Është tre e një çerek tashmë. Mbas 10 apo 15 minutash do vijë autobuzi që do i hyji në avion dhe nëse ky Leksi është njeriu jonë në atë moment do ketë mbaruar gjithçka. Jam mirë. S'ka rëndësi se si do shkojë, jam mirë. Ai s'duhet të jetë i armatosur, gjithmonë nëse ai është këtu.

Dhoma e pritjes është plot. Disa kalamaj më kalojnë përpara duke vrapuar. Në banakun e lokalit të brendshëm janë mbështetur disa burra që pinë alkol, njerëz hyjnë e dalin nga dyqanet. Të tjerë janë të ulur e shfletojnë gazeta apo lexojnë ndonjë libër për të shtyrë kohën.

<< Dakord Currillo. >> them me vetë. << Jemi vetëm unë dhe ti tani. >>

Kur thonë emrin e tij fillon të dridhet. Vë dorën në zemër sikur po pret që kjo ta tradhëtojë nga një sekond në tjetrin. Automatikisht nisat drejt banakut të informacionit. Ndalet në kohë. Duhet të jetë një shaka apo ndonjë gabim, mendon. Ndalet për ta dëgjuar përsëri. Po, po, thonë emrin e tij, nuk ka dyshim. Emrin e vërtetë, atë që ka përdorur për t'u futur brënda.

Duhet të mendosh, duhet të mendosh Curril, thotë me vete. Por nuk arrin të mendojë. Sheh orën. Tre e pesë. Edhe njëzet minuta e nisen. Nuk është e drejtë që ta ndalin aty. Do kishte pranuar sikur ta ndalnin *mbas* një vrasje, do kishte qënë më e drejtë por jo aty, vetëm njëzet minuta larg lirisë.

Automatikisht çon dorën në brez por nuk ka armë.

Më mirë kështu, mendon. E kam lozur këtë lojë ashtu siç kam mundur dhe është më mirë që nuk kam armë në këtë moment.

Mendo Curril, mendo.

Nuk kanë prova kundër meje. Askush nuk duhet të më kërkojë në zyrën e informacioneve, unë për këtë vend jam vdekur e varrosur. Por nuk është policia, nuk është policia. Nëse ishin ata s'do kishin nevojë që të më thërrisnin emrin. Do kërkonin në listën e pasagjerëve dhe do më gjenin menjëherë. Nuk janë ata. Sikur të ishte një gjë kaq serioze tani do më kishin identifikuar.

Sheh nga kontrolli. Njerëzit me uniformë sillen sikur të mos kenë dëgjuar asgjë, vazhdojnë punën e tyre. Jo, nuk janë ata.

Ky mendim i jep forcë dhe gjakftohtësi. Sheh orën. Rreth shtatëmbëdhjetë minuta nga liria. Nuk do ishte e drejtë që ta kapnin kaq afër nga nisja.

Mund të më kishit kapur shumë kohë më përpara, mendon, dhe do e pranoja. Por jo shtatëmbëdhjetë minuta larg nga liria.

Mendo Curril, mendo. Me kujdes. Mund t'ja dalësh mbane. Nuk po të kërkojnë policët, ndaj ndoshta ishte një shaka.

Duke ecur ngadalë arrin deri tek banaku i fundit që duhet të kalojë për atë ditë para se të lëri Shqipërinë. Një punonjëse përtyt me zhurmë një çumçakiz dhe nuk i kthen sytë derisa ai i flet.

<< Kur nisemi? >>

<< Pak minuta zotëri. Tani nëse doni që të uleni në vendin tuaj...>>

<< Ka ndonjë problem. Dëgjova një pasagjer që thoshte se do vonin avionin sepse...>>

<< Asnjë problem zotëri, asnjë problem. Do nisemi normalisht...>>

Ose nuk di gjë, ose nuk ka vërtet asnjë problem. Sheh përsëri nga policia: janë të qetë. Ndoshta nuk ka vërtet asnjë problem...

Futet përsëri në salle dhe përzihet me të tjerët. Pastaj i vjen një ide.

<< Po nisemi, po nisemi, në rradhë. >> bërtet dhe çohet.

Për pak sekonda salla e pritjes çohet si një trup i vetëm dhe drejtohen nga kontrolli i biletës. Shtynjë për të arritur të parët, një fëmijë fillon të qajë. Dy djem të rinj, ndoshta student, diskutojnë se kush është i pari e kush është i fundit. Punonjësja me të cilën ka folur pak më përpara arrin që të

përtypi çumçakizin e ndërkohë të thotë që është e kotë që rrinë në rradhë sepse nuk ka filluar akoma por askush nuk e dëgjon.

Për fat të mirë radha vjen anash murit. Nga një ana është dhoma e pritjes, ndërsa nga ana tjetër muri. Vihet mbas murit dhe pret që radha ta mbulojë. Tani ndihej i sigurt. Sheh orën. Pesëmbëdhjetë minuta larg lirinë, i mbështetur mbas një muri, ndihet mirë.

E gjithë kjo histori është absurde, ashtu si unë që kërkoj një gjilpërë në një mullar me kashtë. Për një moment drejtohem tek zyra e kontrollit, bëj të dal, ndërroj ide, nis ti them policit që të më kërkoje Agollin pastaj heq dorë dhe futem përsëri brënda.

Eci ngadalë në të gjithë sallen. Studentë, familjarë, burra të vetmuar, plaka, pleq të ruajtur nga familja. Ca fëmijë që ecin me vrap para e mbrapa. Askush që ka të shkruajtur fjalën vrasës në ballë.

Ulem për të menduar. Nëse i kërkoj policisë që të më ndali Agollin do zbulojnë që i kam gënjyer më përpara dhe nuk do e ndalojnë që të nisem.

Ulem në karrigen e parë që gjej dhe mendoj i humbur se çfarë mund të bëj. Sytë e mi shkojnë tek shpina e një njeriu mbështetur në mur që besoj se e njoh. Nuk e mbaj mend se ku e kam parë por besoj se e njoh. Çohem dhe i afrohem. Po, ndoshta e njoh, ajo shpinë, ata flokë. Afrohem dhe sikur të më kishte ndjerë kthehet. Më shikon në sy dhe sytë më thonë që ka frikë. I afrohem. Bën të iki por është i bllokuar nga radha dhe e vetmja gjë që mund të bëjë është të më afrohet. Shikohemi në sy.

<< Zoti Curril. >> i them.

<< Zoti Bardhyl. >> përgjigjet ai.

<< E pi një gotë me mua? >>

<< Radha. >> përgjigjet. << Nisem mbas...>> Kontrollon orën << ...trembëdhjetë minutash.

Por një gotë do e pija me gjithë qejf. >>

Më ndjek dhe ecim deri tek banaku. Ka shumë njerëz që flasin me zë të lartë, që shtyhen dhe unë ndërroj ide. Shkoj tek frigoriferi dhe marr dy pikë jo alkalike. Ulemi në një nga tavolinat e shumta.

<< Është e çuditshme. >> thotë << Shikoji. Jeta e tyre ecën, nuk ka ndodhur asgjë. >>

Hap kanaçen time dhe filloj të pi. E shikoj në sy. Nuk ka më frikë.

<< Ke bërë vetëm një gabim Aleksandër. >> i them.

<< E di, e di. Bëra gabim atë ditë që erdha në zyrën tënde. Por isha kurioz. Lulzimi më njohu në mes të turmës në stadium dhe u bëra kurioz për të ditur se me kë po fliste. >>

<< Po nuk jemi parë vetëm në stadium ne të dy, apo jo? >>

<< Po. Jemi parë edhe...ti s'më pe por unë të pashë kur isha tek Përparimi. Të pashë nga syri magjik. >>

<< E dija që kisha dëgjuar zhurmë...po ajo komshija. >>

Duhet të kisha pritur, duhet të kisha pritur. Ndoshta ka vdekur për fajin tim. Sikur të kisha insistuar...

<< Kur i rashë derës ishe akoma brënda domethënë? >>

<< Po. Por kisha...kisha mbaruar punë. S'mund ta shpëtoje. >>

<< Më duket sikur ka vdekur për fajin tim. >> them une.

<< Çfarë? >>

<< Thashë që më duket sikur ka vdekur për fajin tim. >>

Tund kokën.

<< Jo, jo për fajin tënd. Kanë vdekur të gjithë për fajet e tyre. Ti nuk hyn. >>

Rrimë në heshtje, edhe pse kemi shumë gjëra për të thënë.

<< Një gabim, vetëm një gabim. Ndryshe nuk do më kishe njohur. Të gjithë bëjmë gabimet tona, të gjithë shpresojmë të mos i paguajmë. Unë të nënvlerësova, ky që gabimi im. >>

<< Barcaleta ama ishte e bukur. >> them unë.

<< Cila barcaletë? >>

<< Ajo që na the atë ditë. Me atë tipin që dehet sepse nuk refuzon dot dollitë për partinë...>>

<< Kam qënë i dehur, mund të kem thënë shumë gjëra. >>

<< Ja tregova një shoku, të njëjtën barcaletë por nuk qeshi shumë. Është mënyra se si e tregojë ti ajo që i jep më shumë lezet. >>

Çohet dhe shkon deri në banak. Kam frikë se mos e humbas por pas pak kthehet me dy pipëza. Njëren e mban për vetë ndërsa tjetren ma ofron.

<< Si është Olti? >>

<< Mirë. Shumë mirë. Është jashtë. >>

<< Olti e mban pijen shumë mirë. >>

<< Je i armatosur? >> e pyes unë papritmas.

Tund kokën në shenjë mohimi. Pë pak, kontrollon rradhën mbrapa tij dhe pastaj kthehet nga mua sikur të ishte kujtuar për diçka.

<< Po çuni i qeverisë, siç e quani ju? Olti më tha që kishit një proces...>>

<< Jam gati i sigurt që në këtë moment po e hanë peshqit. >>

Mendohet pak.

<< Dhe të vjen keq? >> pyet.

<< Po, më vjen keq. Edhe pse nuk do e pranoj ndonjëherë, kam besim tek Olti. Dua që të kthehet e të paguajë ashtu siç e do demokracia. Po këto janë gjëra që ti s'mund ti kuptosh, apo jo? >>

<< Peshqit kanë ngrënë disa nga djemtë më të mirë të këtij populli Bardhyl. Përse nuk duhet të hane edhe ndonjë plehër si ai çuni? >>

<< Më vjen keq sepse nuk besoj tek drejtësia personale. Tek drejtësia jote. >>

<< Mund ta mendosh si të duash. >> thotë. Pastaj kujtohet për diçka tjetër. << E di pse më thërrisnin Curril? >>

<< Jo. >>

<< Sepse kur miqtë e tu si Lulzimi më rrihnin, thonin që më rridhte gjaku si Curril. >>

Miqtë e mi si Lulzimi.

<< Si më gjetët? >>

<< Ta thashë, bëre gabim atë ditë që na vizitove. Ndryshe do kishe ikur i lirë. >>

<< Të gjithë bëjmë gabimet tona Bardhyl. Unë jam gati të paguaj. Lulzimi e miqtë e tij nuk dëshironin, mendonin që...>>

<< Të vjen keq që nuk e vrave Lulin me duart e tua, apo jo? >>

<< S'mund të bësh gjithçka që do në këtë jetë. >> thotë duke hapur duart.

Mungojnë edhe pak minuta. Edhe pak minuta.

<< Çfarë ke ndër mend të bësh? >> më pyet.

<< Singërisht nuk e di Aleksandër. Ti çfarë propozon? >>

<< Shiko sa absurde është situata. Dukemi si dy miq të vjetër, sikur ti po më përcjell.

Dukemi vërtet kështu. Ka pak njerëz në sallën e pritjes, një pjesë e mirë kanë hipur në avion dhe unë nuk di çfarë të bëj. Currili më shikon. Edhe pak minuta.

<< Çfarë të kishin bërë? >> e pyes.

<< Lëre fare. Histori e kaluar, nuk ja vlen të flasim për të. >>

<< Jo, nuk dua të lë asnjë gjë Curril. Nëse...dua të di. >>

Currili ul kokën dhe më tregon.

Spikerja thotë që Leks Agolli duhet të nxitohet për të hipur në avion. Currili e dëgjon sikur kjo gjë të mos i përkasi fare.

<< Mbarove? >> e pyes.

<< Po, po. >>

Fut dorën në xhep dhe nxjerr një listë. Lexoj emrat e viktimave të tre viteve të fundit. Pastaj më nxjerr edhe një listë tjetër.

<< Këta janë shokët. >> më thotë. << Unë shpëtova gjallë, në një fare mënyre kam qënë i privilegjuar. Por gjithçka që kam bërë e kam bërë për ta, jo për vetë. Shokët që aty kanë vdekur...>>

<< E di, e di. >>

<< Kurse kjo është për ty. >>

Fut përsëri dorën në xhep dhe kësaj herë nxjerr një copë qymyri të mbështjellë me letër.

<< E kisha ruajtur për Lulzimin. >> thotë, << Po meqë Lulzimi më kurseu punë, dua që ta mbash ti, merre tani përpara se të më...arrestojnë. Do të doja që të më mbronte Olti, është çun i mirë. Mendon se do pranojë? >>

Marr copen e qymyrit dhe e përkëdhel. Spikerja thotë përsëri që Leks Agolli ka edhe pak kohë për të...

<< Rrugë të mbarë. >> i them.

Çohem dhe dal.

Një orë më vonë Vasili futet në lokal me shpejtësi, plasat me një klient që po del dhe nuk i kërkon falje. I kam telefonuar vetëm para gjysëm ore dhe nuk mendoja që do vinte kaq shpejt. Duke qënë se ka veshur uniformën për një moment që të gjithë ndalin së piri dhe e shohin me çudi ndërsa Conja zbardhet në fytyrë nga frika e ndonjë kontrolli. Por miku im është vetëm, më kërkon në sy dhe pastaj vjen e ulet në tavolinën tonë. Conja merr frymë i lirë.

<< Trap. >> thotë Vasili me një frymë.

Conja në banak lëviz duar e kokë sikur të donte të thoshte E dija, e dija.

<< Gëzohem, unë quhem Bardhyl. >> përgjigjem.

Vasili kap gotën time, e kthen deri në fund dhe pastron buzët me mëngën e xhaketës.

<< E di se çfarë do të thotë pengim i drejtësisë Bardhyl? >>

<< Duhet të jetë kur drejtësia të kalon anash dhe ti i vë stërkëmbëshin. >> përgjigjem. << Rrezik që nuk egziston meqë drejtësia nuk më ka kaluar kurrë anash. >>

<< Jo, jo, nuk është tamam kjo. >> thotë Olti.

Nuk njihen kështu që i prezantoj.

<< Besoj se ky shoku jot na ka një histori borxh. >> i thotë Vasili Oltit. Pastaj kthehet nga mua. << Apo jo? Një histori mbi disa vrasje të mistershme në verë? Një histori të bukur. Unë dua ta dëgjoj, si mund ta them, me qetësi e duke ta kërkuar me edukatë por ka shumë të tjerë, në rajonin tim përshembull, sa për të bërë një shembull, që do të kërkonin t'ua tregojë me shumë shumë insistencë. >>

<< Nuk është shumë i mirë për të treguar histori ky. >> thotë Olti. << Po të paktën, mund të përpiqet, apo jo? >>

<< Natyrisht. Ne vlerësojmë vullnetin në rradhë të parë, pastaj cilësinë e historisë dhe mënyrën se si do e tregojë. >>

<< Dakord, dakord. Të kërkoja unë që të vije këtu, dhe jo më kot...>>

<< Ah, po përgatitemi të kërkojmë ekstradimin për Klejdin. >>

<< Pse, ku është? >>

<< Jo shumë larg, në Mal të Zi. Sot takova të atin dhe i premtova që sikur të mos e sillte mbrapsht për tu gjykuar do i nxirrja aq probleme as nuk do e votonin më as si përgjegjes i ashensorit në pallatin e tij. Dhe që sidoqoftë do e gjenim vetë, edhe sikur të mos na ndihmonte. >>

<< Dhe çfarë tha? >> pyet Olti.

<< Tha që brënda pak ditësh do jetë këtu dhe do jetë i lumtur të marri pjesë në një proces nga i cili do dali pafajësia e tij e plotë. Gjëra kështu. >>

Më bëhet qejfi që është gjallë. Nuk do doja kurrë që miqtë e mi të ndyenin duart me të.

<< Dhe e gjithë kjo...imagjinoni pak, vetëm e vetëm sepse dikush ka bërë një telefonatë anonime duke na thënë që Klejdi ka kaluar kufirin. Po juve, natyrisht, nuk dini asgjë, apo jo? >>

Ngremë supet. Në fakt nuk dimë asgjë por besoj që edhe Juliani ka mësuar se si funksionojnë këto gjëra. Apo ndoshta Bisha ka gjetur më në fund rrugën e drejtë. Kushedi.

<< Kaq, historia ime është e shkurtër dhe e saktë. Tani...kam një rast të hapur me shumë të vdekur Bardhyl dhe duhet të di se çfarë ka ndodhur.>>

<< Të gjithë kemi problemet tona. Unë kam një dhimbje mesiqë që ndonjëherë më këput në dysh. Kam provuar lloj lloj ilaçesh por...>>

<< Bardhyl! >> thotë Olti me zë qortues.

<< Bardhyl! >> përsërit Vasili me të njëjtin ton.

<< Ah, po, historia. Sa punë të mirë që ke ti lal. Mjafton të kesh shokët e duhur dhe këta hetojnë për ty e pastaj të thonë gjithçka. Si thojë ti kur më takojë mua...? ah, po, thojë konkurrenca!, apo jo? >>

<< Bardhyl! >>

Olti i bën me shenjë Cones të na sjelli një shishe konjak. Conja e shikon me çudi por kur e kupton që nuk po tallet zhduket nën banak dhe pas pak na lë shishen mbi tavolinë. S'na ka shërbyer kurrë kaq shpejt.

<< Mos u bëj merak, paguajnë forcat e rendit. >> e siguroj unë.

Conja na shikon me dyshim dhe largohet.

<< Le të themi që nuk di asnjë histori të saktë por duke marrë ca informacione andej e ca këtej mund të nxjerr ca konkluzione... >> filloj unë.

<< Konkluzionet i nxjerrim vetë, ti trego historinë. >> më ndërpret Vasili.

<< Dakord, dakord. Unë nuk e di se çfarë prisni, unë di vetëm një histori. Është e trishtueshme dhe dominon ngjyra e kuqe. >> Pastaj kthehem nga Vasili. << Edhe një gjë. Po u tregoj një histori miqve të mi dhe jo ndonjë hetuesi si puna jote. Atë që them këtu...>>

<< Jepi. >>

<< Historia jonë nis me një mësues letërsie. Është i ri, me iluzione. Ndodh që e tepron në interpretimin e disa poezive të Fan Nolit. Arrin të flasi kundër sistemit. Thotë që anës lumit i pa larë, anës dritës i pa parë është tamam për sistemin e atëhershëm, domethënë, për komunizmin. Thotë edhe shumë gjëra të tjera dhe nuk kalon shumë kohë përpara se të tërheqi vëmendjen e tyre. Riedukim dhe Spaç. >>

<< Për kaq? >>

<< Për kaq Olto. Mos harro që edhe një shkrimtar i madh dhe i pëlqyer nga sistemi si Kadare, transferohet nga Tirana në një shkollë tetëvjeçare në Berat për një poezi të thjeshtë, për Pashallarët e kuq. Për fat të mirë Kadare nuk përfundon në Spaç, kthehet në kryeqytet. Currili nuk ka të njëjtin fat. Përfundon në Spaç dhe ngelet aty. >> Mbush gotën time që Vasili ka thare dhe i bëj shenjë Cones që të sjelli dhe një gotë bosh Vasilit. << Më falni, po kjo histori më sjell etje. Pra, le ta quajmë Aleksandër mikun tonë, Aleksandri ngelet në Spaç. Janë vitet 70, lufta e klasave është e ashpër. >>

Vasili tund kokën në shenjë pohimi.

<< Aleksandri arrin në Spaç akoma i ri, është një djalë me shpresa dhe i bindur që duhet të ketë një gabim. Por ama është edhe trim e kokëfortë, ndoshta refuzon të bëjë autokritikë. Dhe rojet e marrin menjëherë në simpati. Dimrat janë të ftohtë. Nuk di nëse e dini por të burgosurit marrin ndonjëherë ushqime nga familjet e tyre. Edhe këtu lind një problem, problemi i gatimit. Nuk është

se mund të...nuk e di, domethënë, nuk mund të përdorje guzhinën e burgut, natyrisht.kështu që duhet qymyr. Zakonisht i linin që të merrnin edhe qymyr por atij ja ndalojnë. >>

<< Përse? >> pyet Vasili.

<< E kush e di. Por siç të thashë, rojet e marrin menjëherë në simpati. Fillon një lojë e tmerrshme, ata që duan ta thyejnë dhe ai që reziston. Abuzimet janë gjë normale në atë burg, të gjithë mbyllin sytë kur ndodhin dhe shpesh inkurajohen. Dhe këtu fillojnë problemet e Aleksandrit. >>

<< Po ti...nga i di të gjitha këto? >> pyet Olti.

<< Ca copëra historie andej, ca këtej dhe ja që plotësohet mozaiku. Ti pastaj ke munguar për tre ditë, kur ike në Sarandë, dhe nuk i di të gjitha. >>

<< Nuk e kuptoj se përse njerëzit ikin në Sarandë për tre ditë. >> thotë Vasili duke parë Oltin. << Do një ditë për të shkuar, një për të ardhur. Sa rri aty, vetëm një ditë? >>

<< Arsye madhore. >> përgjigjet Olti.

<< Flasin akoma shqip andej? >> e pyet Vasili. << Kam dëgjuar sikur politika po jep frytet e saj...>>

<< Ka edhe që flasin. >> përgjigjet Olti. << Por kam shpresa që po të vazhdojmë kështu si po ecim, edhe për nja 10 apo 15 vjet dhe nuk do kuptohemi më. Politika shoviniste tani është më e ashpër se kurrë. >>

<< Natyrshëm. Kur shteti jot nuk të...>>

<< Boll, boll tani. >> më ndërpret Vasili. << Tani kemi një problem tjetër, po pati mundësi. Do i zgjedhim gjërat me rradhë. Po më thojë për qymyrin dhe për... >>

<< Po, po. I ndalojnë edhe qymyrin. Do të thotë që të hash ushqimin e pangrënshëm të mencës. Nejse, nuk është ky problemi kryesor. Siç ju thashë, e kanë marrë qejf dhe masakrimi i Aleksandrit bëhet loja e tyre kryesore. Kjo sepse...Aleksandri është trim. Rojet duan vetëm që ai të kërkojë falje, të kërkojë mëshirë. Aleksandri nuk e bën, nuk do ua jep këtë kënaqësi. Tortura nga më çnjerëzoret konsumohen në qelinë e tij, e rrahin aq keq saqë duhet ta mbajnë të ndërgjegjshëm, që të mos i bjeri të fikët për ta torturuar akoma. Tortura nga më të ndryshmet në një burg që nuk është burg por kamp përqëndrimi. Aleksandri reziston. Por tani është bërë një çështje personale, midis tij dhe tyre. Jo vetëm Aleksandri nuk kërkon mëshirën e tyre por reciton. Reciton rreshta nga Bibla, apo bërtet që një zë vëngon nga lumi, e kumbon e zgjon nga gjumi, se mileti po gatitet, se tirani lebetitet...>>

Është hera e parë që po e tregoj dhe ndihem keq. Ishte gjë tjetër ta dëgjoje nga Currili dhe është gjë tjetër ta tregosh vetë...nuk jam shumë i zoti për të treguar histori por tani dridhem kur mendoj që për një moment doja t'ja dorëzojë këtë njeri drejtësisë. Dhe ishte gati, edhe ai. Donte vetëm që kjo histori të mbaronte në fund të fundit, në një mënyrë apo në një tjetër. Donte vetëm pak paqe mbas shumë vitesh.

<< Derisa një ditë e teprojnë. Të etur, të tërbuar nga zemërimi nuk arrijnë më të kontrollohen dhe gati e vrasin. >>

<< Kur flet për ta për kë e ke fjalën? >> pyet Vasili.

Kam akoma listën në portofol dhe e nxjerr. Ka shumë emra dhe tek të gjithë Currili ka bërë një kryq të vogël anash. Përveçse tek emri i Lulzimit.

<< Bashkim Hoxha, Besnik Marku, Agron Prisku, Përparim Behrami.>> them duke i dhënë listën Vasilit.

<< Lulzimi? >> pyet ky.

<< Lulzimin nuk e ka vlarë Currili. Por ky është muhabet tjetër. Tani, nuk do e kapni kurrë Currilin dhe këtë e dimë të gjithë. Duhet ti mbyllni ato raste që keni në dorë, të thoni që vrasësi nuk gjendet apo s'do gjendet kurrë. Nejse. Mendojnë që e kanë vlarë dhe kjo është një gjë e rëndë edhe për Spaçin. Kanë frikë nga pasojat e mundshme, në fund të fundit e dinë të gjithë se çfarë bëjnë me Aleksandrin, ndaj një natë marrin trupin e tij të pajetë dhe e hedhin në një greminë aty afër. Jo më kot rojet, ditën e parë në Spaç të prisnin me shprehjen Këtu i thonë Burrel, ku hyn e nuk del! Dilet vetëm me patkojntë nga dielli nga Spaçi. Ashtu si doli edhe Currili, apo më saktë, ashtu si

mendonin që doli Currili. Në fakt rojet bëjnë një gabim të madh. Mendojnë që e kanë vrarë por në nxitim e sipër nuk sigurohen. Të trembur nga pasojat e nxjerrin natën, në fshehtësi. Ndoshta e teprojnë pak, askush s'do i qortonte për një të vdekur, për më shumë armik i popullit.>>

Lokali është bosh dhe Conja rri mbas banakut me duar të kryqëzuara. Nuk e di nëse dëgjon ndonjë gjë por kam frikë se po. Nejse, s'mund të na prishi punë. Sa mirë që është kthyer Klejdi.

<< Currili kalon më shumë se një javë as i gjallë e as i vdekur. Ushqehet me barishte e me kermilla të gjallë. Gjëra kështu. Por nuk vdes. Më shumë i vdekur se sa i gjallë gjëja e vetme që e mban në jetë është dëshira për hakmarrje. Pa atë do kishte ikur me kohë, nuk do gjente forcën për të reaguar. Por ja që ajo e mban në jetë. Kur e merr veten takon disa barinj që e ndihmojnë, e strehojnë dhe e ushqejnë. Në një mënyrë a në një tjetër Currili kalon kufirin dhe zhduket. Rojet ndërkohë ja kalojnë shumë mirë. Nuk paguajnë për njeriun që kanë vrarë apo që nuk kanë vrarë. Dhe nuk e dinë që hakmarrja do bjeri mbi ta mbas shumë vitesh. >>

<< Mund të bëhet një film i bukur me këtë histori. >> thotë Vasili.

<< Nuk do ishte keq. Currilin mund ta luajë Timo Flloko, kurse mua që jam edhe personazhi kryesor...hëm, dua ndonjë aktor të bukur për vete.>> përgjigjem.

<< Po, Timo Flloko mund ta luajë shumë mirë. Nejse, lerini këto. Pastaj çfarë ndodh? >> pyet Olti.

Ngre supet. Pjesën tjetër të historisë e dinë.

<< Dua ta dëgjoj nga ty. >> thotë Vasili që më ka lexuar mendimet.

<< Currili kthehet verë më verë dhe vret një nga një të gjithë ish kasapët e tij. Pastaj merr avionin dhe ikën. Kaq. Fund. End. Fin, fine, në ç'a gjuhe tjetër e do?>>

<< Dhe ti e le të ikte? >> pyet Vasili.

<< Po. Nuk e di se sa e saktë është, duke qënë që nuk kisha ndonjë fuqi për ta ndaluar por, po, e lashë që të ikte. >>

<< Një vrasës. >> insiston. << Ti e le që të ikte? >>

<< Po. Besoj se e ka paguar krimin e tij. >>

<< Këtë nuk e vendos ti. >> vëren Olti. Se për çfarë duhen shokët e ngushtë nuk e di, s'mbajnë kurrë anën tënde. Nga kjo njihen që janë shokë të ngushtë, se kundërshtojnë gjithmonë gjithçka që thua.

Sipas këtij principi unë kam shumë shokë të ngushtë.

<< Në një farë mënyrë mendova që drejtësia i kishte një borxh Currilit. Si ta them, ai në fillim u dënua, pastaj bëri krimin. Zakonisht ndodh e kundërta, kësaj here ndodhi kështu. Në fund të fundit jemi në Shqipëri nëse nuk e keni kuptuar akoma. >>

<<Nuk mbrojtë as klientin tënd. >> më thotë. << Nuk kishe të drejtë ta lije që të ikte. >>

<< Nuk kisha të drejtë as ta ndalja. >>

Vasili kap listën dhe më lexon emrat e viktimave. Që të dy duan që të ndihem fajtor por nuk arrij të ndihem i tillë. Më shikojnë, presin një pendim nga ana ime, e pres edhe unë por nuk arrin. Shikimi i tyre është i sigurt dhe unë e admiroj. I imi nuk është i tillë dhe nuk mund ti bëj asgjë. Do të doja të isha si ata. Nuk jam si ata.

<< Çohemi, duhet t'ju tregoj diçka. Nuk jam aq i keq sa më bëni ju. >> them kur nuk duroj dot më.

Marrim makinën e Vasilit, makinë policie dhe për pak minuta arrijmë afër Shkollës së Bashkuar. Privilegjet e uniformës, askush nuk na ndal, askush nuk guxon të na bllokojë rrugën.

Olti dhe Vasili janë kurioz. Lëmë makinën në rrugën Bardhyl dhe shkojmë në këmbë deri në spital. Ngjitemi në katin e dytë dhe takojmë një infermiere.

<< Si është? >> e pyes.

<< Siç e le...>> përgjigjet.

<< Tani ku është? >>

Tregon me dorë nga kopshti.

Manikomi i Tiranës është i bukur, plot gjelbërim e gjallëri, me kusht që të mos të të bëjnë përshtypje të bërtiturat e njerëzit që vrapojnë e lozin.

E shikoj mes një grupi të sëmurësh tamam si ai. Bërtet që Kostandini po vjen, që ai nuk ka bërë gjë, që Kostandinin ai e ka vranë një herë.

Më shikojnë të habitur.

<< Çfarë po ndodh këtu? >> pyet Olti.

<< Ndodh që me pak lek mund të bësh çfarë të duash në këtë vend. Ndodh që ky njeriu i gjoërë erdhi tek mua kur po humbiste arsyen, dhe më tregoi shumë gjëra. Ndodh që ndërsa ti merrje djell në Sarandë gjeta gruan e fëmijët e tij që vendosen ta fusin këtu. Ndodhin shumë gjëra në Shqipëri Olto. >>

<< Po gazetat thanë që...>> nis Vasili.

<< Radiot thanë atë që u thashë unë në telefon. Gazetat thanë atë që tha radioja, askush nuk kontrolloi. Kështu Vasil. Thjesht një mënyrë për të larguar Currilin e për të shpëtuar jetën e klientit tim...për aq sa mund të vlejë. >>

Rrimë në heshtje dhe vështrojmë Lulzimin tek trëmbet nga Kostandini. Të tjerët afër qeshin dhe i thonë që Kostandini/Currili po vjen për të. Më shikon por nuk besoj se më njeh. Mendoj për Currilin dhe dëshiroj që tani të paktën ai të jetë në shtëpi. Mendoj që për Lulzimin drejtësia ka funksionuar në mënyrë të ndryshme nga Currili: në fillim krimi pastaj ndëshkimi, ashtu siç duhet të jetë. Jo një ndëshkim në burg apo i vranë nga viktima e tij por sidoqoftë një ndëshkim i rëndë.

<< Kur vdes Kostandini nuk mund të të bëjë gjë, nuk ka se çfarë të bëjë sepse tashmë je i vdekur, kur vdes Kostandini të lë të qetë...>> shpjegon Lulzimi. << Shikomë, unë kam vdekur Kostandin, unë unë unë...>>

Shtrihet përtokë dhe mundohet që të mos marri frymë, po bën si i vdekur. Dhe ka të njëjtin pozicionin që kanë pasur përpara tij Bashkim Hoxha, Agron Prisku dhe të tjerët. Kam vdekur, bërtet,

tani jam i qetë. Ne shikojmë spektaklin të pafuqishëm, të ngurtësuar. Askush, as tani dhe as në të ardhmen, askush nuk do ja mbushi mendjen që Kostandini ka mikur dhe nuk do kthehet më.

Fus dorën në xhep dhe ndjej objektin e Currilit. Automatikisht dhe pa e kuptuar mirë se çfarë po bëj afrohem tek Lulzimi i shtrirë dhe i vë afër kokës një copë qymyri.

Ai vazhdon të bëjë si i vdekur.

Fund.

Shkurt 2007– Qershor 2007